

မဟာစည်နာယက

အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိဝိသာခရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလောဘိဝံသ

ရေးသားစီရင်အပ်သော

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

သာသနာ-၂၅၅၁

ကောဇာ-၁၃၆၉

ခရစ်-၂၀၀၇

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန် တရားတော်

ဤစာအုပ်မှာ သိကောင်းစရာ

- ၁။ သဒ္ဓါလွန်ကဲ၊ ပညာနဲ့၊ လွဲမှားနေတတ်သည်။
- ၂။ ပညာလွန်ကဲ၊ သဒ္ဓါနဲ့၊ ကောက်ကွေ့စဉ်းလဲသည်။
- ၃။ ဝီရိယလွန်ကဲ၊ သမာဓိနဲ့၊ ပြန့်ကျဲနေတတ်သည်။
- ၄။ သမာဓိလွန်ကဲ၊ ဝီရိယနဲ့၊ ပျင်းတွဲနေတတ်သည်။
- ၅။ မကောင်းစကား၊ ဝေဒနာများ၊ အောင့်ထားသည်းခံနိုင်ရမည်။
- ၆။ အခါမှန်ကန်၊ သိမ်မွေ့ပြန်ရာ၊ ကျိုးမေတ္တာ၊ ငါးဖြာကောင်းစကား။
- ၇။ သည်းခံသူမှာ၊ ကျိုးငါးဖြာ၊ မှန်စွာရပေသည်။
- ၈။ ချစ်ခင်ရန်ရှင်း၊ အပြစ်ကင်းကွာ၊ မတွေ့ပါ၊ သေခါနတ်ပြည်ရောက်ရသည်။
- ၉။ သည်းမခံသူမှာ၊ ပြစ်ငါးဖြာ၊ မှန်စွာရပေသည်။
- ၁၀။ မချစ်ရန်ပွား၊ အပြစ်များကာ၊ တွေဝေပါ၊ သေခါငရဲရောက်ရသည်။
- ၁၁။ ခန္တီတစ်လုံး၊ လက်ကိုင်သုံး၊ အားလုံးပြည့်စုံမည်။
- ၁၂။ နိဗ္ဗာန်ရပ်သာ၊ ဘေးကင်းရာ၊ မှန်စွာဖြစ်ပေသည်။
- ၁၃။ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားရာ၊ လမ်းကောင်းမှာ၊ ဝိပဿနာဖြစ်ပေသည်။
- ၁၄။ မဂ္ဂင်ယာဉ်မှာ၊ ဘီးနှစ်ဖြာ၊ ကောင်းစွာတပ်ထားသည်။
- ၁၅။ ကာယစိတ္တ၊ ဘီးနှစ်ဝ၊ လုံးဝ သံမမြည်။

ဤဆောင်ပုဒ်များနှင့်အလားတူသိကောင်းစရာများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

မဟာစည် နာယက ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ

သဒ္ဓမ္မရံသီ ရိပ်သာ ဆရာတော်

အ ရှင် ကု ဣာ လာ ဘိ ဝံ သ

ရေးသား စီရင်အပ်သော

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ

နာဂသူတ္တန် တရားတော်

သာသနာ-၂၅၃၂၊

ကောဇာ-၁၃၅၀၊

ဧပြီလ-၁၉၈၉။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့် အမှတ် (၅၀၂)

မျက်နှာဖုံး ခွင့်ပြုချက် အမှတ် (၅၈/၈၉) (၂)

ဒုတိယအကြိမ် - ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း

အုပ်ရေး - [၂၀၀၀]

၁၉၈၉-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊

ပန်းချီ - စံတိုး

မျက်နှာဖုံးရိုက် - သီရိနန္ဒာ

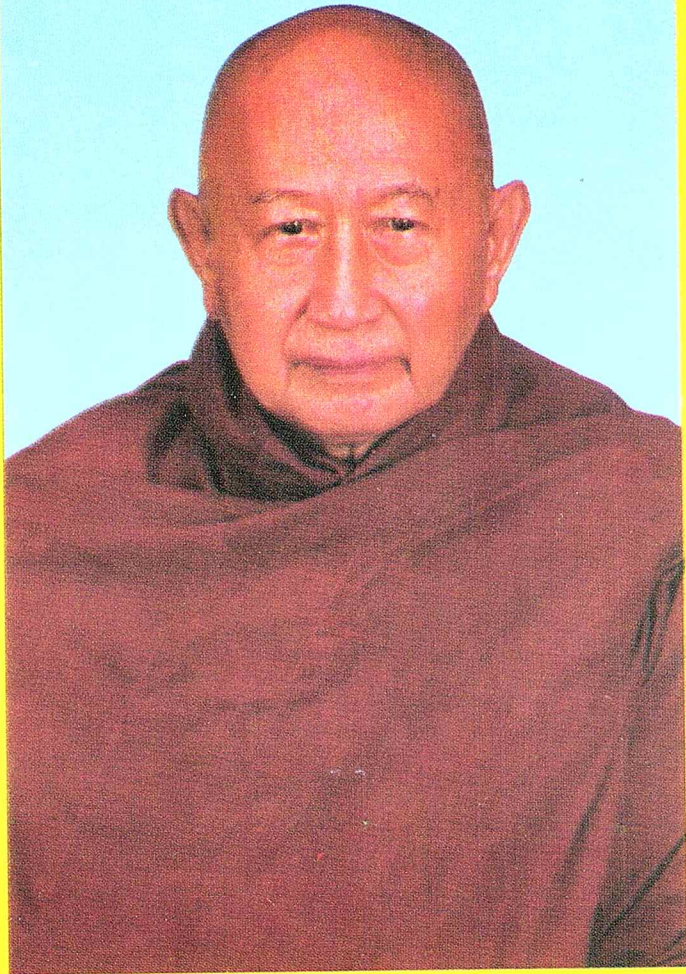
စာအုပ်ချုပ် - ချယ်ရီမိသားစု

တန်ဖိုး - ကျပ်။

ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးတင်အောင် (အငြိမ်းစား) [၀၃၃၆၆]၊ သဒ္ဓမ္မရံသီ
စာပေ၊ ဇေယျာခေမာလမ်း၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေ၍၊
ဦးနန္ဒာ [၀၃၅၉၇]၊ သီရိနန္ဒာစာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၂၁၅၊
၃၂-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ပုံနှိပ်သည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာ ပဓာနနာယကဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
ဘဒ္ဒန္တတုဏ္ဏလာဘိဝံသ

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန် တရားတော်
 ကို ဟောကြားရာတွင် မိမိတို့ကို ရည်မှန်းဟောကြားနေ
 သလို စိတ်တွင် ခံစားရကြောင်း လျှောက်ထားကြပါသည်။
 မိမိတို့အတွက် အလွန်ကျေးဇူးများသောတရား ဖြစ်ပါ
 သည်။ စာအုပ်အဖြစ် ရေးသားပေးပါရန် လျှောက်ထား
 ကြပါသည်။

ဤတရားတော်၌ အားမထုတ်မီ ကြိုတင်လေ့လာထား
 လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် လေ့လာဖွယ်များနှင့် တကယ်
 တမ်း လက်တွေ့အားထုတ်ကြသည့်အခါ အခက်အခဲများ
 ကို မည်သို့မည်ပုံ ကျော်လွန်သွားအောင် အားထုတ်ရမည်
 တို့ကို ညွှန်ပြထားပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဤ “မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန် တရား
တော်” ၌ အခန်း ၆-ခန်းတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဖော်ပြထားပါ
သည်။

၁။ အခါမလင့် အားထုတ်သင့်ပုံကို ပြခန်း၊

၂။ မင်းဆင်၏ အင်္ဂါလေးပါးကို ပြခန်း၊

၃။ လိုက်နာနိုင်မှ တရားရပုံကို ပြခန်း၊

၄။ ပယ်သတ်နိုင်မှ တရားရပုံကို ပြခန်း၊

၅။ သည်းခံနိုင်မှ တရားရပုံကို ပြခန်း၊

၆။ သွားတတ်ပါမှ တရားရပုံကို ပြခန်း တို့
ဖြစ်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
• နိဒါန်း		--- ၈
(၁)	အခါမလင့် အားထုတ်သင့်	--- ၁-၅
(၂)	အင်္ဂါလေးဖြာ မင်းဆင်မှာ	--- ၆-၁၂
၁။	မင်းဆင်အင်္ဂါ ၄-ပါးအကျဉ်း	--- ၇
၂။	မင်းဆင်အင်္ဂါ ၄-ပါးအကျယ်	--- ၈
(၃)	လိုက်နာနိုင်မှ တရားရ	--- ၁၃-၆၈
၃။	မင်းဆင်တူစွာ စစ်တိုက်ပါ	--- ၁၃
၄။	မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရပုံအကျဉ်း	--- ၁၄
၅။	မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရပုံအကျယ်	--- ၁၅
၆။	နေရာအပြစ် ၆-ပါး	--- ၂၁
၇။	စောင်းတီးသူပမာ အားထုတ်ပါ	--- ၂၂
၈။	စောင်းကြိုးလျော့တင်း ဥပမာရှင်း	--- ၂၅
၉။	ဣန္ဒြေညီပုံ	--- ၂၆
၁၀။	ဣန္ဒြေငါးပါး	--- ၂၇
၁၁။	ဣန္ဒြေငါးပါး ညီ မညီ လောကဥပမာ	--- ၂၇
၁၂။	သဒ္ဓါလွန်ကဲ ပညာနဲ့	--- ၂၉

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၃။	ယုံကြည်မှုများ၍ အမှားကြည်ညို	--- ၃၂
၁၄။	ပညာလွန်ကဲ သဒ္ဓါနဲ့	--- ၃၄
၁၅။	ဝီရိယလွန်ကဲ သမာဓိနဲ့၍ ယုံ့လွင့်ပုံ	--- ၄၁
၁၆။	ပစ္စုပ္ပန်တည်ကာ ညှိသင့်ပါ	--- ၄၃
၁၇။	ဝီရိယ လျော့ကာ ညှိသင့်ပါ	--- ၄၃
၁၈။	သမာဓိလွန်ကဲ၍ ဝီရိယနဲ့လျှင် ပျင်းရိပုံ	--- ၄၄
၁၉။	စိတ်အားပေးကာ ညှိသင့်ပါ	--- ၄၄
၂၀။	အမှတ်တိုးကာ ညှိသင့်ပါ	--- ၄၆
၂၁။	လွန်ကဲသည်မရှိ မြတ်သတိ	--- ၄၆
၂၂။	ဆရာအင်္ဂါ ပြည့်စုံပါ	--- ၅၁
၂၃။	ဆရာ့စကား နားထောင်ရာဝယ် နည်းယူဖွယ်	--- ၅၂
၂၄။	ငါးဒွါရ၌ ကျရာအာရုံ ရှုမှတ်ပုံ	--- ၆၁
၂၅။	ရှုမှတ်နိုင်က ပိတ်လို့ရ	--- ၆၁
၂၆။	ဆယ်ရက်ဖြင့်ပင် တရားမြင်	--- ၆၂
၂၇။	ငါးဒွါရမှ အာရုံ မနောဒွါရသို့ ကျရောက်ပုံ	--- ၆၄
၂၈။	မိဘပြောရာ လိုက်နာပါ	--- ၆၇

မာတိကာ

ဈ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
(၄)	ပယ်သတ်နိုင်မှ တရားရ	--- ၆၉-၁၀၁
၂၉။	စစ်တိုက်ဖို့ ရာအမှန် ကိလေသာရန်	--- ၆၉
၃၀။	သီလတန်ဆာ ဝတ်ဆင်ပါ	--- ၇၀
၃၁။	ဝိတက်သုံးပါးမှ ကိလေသာရန်သူများ ပေါက်ဖွား	--- ၇၁
၃၂။	ကာမဝိတက် ဖြစ်ပုံ	--- ၇၂
၃၃။	အလောင်းတော်၏ ကာမဝိတက် ယူဆချက်	--- ၇၄
၃၄။	ဘုရားအလောင်းထံမှ နည်းယူရ	--- ၇၅
၃၅။	ကာမကို နေက္ခမဖြင့် ပယ်သတ်ရာ	--- ၇၆
၃၆။	ကာမဝိတက်ကို နေက္ခမဝိတက်ဖြင့် ပယ်သတ်ပုံ	--- ၇၈
၃၇။	ကာမဝိတက်ကို ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်သတ်ပုံ	--- ၇၉
၃၈။	ဗျာပါဒဝိတက်ဖြစ်ပုံ	--- ၈၁
၃၉။	သိမ်မွေ့သော ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ်ပုံ	--- ၈၂
၄၀။	ကုသိုလ်ဖြစ် ပွားများပုံ	--- ၈၄
၄၁။	မေတ္တာမပွားအပ်သူများ	--- ၈၄
၄၂။	ဈာန်ရအောင် မေတ္တာပွားများပုံ	--- ၈၅
၄၃။	အရပ်ဆယ်မျက်နှာ သတ္တဝါ မေတ္တာပွားပုံ	--- ၈၈

ည

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၄။	မေတ္တာဖြင့် ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ	--- ၈၉
၄၅။	ဝိပဿနာဖြင့် ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ	--- ၉၀
၄၆။	ဝိဟိံသဝိတက် ဖြစ်ပုံ	--- ၉၂
၄၇။	ကရုဏာဖြင့် ဝိဟိံသဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ	--- ၉၃
၄၈။	ကရုဏာပွားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုး	--- ၉၃
၄၉။	လိင်မတူသူ၊ သေသူတို့အား မပွားများရ	--- ၉၄
၅၀။	အရပ်ဆယ်မျက်နှာ သတ္တဝါ ကရုဏာ ပွားပုံ	--- ၉၄
၅၁။	မြေ-ရေ-ကောင်းကင်နေ သတ္တဝါများ ကရုဏာပွားပုံ	--- ၉၅
၅၂။	တရားအားထုတ်နေစဉ် ဝိတက်ဝင်ပုံ	--- ၉၆
၅၃။	ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ပုံ	--- ၁၀၀
(၅)	သည်းခံနိုင်မှ တရားရ	---၁၀၂-၁၃၇
၅၄။	သည်းခံခြင်းရှိမှ တရားရ	--- ၁၀၂
၅၅။	သည်းမခံက နစ်မြုပ်ရ	--- ၁၀၃
၅၆။	အအေးအပူသည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ	--- ၁၀၄

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၇။	ဆာလောင်ခြင်းကို သည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ	--- ၁၀၅
၅၈။	မှက်-ခြင်-နေပူ သည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ	--- ၁၀၅
၅၉။	မကောင်းစကား သည်းခံနိုင်မှ တရားရ	--- ၁၀၅
၆၀။	သည်းခံရာဝယ် နည်းယူဖွယ်	--- ၁၀၆
၆၁။	သည်းခံခြင်း ၂-မျိုး	--- ၁၀၈
၆၂။	ကောင်းစွာပြောဆိုအပ်သော စကား	--- ၁၀၉
၆၃။	စကားကောင်းအင်္ဂါ ၅-ပါး	--- ၁၀၉
၆၄။	မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကား	--- ၁၁၀
၆၅။	ဝေဒနာသည်းခံနိုင်မှ တရားရ	--- ၁၁၀
၆၆။	သေရမည့်ဝေဒနာကို သည်းခံ ပယ်ခွာ၍ တရားရပုံ	--- ၁၁၂
၆၇။	သေရမည့်ဝေဒနာကို ပယ်ခွာပါ	--- ၁၁၃
၆၈။	သေရမည့်ဝေဒနာကို ဝိပဿနာဖြင့်ခွာ	--- ၁၁၄
၆၉။	ဝေဒနာရှုမှတ်ပုံ ၃-မျိုး	--- ၁၁၅
၇၀။	ဝေဒနာပျောက်လိုက သဘာဝမကျ	--- ၁၁၆
၇၁။	စိတ်ကြမ်းရှိက သဘာဝမကျ	--- ၁၁၇
၇၂။	သိအောင်ရှုမှ သဘာဝကျ	--- ၁၁၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၃။	ဝိပဿနာအခြေခံရှိက သက်သာရ	--- ၁၂၁
၇၄။	ဝေဒနာကပ်မှ ကုသိုလ်လာဘ်များရ	--- ၁၂၂
၇၅။	ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာ	--- ၁၂၄
၇၆။	သည်းခံခြင်းအကျိုး ၅-ပါး	--- ၁၂၇
၇၇။	ခန္တီဝါဒီရသေ့ ခန္တီပါရမီဖြည့်ပုံ	--- ၁၂၈
၇၈။	သည်းမခံက ပြစ်များလှ	--- ၁၃၃
(၆)	သွားတတ်ပါမှ တရားရ	---၁၃၈-၁၉၀
၇၉။	သွားတတ်ပါမှ တရားရ	--- ၁၃၈
၈၀။	နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ် ၃-ပါး	--- ၁၃၈
၈၁။	ဥပဓိ ၄-ပါး	--- ၁၃၉
၈၂။	နိဗ္ဗာန်သို့သွားပုံ အကျဉ်း	--- ၁၄၁
၈၃။	နိဗ္ဗာန် အမြန်ရောက်လိုက သီလစောင့်ရ	--- ၁၄၂
၈၄။	နိဗ္ဗာန်သို့သွားပုံ အကျယ်	--- ၁၄၅
၈၅။	ရဟန်းတော်တို့၏ သီလ ၄-မျိုး	--- ၁၄၅
၈၆။	လူတို့၏ သီလ	--- ၁၅၂
၈၇။	ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဩကာသကန်တော့ခန်း	--- ၁၅၃
၈၈။	ငါးပါးသီလ ခံယူပုံ	--- ၁၅၄
၈၉။	အာဇီဝဋ္ဌမက သီလခံယူပုံ	--- ၁၅၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၉၀။	ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပုံ	--- ၁၅၉
၉၁။	ကိုးပါးသီလ ခံယူပုံ	--- ၁၆၁
၉၂။	ဝိပဿနာရှုပုံ အကျဉ်း	--- ၁၆၃
၉၃။	နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်	--- ၁၆၅
၉၄။	ပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်	--- ၁၆၆
၉၅။	စူဠသောတာပန်	--- ၁၆၈
၉၆။	သမ္မာသနဉာဏ်	--- ၁၇၀
၉၇။	ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်	--- ၁၇၀
၉၈။	ဘင်္ဂဉာဏ်	--- ၁၇၁
၉၉။	ဘယဉာဏ်	--- ၁၇၂
၁၀၀။	အာဒိနဝဉာဏ်	--- ၁၇၃
၁၀၁။	နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်	--- ၁၇၃
၁၀၂။	မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဉာဏ်	--- ၁၇၄
၁၀၃။	ပဋိသင်္ခါဉာဏ်	--- ၁၇၄
၁၀၄။	သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်	--- ၁၇၅
၁၀၅။	အနုလောမဉာဏ်	--- ၁၇၆
၁၀၆။	ဂေါတြဘူဉာဏ်	--- ၁၇၆
၁၀၇။	သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်	--- ၁၇၆

ပ

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀၈။	သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်	--- ၁၇၇
၁၀၉။	ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်	--- ၁၇၇
၁၁၀။	မှတ်ချက်တိုင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပါဝင်ပုံ	--- ၁၇၇
၁၁၁။	သမာဓိမဂ္ဂင် ၃-ပါး ပါဝင်ပုံ	--- ၁၇၈
၁၁၂။	ပညာမဂ္ဂင် ၂-ပါး ပါဝင်ပုံ	--- ၁၇၈
၁၁၃။	မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့သွားပုံ	--- ၁၈၁
၁၁၄။	သမဏနတ်သားဝတ္ထုဝယ်	
	သတိပြုဖွယ်	--- ၁၉၀
၁၁၅။	နိဂုံး	--- ၁၉၁

နိဒါန်း

ကြီးမြတ်သော မဟာကရုဏာတော်ရှင် ဉာဏ်တော်သခင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဝေနေယျသတ္တဝါများစွာကို သံသရာ တည်းဟူသော ရေအယဉ်မှ ဆယ်ယူ၍ နိဗ္ဗာန်ရွှေ့ပြည်သို့ ဆိုက် ရောက်ကာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြစေရန်အလို့ငှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင် ချိန်အထိ ၄၅-ဝါပတ်လုံး ဇွဲလုံ့လဝီရိယ ကြီးမားစွာဖြင့် သုတ္တန် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာတရားများကို ဟောကြားခဲ့ပေသည်။

ယင်းသို့ ဟောကြားတော်မူသော သုတ္တန် ဒေသနာတော် များစွာထဲမှ ဤနာဂသုတ္တန်တရားတော်သည် သိမ်မွေ့နက်နဲလှသော် လည်း မကျဉ်းမကျယ်နှင့် လူသာမန်တို့ သဘောပေါက်ဖွယ်ရာ စစ် မြေပြင်တွင် ဆင်ဦးစီး၏ စကားကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာ၍ ရန်သူ အပေါင်းကို ချေမှုန်းအောင်ပွဲဆင်လေ့ရှိသော မင်းဆင်ဥပမာ ဆောင် ၍ ဟောကြားထားသော တရားတော်ဖြစ်ပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရားကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ကျင့်ကြံအားထုတ် နိုင်ကြစေရန် ယောဂီသူတော်စင်အပေါင်းတို့အား မြတ်ဘုရား၏ ကောင်းနိုးရာရာ ဓမ္မရသအဆီအနှစ်တွေကို အပိုမပါ အကာမနွှာ ဘဲ အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ကျေးဇူးရှင် သဒ္ဓမ္မရုံသီဆရာတော်ဘုရား အနေဖြင့် ဟောကြားပြသ ဆုံးမတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ယင်းတို့

အနက် ဤ “မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန်တရားတော်” သည် ယောဂီတို့အဖို့ သိလွယ်မြင်လွယ် သဘောပေါက်လွယ်ပြီး လွန်စွာ ကျေးဇူးများလှသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန် တရားတော်ကို နာကြားရသူတို့အဖို့ နှစ်သက်သဘောကျကြသည်ဖြစ်၍ စာအုပ် အဖြစ်ရေးသားပေးပါရန် ကျေးဇူးရှင် သဒ္ဓမ္မရံသီ ဆရာတော်ဘုရား အား တောင်းပန်ခဲ့ကြပါသည်။ တရားဟောတရားပြ ရိပ်သာတာဝန် အဝဝတို့ဖြင့် မအားမလပ်သည့်ကြားမှ ကရုဏာရှေ့ထားကာ အချိန် ယူ ရေးသားချီးမြှင့်ပေးသည့်အတွက် ဤ ‘မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ နာဂသုတ္တန်တရားတော်’ သည် စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်လာရပါ သည်။

ဤစာအုပ်ကို လေ့လာ ဖတ်ရှု မှတ်သားနိုင်ကြသဖြင့် စာအုပ်ပါ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ကြပြီး မိမိတို့ လိုလားအပ်သော ဆုမြတ်အပေါင်းနှင့်တကွ တရားထူး တရားမြတ် တို့ကို လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အရှင်ဥက္ကံသ (ဓမ္မာစရိယ)

ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်

သမိုင်း၊ ကျိုက်ဝိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၄၅-ခု၊ တပေါင်းလဆုတ် ၁၃-ရက်

၁၉၈၄-ခု၊ မတ်လ ၂၈-ရက်

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အခါမလင့် အားထုတ်သင့်

အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ် မှန် သမျှတို့သည် ရဟန္တာမဖြစ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ယခု မျက် မှောက်ဘဝ ရှိသလို နောင်ဘဝများလည်း ရှိနေကြသေးသည်ဟု သိနေကြပေသည်။ မိမိတို့သည် နောင်ဘဝများသို့ ဧကန် မုချ ရောက်သွားကြရလိမ့်မည်ဟု ယုံလည်း ယုံကြည်နေကြပေသည်။

မိမိတို့ ရောက်ရှိသွားကြမည့် နောင်ဘဝတို့တွင်လည်း ချမ်းသာဟူ၍ အနည်းငယ်မျှ ခံစားခွင့်မရ၊ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးသာ ရှိနေ ကြသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးကိုသာ ခံစားနေကြရသော ငရဲဘုံ ဘဝ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်ခွင့်မရကြ၍ ကောင်းမြတ်သော ဘုံဘဝများသို့ ပြန်ရောက်ရှိဖို့ရာ အလွန်အလွမ်းဝေးကွာ ခဲယဉ်း သော တိရစ္ဆာန်ဘုံဘဝ၊ ပြိတ္တာဘုံဘဝ၊ အသူရကာယ်ဘုံဘဝ ဟူ၍ မကောင်းယုတ်ညံ့သော အပါယ်ဘုံဘဝများလည်း ရှိနေကြပေသည်။

ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရား၏တပည့် ရဟန္တာများဖြစ်ဖို့ရာ နှင့် စည်းစိမ်ချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကြသော နတ်ဗြဟ္မာဘဝ တို့၌ဖြစ်ဖို့ရာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အထူးတို့ကို ပြုခွင့်၊ ဆည်းပူးခွင့် ရနေကြသော လူ့ဘုံဘဝ၊ အအေး-အပူ-အစာအာဟာရမှ စ၍ အားလုံး မျှလည်းမျှတ ရလည်း ရလွယ်ကြ၍ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ခံစားခွင့်ရှိနေကြသော နတ်ဗြဟ္မာဘုံဘဝ ဟူ၍ ကောင်းမြတ်သော ဘုံဘဝများလည်း ရှိနေကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယင်းကဲ့သို့ မကောင်း ယုတ်ညံ့သော ဘုံဘဝနှင့် ကောင်းမြတ်သော ဘုံဘဝနှစ်မျိုး ရှိနေကြ သည်ကို သိလည်းသိကြပေသည်။ ယုံလည်းယုံကြည်လျက် ရှိကြ ပေသည်။

ယခုအခါ မိမိတို့ ရရှိထားသော လူ့ဘဝသည် သက်တမ်း အားဖြင့် အလွန်တိုတောင်းလျက်ရှိပေသည်။ ၇၅-နှစ်တန်းဟု ပညာ ရှိတို့က များသောအားဖြင့် ယူဆသတ်မှတ်ကြပါသည်။ ၇၅-နှစ် ဆိုပါသော်လည်း အကြောင်းညီညွတ်မှသာ ၇၅-နှစ်ပြည့်အောင် လူ့ဘဝမှာ နေနိုင်ကြရပေသည်။

အကြောင်း မညီညွတ်ခဲ့ပါလျှင် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းက ကိုး ဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရောဂါဝေဒနာနှင့် ပြင်ပက ဓား-လှံ-လက် နက်-အဆိပ် စသော အသက်သေကြောင်းတို့က များပြားလှသော ကြောင့် ယနေ့မိမိတို့လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှင်နေကြရပါသော်လည်း နက်ဖြန်ခါ ရှင်ချင်မှ ရှင်ကြရပေမည်။ နောင်ဘဝများသို့ ချက်ချင်းပင် ရောက်သွားနိုင်ကြပေသည်။

အခါမလင့် အားထုတ်သင့်

နောင်ဘဝများတွင်လည်း မိမိတို့မှာ တရားထူးတရားမြတ်များ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် မရရှိထားကြပါလျှင် မကောင်းယုတ်ညံ့သော ငရဲ-တိရစ္ဆာန်-ပြိတ္တာ-အသူရကာယ် ဟူသော အပါယ်ဘုံဘဝများသို့ တစ်ခဏအတွင်း ချက်ချင်းပင် ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့မှာ မကောင်းယုတ်ညံ့သော အပါယ်ဘုံဘဝများသို့ မရောက်သွားရအောင် ကာကွယ်ပိတ်ပင် တားဆီးပေးနိုင်သော တရားထူးတရားမြတ်များ စုဆောင်းရရှိထားဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှပေသည်။

ယခုအချိန်အခါမှာ မိမိတို့သည် အလွန်ရခဲသော လူ့ဘဝသို့ ရောက်ရှိနေကြပေသည်။ အသက်လည်း ရှင်နေကြပေသည်။ တရားထူးတရားမြတ်များ ရကြောင်း အပါယ်တံခါးပိတ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကိုလည်း နာကြားနေကြရပေသည်။ တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိဖို့ရာ အပါယ်တံခါးပိတ်ဖို့ရာ အခွင့်ကောင်း အခါကောင်းဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာသော သာသနာတော်ကြီးနှင့်လည်း တွေ့ကြုံနေကြရပေသည်။

ယခု အချိန်အခါသည် တရားထူး တရားမြတ် ရဖို့ရာ အပါယ်တံခါးပိတ်ဖို့ရာ . . .

- ၁။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံနေရခြင်းတည်းဟူသော အခွင့်ကောင်း အခွင့်သာ၊

- ၂။ သာသနာထွန်းကားတဲ့ အရပ်ဒေသ၌ နေထိုင်ခြင်း တည်းဟူသော အခွင့်ကောင်း အခွင့်သာ၊
- ၃။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူကောင်းအယူမှန် မိမိသန္တာန်မှာ ရှိနေခြင်းတည်းဟူသော အခွင့်ကောင်း အခွင့်သာ၊
- ၄။ မိမိမှာ မျက်စိ-နား-နှာခေါင်း-လျှာ-ကိုယ်-စိတ် ဟူသော အကြည်ဓာတ် ၆-ဖြာ အပြည့်အစုံ ရှိနေခြင်း တည်းဟူသော အခွင့်ကောင်း အခွင့်သာ၊

ဤ အခွင့်ကောင်း အခွင့်သာ ၄-မျိုးကို ရရှိထားသော အချိန်အခါ ဖြစ်ပေသည်။

ယခုလို အခွင့်ကောင်း အချိန်ကောင်းကို ရရှိထားခိုက်သည် မိမိတို့အတွက် 'ငရဲ-တိရစ္ဆာန်-ပြိတ္တာ-အသူရကဏယ်' တည်းဟူသော မကောင်းယုတ်ညံ့သော အပါယ်ဘုံဘဝများသို့ နောင်ဘယ်သော အခါမျှ မကျမရောက်သွားကြရအောင် ကာကွယ် တားဆီးပေးနိုင်သော တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်သော အချိန်အခါမျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့သည် အစမထင် သံသရာတစ်ခွင်၌ ကျင်လည်ခဲ့ကြရာတွင် ဤမျှလောက် ကောင်းမြတ်သော အပါယ်သံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင် အားထုတ်ခွင့်ရသော အချိန်အခါအခွင့်အရေးမျိုးကို ရရှိခဲ့သော ဘဝများမှာ အလွန်ပင် နည်းပါးခဲ့ကြပေသည်။ မရခဲ့ဖူးသလောက်ပင် ရှိကြပေမည်။ ဤမျှလောက် ရတောင့်ရခဲ ရရှိထားသော အခွင့်ကောင်း အချိန်ကောင်းများ မပျောက်ဆုံး မကွယ်လွန်သွားမီ တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်

ဖို့မှာလည်း အထူးပင် လိုအပ်နေကြပါသည်။ အထူးပင် အရေးကြီး နေကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်ကြီးမားသော သနားခြင်း မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် မိမိတို့နှင့်တကွ အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့အား တရားထူးတရားမြတ် ရရှိရေး၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရေး၊ ချမ်းသာသုခနည်းပါး၍ ဆင်းရဲဒုက္ခသာ များပြားတဲ့ အပါယ်သံသရာ ဆင်းရဲဒုက္ခမှစ၍ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ ဒုက္ခမှ လွတ် မြောက်ရေးအတွက် အမျိုးမျိုးအကြောင်းပြလျက် ကျင့်ကြံ အား ထုတ်ဖို့ရန် ဟောကြား၍ နည်းလမ်းပေးထားခဲ့သော သုတ္တန်တရား တော်အများအပြား ရှိခဲ့ရာတွင် ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြလတ္တံ့သော နာဂ သုတ္တန်လည်း ပါဝင်လျက် ရှိပေသည်။

ဤနာဂသုတ္တန်၌ ကျင့်ကြံအားထုတ်ပုံ နည်းလမ်းများကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား ပေးသနားထားတော်မူခြင်းသည် ဉာဏ် ပညာနုသူတို့အတွက် အသိဉာဏ်ရှင်းအောင် မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ဖို့ရာ ဥပမာဆောင်ပြ၍ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ ဟောကြား နည်းလမ်းပေးထားတော်မူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တမ်း တရား ပေါက်ရောက်၍ အပယ်တံခါးပိတ်တဲ့ အဆင့်ထိအောင် ရောက်ရှိ လိုကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အထူးပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်း လှပေသည်။ လိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

အခါမလင့် အားထုတ်သင့် ပြခန်း-ပြီးပါပြီ။

အင်္ဂါလေးဖြာ မင်းဆင်မှာ

ဟောကြားထားပုံမှာ 'စတူဟိ ဘိက္ခုဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာ-
ဂတော ရညော နာဂေါ ရာဇာရဟော ဟောတိ၊ ရာဇာ ဘောဂေါ
ရညော အင်္ဂန္ဓေဝ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ' ဟူ၍ အစပျိုးကာ ဟောကြားတော်
မူထားပါသည်။

ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဘေး လာမည့်အရေးကို မျှော်တွေး
ထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့ အို. . ချစ်သား- ချစ်သမီးတို့။ စတူဟိ၊
လေးပါးကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ အကြောင်း အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာ
ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ရညော၊ မင်း၏။ နာဂေါ၊ ဆင်သည်။ ရာဇာ
ရဟော၊ မင်းအားထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရာဇာဘောဂေါ၊
မင်း၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏။ ရညော၊ မင်း၏။ အင်္ဂန္ဓေဝ၊ အင်္ဂါ
အစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာလျှင်။ သဒ္ဓိ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်
၏။

မြန်မာပြန်အဓိပ္ပာယ်

အိုခြင်း-နာခြင်း-သေခြင်း စသော သံသရာဘေးတို့ကို
တွေ့မြင်ကြ၍ ကြောက်လန့်ကြသော အို. . ချစ်သား-ချစ်သမီးတို့။
အင်္ဂါလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောဆင်သည် မင်းနန်းတော်မှာ တသီး
တခြား ကောင်းနိုးရာရာ ဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ်သောက်
ဖွယ်တို့ဖြင့် မွေးထား၍ မင်းသည် အသုံးပြုအပ်သော အဖိုးများစွာ
ထိုက်တန်သော မင်းဆင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဟု အခြေခံစကားပျိုးကို
ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။

မင်းဆင်အင်္ဂါ ၄-ပါး အကျဉ်း

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ ဟောကြားတော်မူထားပုံမှာ . .

‘ကတမေဟိ စတူဟိ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော နာဂေါ
သောတာ စ ဟောတိ၊ ဟန္တာစ ခန္တာစ ဂန္တာစ’ ဟု ဆက်လက်၍
ဟောကြားတော်မူလိုက်ပြန်ပါသည်။

ကတမေဟိ စတူဟိ၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
သံသရာဘေး လာမည့်ရေးကို မျှော်တွေးထောက်ဆ သိမြင်ကြတဲ့
အို . . ချစ်သား-ချစ်သမီးတို့။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ရညော၊ မင်း၏။
နာဂေါ၊ ဆင်သည်။ သောတာ စ၊ နားထောင်တတ်သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ခန္တာ စ၊ သတ်တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ခန္တာ စ၊ သည်းခံတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂန္တာ စ၊ သွား
တတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ကောင်းစွာမသွေ ဆက်လက်၍ ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

မြန်မာပြန်အဓိပ္ပါယ်

အဖြေလေးပါးကို ရှင်းလင်းစွာ သိကြစေရန် အင်္ဂါလေးပါး
ဆိုတာ ဘယ်လေးပါးနည်းဟု အမေးထုတ်တော်မူပြီးလျှင် မင်းဆင်
ဖြစ်ထိုက်သော အင်္ဂါလေးပါးဟူသည်မှာ ချစ်သား-ချစ်သမီးတို့ . .
ဤလောက၌ မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် -

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

- ၁။ နားလည်း နားထောင်တတ်ရမည်၊
- ၂။ သတ်လည်း သတ်တတ်ရမည်၊
- ၃။ သည်းခံလည်း သည်းခံတတ်ရမည်၊
- ၄။ သွားလည်း သွားတတ်ရမည် ဟု ဆက်လက်၍
အဖြေထုတ်ကာ ဟောကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ နားထောင် သတ်ဖြတ်၊ ရိုက်အပ် သည်းခံ၊
သွားတတ်ပြန်ရာ၊ အင်လေးဖြာ၊ ပြည့်ပါ မင်းဆင်
ဖြစ်သတည်း။

မင်းဆင်အင်္ဂါ ၄-ပါး အကျယ်

၁။ ရဟန်းတို့ . . . ဤလောက၌ မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် ဆင်ထိန်း ဆင်ဆရာက ပြောဆိုဆုံးမသည်ရှိသော် သူ ပြုလုပ်ဖူးသော အမှုကိစ္စကိုဖြစ်စေ၊ မပြုလုပ်ဖူးသောအမှုကိစ္စကို ဖြစ်စေ၊ သူပြုလုပ်ချင်သော အမှုကိစ္စကိုဖြစ်စေ၊ မပြုလုပ်ချင်သော အမှုကိစ္စကိုဖြစ်စေ၊ ဆင်ထိန်းဆင်ဆရာက ပြောဆိုဆုံးမသော စကား ကို တသွေမကွာ လိုလိုချင်ချင် လေးလေးစားစားလိုက်နာရ၏ . . . ဟု နားထောင်ရပုံ အကျယ်ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဆင်ထိန်း ဆင်ဆရာက ပြောဆိုဆုံးမသော စကားကို တသွေမကွာ လိုက်နာတတ်ခြင်းသည်လည်း မင်းနန်းတော် မှာ တသီးတခြားကောင်းနိုးရာရာ ဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များဖြင့် မွေးထားရသော မင်းဆင် ဖြစ်သွားနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆင်ထိန်းပြောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊
လိုက်နာလေသတည်း။

၂။ ရဟန်းတို့... ဤလောက၌ မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် တစ်ဘက်သော စစ်သည်နှင့် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်ရှိသည်ရှိသော် တစ်ဘက်သော စစ်သည်ရန်သူဘက်မှ ဆင်ကိုဖမ်းမိလျှင် ထိုဆင်ကို ချက်ချင်းပင် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ (သတ်ဖြတ်နိုင်သော အားအစွမ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။) ဆင်စီးသူရဲကို ဖမ်းမိလျှင်လည်း ချက်ချင်းပင် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ မြင်းကို မိလျှင်လည်း ချက်ချင်းပင် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ မြင်းစီးသူရဲကို ဖမ်းမိလျှင်လည်း ချက်ချင်းပင် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ ရထားကိုမိလျှင်လည်း ချက်ချင်းပင် ချေမှုန်း ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တစ်ဘက်သော စစ်သည်ရန်သူဘက်မှ ခြေသည်လူစွမ်းကောင်းကို ဖမ်းမိလျှင်လည်း ချက်ချင်းပင် သတ်ဖြတ်တတ်၏။ ဟုသတ်ဖြတ်ပုံအကျယ်ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ တစ်ဘက်သော စစ်သည်ဘက်မှ လာလာသမျှ ရန်သူ ဟူသမျှကို မဆိုင်းမတွဲ ရဲဝံ့စွာ သတ်ဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်လည်း မင်းနန်းတော်မှာ တသီးတခြား ကောင်းနိုးရာရာ ဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များဖြင့် မွေးထားရသော မင်းဆင် ဖြစ်သွားနိုင်ခြင်း၏ ဒုတိယမြောက် အကြောင်းအင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စစ်မြေပြင်မှာ၊ တွေ့ကြုံလာငြား၊ ရန်သူများ၊
မထားသတ်ပစ်လေသတည်း။

ရှေးခေတ်အခါက ယခုခေတ်အခါလို ခေတ်မီလက်နက် ဖြစ်သော အမြောက်၊ စိန်ပြောင်း၊ ဒုံးပျံ၊ အဏုမြူ စသော လက်နက် ကောင်း လက်နက်ဆန်းများ မရှိကြသေးသောကြောင့် ဆင်-မြင်း- ရထား-ခြေသည်-လူစွမ်းကောင်း ဟူသော စစ်သည်လေးမျိုးတို့ဖြင့် စစ်တိုက်ကြရပေသည်။ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်လည်း ဆင်သည် အား အစွမ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၊ လူက စေခိုင်းညွှန်ကြားလိုက်သောအတိုင်း ပြုလုပ်တတ်သော အသိအလိမ္မာနှင့်လည်း ပြည့်စုံသောကြောင့် ဆင်ကို အထူးအားပြု၍ စစ်တိုက်ကြရပေသည်။

၃။ ရဟန်းတို့ . . . ဤလောက၌ မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် တစ်ဘက်သောစစ်သည်နှင့် တိုက်ခိုက်ရာ စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် တစ်ဘက်သောစစ်သည်ရန်သူဘက်မှ လှံဖြင့် ထိုးခြင်း၊ သန်လျက်ခါးဖြင့် ခုတ်ခြင်း၊ မြားဖြင့် ပစ်ခြင်း၊ ပုဆိန် ဖြင့်ပေါက်ခြင်းတို့ကိုလည်း တွန့်ဆုတ်မသွားဘဲ သည်းခံနိုင်ရမည်။ မိမိစစ်သည်ဘက်ကလည်း ဤဆင် ရှေ့သို့ တက်ပုံ၊ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်ပုံ၊ တစ်ဘက်သောစစ်သည်ကို အနိုင်ရဖို့ရာ နေရာယူပုံတို့ နေရာမကျ မှန်ကန်ခြင်း မရှိခဲ့လျှင် ချွန်းဖြင့် ပေါက်ခြင်း၊ လှံဖြင့် ထိုးခြင်း စသည် တို့ကိုလည်း သည်းခံနိုင်ရမည်။ တစ်ဘက်သော စစ်သည်ဘက်က စည်ကြီးသံ ခရသင်းသံ ပဲ့တင်သံ အစရှိသော ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ အသံတို့ဖြင့် ခြောက်လှန့် ကြိမ်းမောင်းခြင်း ကိုလည်း သည်းခံနိုင်ရမည် ဟု သည်းခံပုံအကျယ်ကိုလည်း ဟော ကြားတော်မူပါသည်။

အင်္ဂါလေးဖြာ မင်းဆင်မှာ

ဤကဲ့သို့ နှစ်ဘက်သော စစ်သည်တို့ ရိုက်နှက်ပစ်ခတ် အပ်သော ဒဏ်ချက်နှင့် ကြောက်လန့်ဖွယ်ရာ အသံတို့ဖြင့် ခြောက် လှန့်ခြင်းတို့ကို သည်းခံနိုင်ခြင်းသည်လည်း မင်းနန်းတော်မှာ တသီး တခြား ကောင်းနိုးရာရာ ဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ်သောက် ဖွယ်များဖြင့် မွေးထားအပ်သော မင်းဆင်ဖြစ်သွားနိုင်ခြင်း၏ တတိယ မြောက် အကြောင်းအင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စစ်မြေပြင်မှာ၊ ရိုက်နှက်လာငြား၊ ဒဏ်ချက်များ၊
အောင့်ထား သည်းခံလေသတည်း။

၄။ ရဟန်းတို့ . . ဤလောက၌ မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် ဆင်ထိန်းဆရာက လျင်မြန်စွာသွားရမည့် အရပ်ကို စေခိုင်းညွှန်ကြားသည်ရှိသော် ရှေးက သူရောက်ဖူးသော အရပ်ကို ဖြစ်စေ၊ ရှေးက သူမရောက်ဖူးသော အရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ သူ သွားချင် သော အရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ မသွားချင်သော အရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွားတတ်၏ ဟု သွားတတ်ပုံ အကျယ်ကိုလည်း ဟောကြား နုတ်မူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ရှေးက သူရောက်ဖူးသော အရပ်ကို ဖြစ်စေ၊ မရောက်ဖူးသော အရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ သူသွားချင်သော အရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ မသွားချင်သောအရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဆင်ထိန်းဆင်ဆရာက စေခိုင်းညွှန် ကြားသောအရပ်သို့ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွားတတ်ခြင်းသည်လည်း

မင်းနန်းတော်မှာ တသီးတခြား ကောင်းနိုးရာရာဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များဖြင့် မွေးထားအပ်သော မင်းဆင် ဖြစ်သွားနိုင်ခြင်း၏ စတုတ္ထမြောက်အင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဆင်ထိန်းစေရာ၊ အရပ်ကိုသာ၊ ဆင်ဟာ လျင်စွာ သွားသတည်း။

ဤပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အင်္ဂါ ၄-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်သည် မင်းနန်းတော်မှာ တသီးတခြား ကောင်းနိုးရာရာ ဆေးဝါး၊ ကောင်းနိုးရာရာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များဖြင့် မွေးထားအပ်သော မင်း၏ အသုံးတော်ဆင် ဖြစ်သွားပါသည်။

မင်းဆင်၏ အင်္ဂါလေးပါးကို ပြခန်း-ပြီးပါပြီ။

လိုက်နာနိုင်မှ တရားရ

မင်းဆင်တူစွာ စစ်တိုက်ပါ

ရှေးခေတ်အခါက မင်းနန်းတော်၌ မွေးထားသော မင်းဆင်တို့သည် မင်္ဂလာဆင်တော်အဖြစ်ဖြင့် အလှပြပို့ရာ မွေးထားသော မင်းဆင်နှင့် စစ်တိုက်ဖို့ရာ မွေးထားသော မင်းဆင်ဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပါသည်။ ဤနာဂသုတ္တန်မှာ ဟောကြားအပ်သော မင်းဆင်သည် စစ်တိုက်ဖို့ရာ မွေးထားသော မင်းဆင် ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်အစစ်၊ သမီးတော်အစစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မင်းဆင်နှင့် တူစွာ ကျင့်ရမည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ မင်းဆင် ၂-မျိုးတို့တွင် လည်း စစ်တိုက်ဖို့ရာ မွေးထားသော မင်းဆင်နှင့် တူစွာ ကျင့်ရမည်။ စစ်တိုက်ကြရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

မင်းဆင်သည် (ပကတိသော) စစ်မြေပြင်မှာ ရန်သူများနှင့် စစ်တိုက်ရသလို မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်အစစ်၊ သမီးတော်အစစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်လည်း မိမိတို့၏နာမ်အစဉ် စစ်မြေပြင်မှာ ဝိတက် ၃-ပါး၊ ယင်း ဝိတက် ၃-ပါး ရှေ့သွားရှိသော လောဘ-ဒေါသ-စသော ကိလေသာများနှင့် စစ်တိုက်ကြရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရပုံ အကျဉ်း

ရဟန်းတို့. . ဤသာသနာတော်၌ သံသရာဘေးကို ရှုမြင် တတ်သော ငါဘုရား၏ တပည့်သည် မင်းဆင်နှင့်တူစွာ -

- ၁။ နားလည်း နားထောင်တတ်ရမည်၊
- ၂။ သတ်လည်း သတ်တတ်ရမည်၊
- ၃။ သည်းခံလည်း သည်းခံတတ်ရမည်၊
- ၄။ သွားလည်း သွားတတ်ရမည်။

ဤတရားလေးပါး (အင်္ဂါလေးပါး) နှင့် ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။

ဤတရားလေးပါး (ဤအင်္ဂါလေးပါး) နှင့် ပြည့်စုံအောင် လိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ်သော ငါဘုရား၏ တပည့်သည် အမျိုးမျိုး သော လှူဖွယ်အထူးတို့ကို ခံယူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား၏ သား တော်စစ်၊ သမီးတော်စစ်၊ အပါယ်တံခါးပိတ်သော သောတာပန် အရိယာအဖြစ်မှစ၍ လူအပေါင်းတို့၏ ကောင်းမှု မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးကြံချရာ ပေါက်ရောက် ကြီးပွားရာ လယ်ယာမြေကောင်း သဖွယ်ဖြစ်သော အမြတ်ဆုံး အရိယာ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင် ၏ဟု မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ရပုံနှင့် ကျင့်ခြင်းဖြင့် အကျိုးရရှိပုံ အကျဉ်းစကားကို ဆက်လက်၍ ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မင်းဆင်ပမာ၊ သာသနာတွင်၊ ကျင့်နိုင်လျှင်က၊ မြတ်ဓမ္မ၊ ရအပ်လေသတည်း။

မင်းဆင်နှင့်တူစွာ ကျင့်ပုံအကျယ်

ရဟန်းတို့... မင်းဆင်သည် ဆင်ထိန်းဆင်ဆရာ၏ စကားကို တသွေမကွာ လိုလိုချင်ချင် နားထောင်ရသလို ဤသာသနာတော်၌ သံသရာဘေးကို ရှုမြင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ပညတ်ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဝိနည်း-သုတ္တန်-အဘိဓမ္မာတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း လိုလိုချင်ချင် လေးလေးစားစား စိတ်ထဲရောက်အောင် နာယူရမည်ဟု နားထောင်ရပုံ အကျယ်ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဝိနည်း-သုတ္တန်-အဘိဓမ္မာတရားတို့ကို နာကြားရသည်ရှိသော် လိုလိုချင်ချင် လေးလေးစားစား စိတ်ထဲ ရောက်အောင် နာကြားတတ်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အပါယ်တံခါးပိတ်သော သောတာပန်အဖြစ်မှစ၍ တရားထူးတရားမြတ်တို့ကို ရရှိသွားဖို့ရာ အကြောင်းအင်္ဂါတစ်ပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။
ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဘုရားဟောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊ လိုက်နာရပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားစကား နားထောင်ရာဝယ် နည်းယူဖွယ်

ဝါတွင်း ၃-လပတ်လုံး ကြိုးကြိုးစားစား တရား အားထုတ်ပါသော်လည်း တရားမရသဖြင့် လူထွက်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားပြီးသော အရှင်သောဏ၏ မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို တသွေ

မက္ခာ နားထောင်ပုံမှာ တရားထူးတရားမြတ် ရလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလွန် နူးညံ့ သိမ်မွေ့၍ ခြေဖဝါး၌ပင် အမွှေးပေါက်နေသော သောဏသုဋ္ဌေးသား သူဌေးသားသည် စမ္မိပြည်၌ နေထိုင်လျက်ရှိ၏။

မာဂတိုင်း၌ ရှစ်သောင်းသောရွာတို့ကို အစိုးရသော ဗိမ္ဗိ သာရမင်းကြီးသည် ခြေဖဝါး၌ အမွှေးပေါက်သည်အထိ သိမ်မွေ့ နူးညံ့သော ကြွယ်ဝချမ်းသာသော သောဏသုဋ္ဌေးသားကို ကြည့်ရှု လိုသောကြောင့် ရှစ်သောင်းသော ရွာသားတို့ကို စုဝေးစေ၍ တစ်စုံ တစ်ခုသော ကိစ္စရှိသကဲ့သို့ သောဏသုဋ္ဌေးသားကို ခေါ်စေလိုက် ၏။ သောဏသုဋ္ဌေးသားသည် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးထံ ရောက်လာသည် ရှိသော် မိဘတို့က မှာလိုက်သောအတိုင်း ခြေဖဝါးကို မင်းကြီး မြင် ရအောင် တင်ပျဉ် (တင်ပလ္လင်) ခွေကာ ထိုင်နေလေ၏။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည် သောဏသုဋ္ဌေးသား၏ ခြေဖဝါး၌ ပေါက်နေသော အမွှေးတို့ကို တွေ့မြင်ပြီးသောခါ ရှစ်သောင်းသော ရွာသားတို့နှင့်တကွ သောဏသုဋ္ဌေးသားကို ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ဖွယ်ရာ စကားတို့ဖြင့် ဆုံးမဩဝါဒ ပေးပြီးလျှင် တမလွန်နောင်ဘဝများအတွက် အကျိုးစီးပွားတို့ကို ဟောကြားဆုံးမတတ်သော မြတ်စွာဘုရားထံသို့ စေလွှတ်လိုက် သည်။

လိုက်နာနိုင်မှ တရားရ

မှတ်ချက် ။ ။ [မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည် တိုင်းသူပြည်သားများ အတွက် မျက်မှောက်ဘဝအကျိုးနှင့် နောင်ဘဝသံသရာ အကျိုးကိုပါ ဆောင်ရွက်ကြသည်မှာ ဤ ဗိမ္ဗိသာရ မင်း ကြီး၏ စကားဖြင့် ထင်ရှားလှပါသည်။]

မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်သွားကြသောအခါ မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်တို့ကို နာကြားရ သောကြောင့် သောဏသူဌေးသားသည် အလွန် ယုံကြည် ကြည် ညိုသော သဒ္ဓါတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးလျှင် 'မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ရှင်ရဟန်းပြုပါရစေ' ဟုခွင့်တောင်း၏။ မြတ်စွာဘုရားက မိဘတို့ ခွင့်ပြုချက်မရသော သူတို့အား ရှင်ရဟန်း မပြုပေးနိုင်တဲ့အကြောင်း မိန့်ကြားသဖြင့် မိဘတို့ထံပြန်၍ ခွင့်တောင်းပြီးလျှင် သာသနာတော် သို့ဝင်၍ ရဟန်းပြုလေ၏။

ရဟန်းပြုပြီး၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်စဉ် အခါမှာ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟ တို့သည်လည်းကောင်း၊ လှူဖွယ် ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို ယူလာ၍ လှူကြ၊ ပူဇော်ကြ၊ ရုပ်အဆင်း၌ ကြည်ညိုဖွယ်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ပြောဆိုကြ၊ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေမဟုတ်သူတို့ကလည်း လာ၍ ကြည့်ကြသဖြင့် အရှင် သောဏသည် 'မိမိထံ လူတွေလာတာ အလွန်များသည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားအားထုတ်လို့ ရနိုင်မည်မထင်၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတောင်းယူပြီး တောအရပ် သုသာန်တစ်ခုသို့ သွား၍ ရဟန်း တရားအားထုတ်ရလျှင် လူတွေကြောက်လန့်ပြီး မလာကြမှသာ မိမိ ၏ တရားထူးတရားမြတ်ရရှိဖို့ကိစ္စ အောင်မြင်လိမ့်မည်' ဟု အကြံ ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဘုန်းကံကြီးမား၍ ပူဇော်သက္ကာရများခြင်း၊ ကြည်ညိုသူများခြင်းတို့သည် တရားထူးတရားမြတ် ရရှိဖို့ရာအတွက် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သည်မှာ သတိပြုဖွယ်ရာ တစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ တောထွက်၍ တရားအားထုတ်ဖို့ရာ အကြံဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား တောင်းယူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး ယင်းတိုက်တောထဲသို့ သွား၍ တရားအားထုတ်သောအခါ အကြံအစည်ဖြစ်ပြန်သည်မှာ 'မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် အလွန် သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ ခန္ဓာကိုယ်၏ အလိုသို့ လိုက်ကာ ချမ်းချမ်းသာသာနေ၍ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ချမ်းသာ အစစ်အမှန်(နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်နိုင်မည်မဟုတ်၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခံပြီး တရားအားထုတ်သင့်သည်' ဟုအကြံဖြစ်မိလေ၏။ အရှင်သောဏသည် ကိုယ်ပင်ပန်းခံ၍ အားထုတ်မှ တရားရမည်ဟူသော အကြံကို ကြံစည်မိသည့်အားလျော်စွာ အိပ်ခြင်းမရှိ၊ ထိုင်ခြင်း၊ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်းတို့ဖြင့်သာ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး တရားအားထုတ်၏။ အရှင်သောဏ၏ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ခြေဖဝါးတို့မှ အဖုတွေထပြီး ပေါက်ကွဲကုန်သဖြင့် တရားအားထုတ်ရာ စင်္ကြံလမ်း တစ်ခုလုံး၌ သွေးတို့ဖြင့်သာ ရဲရဲနီနေ၏။ ခြေဖဝါးဖြင့် စင်္ကြံ (လမ်း) လျှောက်၍ တရားမမှတ်နိုင်သောအခါ ဒူး-လက်တို့ဖြင့် ထောက်၍ စင်္ကြံသွားကာ တရားရှုမှတ်ပြန်သည်ရှိသော် ဒူး-လက်နှစ်ဘက်တို့လည်း ပေါက်ကွဲကုန်ပြန်၏။

လိုက်နာနိုင်မှ တရားရ

ကျမ်းညွှန်း။ ။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား စီရင်အပ်
သော ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီကျမ်း (နှာ-၃၂) ၌ အရှင်
သောဏသည် ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး မအိပ်ဘဲ
အားထုတ်သည်ဟု ပြဆိုထားပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အစွမ်းကုန် မလျှော့သော လုံ့လဝီရိယဖြင့် မြဲမြံစွာ
ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး အားထုတ်ပါသော်လည်း သမာဓိနိမိတ်
အရောင်အလင်းမျှပင် မဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် အရှင်သောဏ
အကြံအစည် ဖြစ်ပြန်သည်မှာ ‘သာသနာတော်၌ တရားထူး တရား
မြတ်ရရှိရေးအတွက် မိမိမှတစ်ပါး ကြိုးကြိုးစားစား တရားအားထုတ်
ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များစွာရှိကြပါ၏။ သို့ပါသော်လည်း မလျှော့သော
လုံ့လဝီရိယဖြင့် မြဲမြံစွာ အားထုတ်တဲ့နေရာမှာ မိမိထက် သာလွန်
သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိနိုင်တော့မည် မထင်၊ မိမိနှင့်တူသောပုဂ္ဂိုလ်သာ ရှိချင်
ရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်’ ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ပေသည်။ အားထုတ်တဲ့ဘက်
ကတော့ အစွမ်းကုန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အစွမ်းကုန် အားထုတ်ပါသော်လည်း မိမိသန္တာန်
၌ မဂ်ဖိုလ်တရားထူး တရားမြတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မရှိသော
ကြောင့် မိမိသည် -

- ၁။ တစ်ပုဒ် တစ်ဂါထာမျှ ကြားနာရ၍ ဖုံးအုပ်ထားသော
အဖိုးတန်ပစ္စည်းကို ဖွင့်ပြလိုက်သလို လျင်မြန်စွာ တရား
ထူးတရားမြတ် ရထိုက်သော (ဥက္ခာဠိတညူ) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး
လည်း မဟုတ်၊

၂။ အကျယ်ချဲ့၍ ဟောကြားသည်ကို ကြားနာရ၍ တရားထူးတရားမြတ် ရထိုက်သော (ဝိပဋ္ဌိတည) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလည်း မဟုတ်၊

၃။ အကြောင်းအကျိုး ဆောင်ပြုလျက် ဟောကြားပြသသော သူတော်ကောင်းကို အမှီရ၍ နေ့ညမအား ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်မှ တရားထူးတရားမြတ် ရထိုက်သော (နေယျ) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလည်း မဟုတ်၊

၄။ အကျဉ်းအကျယ် အကြောင်းအကျိုးပြု၍ ဟောကြားအပ်သည်ကို နာကြားရ၍ အစွမ်းကုန် အားထုတ်ပါသော်လည်း တရားထူးတရားမြတ် မရထိုက်သော (ပဒပရမ) ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသာ ဖြစ်ပေမည်၊ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် နေလို့ ဘာမျှ အကျိုးမရှိတော့ပြီ၊ လူထွက်၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို သုံးဆောင်ခံစားပြီး ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကို ပြုနေတာကပင် ကောင်းမည် ဟု ကြံစည်မိလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သောဏ၏ တရားမရ၍ လူထွက်ဖို့ရာ အကြံအစည်များဖြစ်နေတာကို အဘိညာဉ်ဉာဏ်ထူးဖြင့် သိမြင်တော်မူ၍ ကွေးထားသောလက်ကို ဆန့်လိုက်သလို ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ကွယ်ပျောက်၍ အရှင်သောဏ၏ ရှေ့မှောက်သို့ အမြန်ကြွရောက်သွားပြီးလျှင် ခင်းထားအပ်သောနေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူလေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ တရားအားထုတ်နေကြသော ရဟန်းတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူသောအခါ အဆင်သင့်ထိုင်ဖို့ရာ နေရာတစ်ခုကို ဝတ္တရားတစ်ခုအနေဖြင့် အမြဲ ခင်းထားလေ့ရှိကြပါသည်။

အရှင်သောဏသည် မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ အပြစ်ခြောက်ပါးမှ လွတ်သော သင့်တော်သည့်နေရာ တစ်ခု မှာထိုင်နေလေ၏။ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ ချဉ်းကပ်နေထိုင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဗုဒ္ဓ၏ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုဖြစ်သည့် အပြစ်ခြောက်ပါး လွတ်သောနေရာ၌ ထိုင်ကြရပေသည်။

နေရာအပြစ် ၆-ပါးတို့ဟူသည် . .

- ၁။ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် အလွန် ဝေးသော နေရာ၊
- ၂။ အလွန် နီးသော နေရာ၊
- ၃။ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေရာထက် မြင့်မောက်သော နေရာ၊
- ၄။ လေညာ လေဆန်ဖြစ်သော နေရာ၊
- ၅။ အလေးပြုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှေ့တည့်တည့် ဖြစ်သော နေရာ၊
- ၆။ နောက်တည့်တည့်ဖြစ်သောနေရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

အရှင်သောဏသည်လည်း ဤနေရာ အပြစ်ခြောက်ပါးမှ လွတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေလေ၏။

ဆောင်မုဒ်။ ။ ဝေးနီးလွန်းရာ၊ မြင့်လေညာနှင့်၊ ရှေ့နောက် တည့်
 ပါ။ ဤခြောက်ဖြာ၊ နေရာအပြစ်မည်။
 အပြစ်ခြောက်ဖြာ၊ လွတ်ကင်းပါ။ သင့်ရာ အရပ်
 မည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်တော်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေသော အရှင်သောဏကို ‘ချစ်သားသောဏ၊ သင်သည် ဝါတွင်းသုံးလပတ် လုံး ကြိုးကြိုးစားစား တရားအားထုတ်ပါသော်လည်း တရားထူး တရားမြတ်မရသောကြောင့် သင်လူထွက်ဖို့ အကြံအစည်များ ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လော’ ဟု မေးတော်မူ၏။ ‘အရှင်ဘုရား မှန်ပါသည် ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

စောင်းတီးသူပမာ အားထုတ်ပါ

‘ချစ်သားသောဏ၊ သင်သည် စောင်းတီးတတ်သည်မဟုတ်ပါလော’၊ ‘မှန်ပါဘုရား-တီးတတ်ပါသည်ဘုရား’၊ ‘သင် စောင်းတီးသည့်အခါ စောင်းကြိုး အလွန်တင်းနေလျှင် သင်၏စောင်းသည် အသံသာသာယာယာ ဖြည့်ပါ၏လော’၊ ‘သာသာယာယာ မမြည့်ပါဘုရား’၊ ‘တီးခတ်လို့လည်းကောင်းပါ၏လော’၊ ‘တီးခတ်လို့ မကောင်းပါဘုရား’၊ ‘သင်၏စောင်းကြိုး အလွန်လျော့နေသောအခါ အသံသာသာယာယာ ဖြည့်ပါ၏လော’ ‘သာသာယာယာ မမြည့်ပါဘုရား’၊ ‘တီးခတ်လို့လည်း ကောင်းပါ၏လော’၊ ‘တီးခတ်လို့လည်း မကောင်းပါဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

‘ချစ်သားသောဏ. . သင်၏ စောင်းကြိုးသည် မလျော့လွန်း မတင်းလွန်း အညီအမျှဖြစ်နေသောအခါ အသံသာသာယာယာ မြည်ပါ၏လော၊ တီးခတ်လို့လည်း ကောင်းပါ၏လော’ ဟု မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူပြန်ရာ ‘မြတ်စွာဘုရား. . စောင်းကြိုးအညီအမျှ ညှိထား၍ အလယ်အလတ်မှာ တည်ရှိနေသောအခါ အသံသာသာယာယာ မြည်ပါသည်ဘုရား၊ တီးခတ်လို့လည်း ကောင်းပါသည်ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

‘ချစ်သားသောဏ. . ဤစောင်းတီးသော နည်းတူပင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာလည်း ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယကို မတင်းလွန်း မလျော့လွန်း အညီအမျှဖြစ်အောင် ဆောက်တည်၍ အားထုတ်အပ်၏။ ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယလွန်ကဲနေလျှင် ပျံ့လွင့်ခြင်း (ဥဒ္ဓစ္စ) ဖြစ်၍ စိတ်မတည်ငြိမ်သောကြောင့် တရားမမြင်နိုင်ပေ၊ ကြောင့်ကြစိုက်မှုဝီရိယ အလွန်လျော့နည်းနေပြန်လျှင်လည်း ပျင်းရိခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ထိုင်းမှိုင်းပြီး စိတ်မကြည်လင်သောကြောင့် တရား မမြင်နိုင်ပေ။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယနှင့်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိကို အညီအမျှဖြစ်အောင် ဆောက်တည်၍ အားထုတ်ရမည်။ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါနှင့် အမှန်သိမှု ဉာဏ်ပညာကိုလည်း အညီအမျှ ဖြစ်အောင် ဆောက်တည်၍ အားထုတ်ရမည်’ ဟူ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအားထုတ်ပုံ ဟောကြားကာ အဆုံးအမ ဩဝါဒပေးတော်မူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့ ပြန်ကြွသွားတော်မူလေ၏။

(အံ-၂၊ ၃၃၀)

အရှင်သောဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ မျက်မှောက် တိုက်ရိုက်ပေးအပ်သော အဆုံးအမကို ခံယူရရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမ တော်မူသည့်အတိုင်း တသွေမကွာ လိုက်နာပြီးလျှင် လူထွက်ဖို့ရာ အကြံအစည်များကို ရုပ်သိမ်းပယ်ဖျောက်လျက် လွန်ကဲနေသော ဝီရိယကိုလျော့ချကာ စောင်းကြိုးညှိ ဥပမာဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ပေး သနားတော်မူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်နည်းအတိုင်း ဝီရိယ နှင့် သမာဓိကို အညီညီကာ သဒ္ဓါနှင့်ပညာကိုလည်း အညီညီလျက် သတိကို အရာရာမှာ မလွတ်ရအောင် ရှုမှတ်အားထုတ်လိုက်ရာ မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလေ၏။

ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မအိပ်ပါဘဲ ခန္ဓာကိုယ်ကို မငဲ့မညှာ ခြေထောက်-ဒူးတို့မှ သွေးဖြာဖြာကျအောင် လွန်ကဲသော ဝီရိယဖြင့် အားထုတ်ခဲ့ပါသော်လည်း တရားမရ၍ လူထွက်ဖို့ရာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး သော အရှင်သောဏသည် စောင်းကြိုးညှိပုံ ဥပမာပြု၍ ဝီရိယကို မလျော့မတင်းထားပြီး လူမထွက်ဘဲ တရားပြန်အားထုတ်ရမည်ဟု ဆုံးမပေးတော်မူအပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို တသွေ မကွာလိုက်နာ၍ အားထုတ်လိုက်ရာ မကြာမီ အချိန်အတွင်းမှာပင် ရဟန္တာ ဖြစ်သွားလေ၏။

ဤကဲ့သို့ အရှင်သောဏ၏ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို တသွေမကွာလိုက်နာပုံမှာ အတုယူဖွယ် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှ ပါပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဘုရားဟောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊
လိုက်နာလေသတည်း။

စောင်းကြိုးလျော့တင်း ဥပမာရှင်း

- ၁။ စောင်းကြိုး တင်းလွန်းနေတာနှင့် ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယ လွန်ကဲနေတာ တူသည်။
 - ၂။ စောင်း၏အသံ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သာသာယာယာ မမြည်ခြင်းနှင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ တရားသဘောများကို မမြင်ခြင်း တူသည်။
 - ၃။ စောင်းကို တီးခတ်လို့မကောင်းခြင်းနှင့် တရား ရှုမှတ် လို့ မကောင်းခြင်း တူသည်။
-
- ၁။ စောင်းကြိုး လျော့လွန်းနေတာနှင့် ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယ လျော့လွန်းနေတာ တူသည်။
 - ၂။ စောင်း၏အသံ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သာသာယာယာ မမြည်တာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ တရားသဘောများကို မမြင်တာ တူသည်။
 - ၃။ စောင်းကို တီးခတ်လို့မကောင်းတာနှင့် တရားရှုမှတ် လို့ မကောင်းတာ တူသည်။
-
- ၁။ စောင်းကြိုး မလျော့လွန်း မတင်းလွန်း အညီအမျှ ဖြစ် အောင် ညှိထားခြင်းနှင့် ဣန္ဒြေငါးပါးညီအောင် ညှိ၍ ရှုမှတ်ခြင်း တူသည်။
 - ၂။ စောင်း၏အသံ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သာသာယာယာ မြည်ခြင်းနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲက တရားသဘောများကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ခြင်း တူသည်။

၃။ စောင်းကို တီးခတ်လို့ကောင်းခြင်းနှင့် တရားရှုမှတ်လို့
ကောင်းခြင်း တူသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စောင်းကြိုးတင်းနှင့်၊ လွန်ခြင်း တူသည်၊
အသံမရှင်းနှင့်၊ မမြင်ခြင်း တူသည်၊
တီးမကောင်းခြင်းနှင့်၊ မှတ်မကောင်းတူသည်၊
စောင်းကြိုးညှိ၊ တူဘိ ဣန္ဒြေညီ။
စောင်းကြိုးလျော့နှင့်၊ ပျော့လွန်း တူသည်၊
အသံ မရှင်းခြင်းနှင့်၊ မမြင်ခြင်း တူသည်၊
တီးမကောင်းခြင်းနှင့်၊ မှတ်မကောင်း တူသည်၊
စောင်းကြိုးညှိ၊ တူဘိ ဣန္ဒြေညီ။
ဣန္ဒြေညီလျှင်၊ တရားမြင်မည်၊
ရှုမှတ်လို့လဲ၊ အမြဲကောင်းမည်၊
တရားထူးလဲ၊ မလွဲရမည်၊
မြတ်ဘုရား၊ ဟောကြားခဲ့ပေသည်။

ဣန္ဒြေညီပုံ

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့
သန္တာန်၌ ဣန္ဒြေငါးပါး ညီမျှမှသာလျှင် မြင်သင့် မြင်ထိုက်သော
တရားသဘောတို့ကို မြင်ကြရပေမည်။ ရသင့်ရထိုက်သော တရား
ထူးတရားမြတ်တို့ကို ရသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဣန္ဒြေငါးပါးတို့
မညီမမျှ ယုတ်လျော့ခြင်းလွန်ကဲခြင်းများ ဖြစ်နေခဲ့ပါလျှင် မြင်သင့်
မြင်ထိုက်သော တရားသဘောတို့ကို မမြင်ရသောကြောင့် စိတ်ဓာတ်

များ ကျဆင်းသွားတတ်ကြပေသည်။ ရသင့်ရထိုက်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို မရရှိခြင်းကြောင့်လည်း စိတ်ဓာတ်များ ကျဆင်း သွားတတ်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာတရား အား ထုတ်ကြရာ၌ ဣန္ဒြေငါးပါးညီမျှဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှ ပေသည်။

ဣန္ဒြေငါးပါး ဟူသည်မှာ . . .

- ၁။ သဒ္ဓိန္ဒြေ = ယုံကြည်မှု ထက်သန်အားကောင်းခြင်း။
- ၂။ ဝီရိယိန္ဒြေ = ကြောင့်ကြစိုက်မှု ထက်သန်အားကောင်း ခြင်း။
- ၃။ သတိန္ဒြေ = အမှတ်ရမှု ထက်သန် အားကောင်းခြင်း။
- ၄။ သမာဓိန္ဒြေ = တည်ငြိမ်မှု ထက်သန် အားကောင်းခြင်း။
- ၅။ ပညိန္ဒြေ = အမှန်သိမှု ထက်သန် အားကောင်းခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဣန္ဒြေငါးပါး ညီ မညီ လောကဥပမာ

ဣန္ဒြေငါးပါး မညီမျှရာ၌ လောကဥပမာအားဖြင့် လူငါး ယောက်အညီအမျှ မချီမှ အလိုရှိရာအရပ်သို့ သယ်ဆောင်ယူသွား နိုင်သော ကျောက်ဖျာကြီးတစ်ချပ်ကို လူငါးယောက်တို့ မချီကြ သောအခါ တစ်ဦးတစ်ယောက်က အားလျှော့ကာ မ-မ၊ မချီဘဲနေ လိုက်ပါလျှင် ကျန်လေးယောက်တို့လည်း မ-မ၊ မချီနိုင်တော့ပါဘဲ ကျောက်ဖျာကြီးကို အလိုရှိရာအရပ်သို့ မသယ်ဆောင် မယူသွား

နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အညီအမျှ မ၊ ချီပြီးမှ တစ်ဦးတစ်ယောက်
 က အားလျှော့ကာ လွတ်ချလိုက်ပါလျှင် ကျန်လေးယောက်တို့လည်း
 မ၊၍ထားခြင်းငှာမတတ်နိုင်တော့ဘဲ လွတ်ချလိုက်ကြသဖြင့် ကျောက်
 ဖျာကြီးကွဲကာ ပျက်စီးရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤအတူ ဣန္ဒြေ
 ငါးပါး အညီအမျှမဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် တရားမရဘဲ စိတ်ဓာတ်များ ကျဆင်း
 ပျက်စီးသွားတတ်ကြပါသည်။

ဣန္ဒြေငါးပါးညီမျှရာ၌ ကျောက်ဖျာကြီးကို ချီမသူ လူငါး
 ယောက်တို့သည် တညီတညွတ်တည်း အညီအမျှချီမပြီး လိုရာအရပ်
 သို့ သယ်ဆောင်သွားကြပြီးလျှင် အလိုရှိသလို အသုံးချ၍ အကျိုး
 ရကြသကဲ့သို့၊ ဣန္ဒြေငါးပါး အညီအမျှဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် မိမိတို့သန္တာန်၌
 မြင်သင့်မြင်ထိုက်သော တရားသဘောတို့ကို မြင်ရခြင်း၊ အလိုရှိအပ်
 သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ရရှိခြင်းဟူသော အကျိုးတို့ကို
 ရရှိသွားနိုင်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာတရား အား
 ထုတ်ကြရာ၌ ဣန္ဒြေငါးပါး ညီမျှဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှ
 ပါသည်။

အရှင်သောဏသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားက (ဣန္ဒြိယာနဉ္စ
 သမတံပဋိဝိဇ္ဇာ) ဣန္ဒြေငါးပါး အညီအမျှဖြစ်အောင် အားထုတ်လော့
 ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း သဒ္ဓါနှင့်ပညာ၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိ
 တို့ကို အညီအမျှဖြစ်အောင် စောင်းကြိုး ညှိသကဲ့သို့ အားထုတ်
 လိုက်သောကြောင့် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် အလိုရှိအပ်သော
 အရဟတ္တဖိုလ်တည်း ဟူသော အမြတ်ဆုံး တရားထူးကို ရရှိသွားခြင်း
 ဖြစ်ပေသည်။

အညီညီရမည့် ဣန္ဒြေများမှာ သဒ္ဓါနှင့် ပညာ၊ ဝီရိယနှင့် သမာဓိတို့ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါက လွန်ကဲပြီး အမှန်သိမှုပညာက အားနည်းနေ တတ်ပါသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိမှုပညာ က လွန်ကဲ၍ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါက အားနည်းနေတတ်ပါသည်။

တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယက လွန်ကဲပြီး တည်ငြိမ်မှုသမာဓိက အားနည်းနေတတ်ပါ သည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တည်ငြိမ်မှု သမာဓိ ကလွန်ကဲပြီး ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယက အားနည်းနေတတ်ပါသည်။

အမှတ်ရမှု သတိသည် လွန်ကဲသည်ဟူ၍ မရှိသောကြောင့် ညှိဖွယ်မရှိ၊ ညှိဖို့ရာမလို၊ ကောင်းနိုင်သမျှ ကောင်းဖို့သာ လိုအပ် ပေသည်။ လောကရေးရာ ဓမ္မရေးရာတို့၌ သတိပိုသည် ဟူ၍မရှိ၊ သတိလိုနေသည်သာ ရှိတတ်ကြပေသည်။

သဒ္ဓါလွန်ကဲ ပညာနဲ

ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ လွန်ကဲ၍ အမှန်သိမှု ဉာဏ်ပညာ အား နည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ တရား သဘောတို့ကို အသင့်အတင့် တွေ့မြင်လာသောအခါ ဘုရား-တရား -သံဃာ ရတနာသုံးပါးတို့ကို အလွန်ကြည်ညိုသော စိတ်ဓာတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြကုန်၏။ တရားပြ ဆရာတော်များကိုလည်း အလွန်ကြည်ညိုသော စိတ်ဓာတ်များ ဖြစ်လာတတ်ကြကုန်၏။

အတူတကွ တရားအားထုတ်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း အလွန် ကြည်ညိုသော စိတ်ဓာတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြကုန်၏။ မိဘ၊ ဆရာသမားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုလည်း အထူး သတိရကာ ကြည်ညိုလာတတ်ကြကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ ကြည်ညိုတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်တာများပြီး တရား အားထုတ်နေရင်းပင် လျှာဒါန်းချင်တဲ့ အကြံအစည်တွေ၊ တရားဟော ချင်တဲ့ အကြံအစည်တွေ၊ မိဘ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့ကို တရားအား ထုတ်ဖို့ရာ တိုက်တွန်းချင်တဲ့ အကြံအစည်တွေ ခဏခဏ ဖြစ်နေ တတ်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်ကူးမှုတွေ ဖြစ်တာများပြီး အမှတ်ကို အကွက်စေ့စေ့ မမှတ်နိုင်သောကြောင့် တရားမတက်ဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပါသည်။ တရားထူး တရားမြတ်များ မရရှိဘဲလည်း ဖြစ်နေတတ်ကြပါသည်။

အမှန်အားဖြင့် မပြတ်မလပ် ရှုမှတ်နေရမည်။ ရှုမှတ်ဆဲ ရှုမှတ်ခိုက်အချိန်၌ တရားတက်ရေး တရားရရှိရေးတွင် အနှောင့် အယှက်ဖြစ်သော ကြံစည်မှုများ ဝင်ရောက်နေအောင် လွန်ကဲသော ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါက အလွဲအမှားဘက်သို့ ပို့ပေးနေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေ မည်။

ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါက လွန်ကဲ၍ အမှန်သိမှု ပညာဉာဏ်က အားနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မကြည်ညိုသင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မကြည် ညိုထိုက်သော အရာဝတ္ထုတို့၌ ကြည်ညိုနေ၍ အလွဲလွဲအမှားမှား ဖြစ်ပြီး လောကသံသရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုးတို့ ဆုတ်ယုတ်သွား တတ်ကြပါသည်။ အတုအယောင် လုပ်ပြတတ်သော လူလိမ် လူ

ကောက်တို့၏ လက်အောက်သို့ရောက်၍ အမျိုးမျိုး ဒုက္ခရောက်နေ တတ်ကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သဒ္ဓါလွန်ကဲ၊ ပညာနဲ၊ လွဲမှားနေတတ်သည်။

မယုံရမှာ၊ ယုံကြည်တာ၊ အညာမိသည် မည်။

မြန်မာလူမျိုးတို့သည် မိမိတို့ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်မှ ရရှိခဲ့သော ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား အရင်းခံရှိခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြသည့် အား လျော်စွာ ဘုရား တရား သံဃာမှစ၍ ကောင်းရာဘက်မှာ အလွန် ယုံကြည်လွယ်တတ်ကြ၏။ အလွန် အားကိုးလွယ်တတ်ကြ၏။ ဤ ကဲ့သို့ ယုံကြည်လွယ် အားကိုးလွယ်တတ်ကြသောကြောင့် ဘာသာ ရေး သာသနာရေး လူမှုရေး စီးပွားရေးတို့၌ အလွဲလွဲအမှားမှား ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်မှာ အများအပြား ရှိခဲ့ကြပေသည်။

ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာလည်း လူသူများသော ပရိသတ်ထဲ သို့ မဝင်ချင် မသွားချင်လောက်အောင် ဂုဏ်သိက္ခာများ ထိခိုက်ခြင်း၊ စီးပွားရေးများ ပျက်စီးနစ်နာခြင်းတို့ ဖြစ်ကြရပေသည်။ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ နောက်နောင်ဘဝများအတွက်ပါ ထိခိုက်နစ်နာ ဆုံးရှုံး သွားကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား အား ကောင်းသည်နှင့်အမျှ ရှေးရှေးနောက်နောက် အကြောင်းအကျိုး တို့ကို အမှန်သိတတ်မှု ဉာဏ်ပညာကို လက်ကိုင်ထား၍ များများ အသုံးချသင့်ကြပါသည်။

ယုံကြည်မှုများ၍ အမှားကြည်ညို

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက မြတ်စွာဘုရား သာသနာကို အလွန်ကြည်ညိုသော ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီး သည်ပင်လျှင် မကြည်ညိုသင့်သော တိတ္ထိ တက္ကတွန်းတို့ကို လွဲမှား၍ ကြည်ညိုခဲ့လေသည်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိသာခါ ဆောက်လုပ် ထားသော ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်လာ ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးဦးချကာ သင့်တော်သော နေရာတစ်ခု ၌ ထိုင်နေလေ၏။

ထိုအချိန်အခါ၌ပင် အဝတ်ကို အောက်ကိုယ်ပိုင်းတစ်ပိုင်း ဝတ်ထားသော တက္ကတွန်း၊ အဝတ်လုံးဝမဝတ်ထားသော တက္ကတွန်း အစရှိသော တက္ကတွန်း ၃၅-ယောက်တို့သည် အသီးသီး မိမိတို့၏ အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာတို့ကို ထမ်းပိုးသယ်ဆောင်လျက် မြတ်စွာ ဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၏ မနီးမဝေးအရပ်က ဖြတ်၍ သွားကြလေ၏။

ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကြီးသည် လုံးဝ အဝတ် မဝတ် ထားသော တက္ကတွန်းတို့အပါအဝင် တက္ကတွန်း ၃၅-ယောက်တို့ကို တွေ့မြင်ရာ ကိလေသာကုန်ခန်းသော ရဟန္တာတို့ပင် ဖြစ်ကြသည် ဟု ထင်မှတ်ပြီး ကြည်ညိုသော စိတ်ဓာတ်ကြောင့် ထိုင်နေရာမှ ထသွားပြီးလျှင် တက္ကတွန်းတို့ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက် ဒူးထောက်

ချကာ လက်အုပ်ချီ၍ ‘အရှင်ဘုရားတို့ တပည့်တော်သည် ပဿနဒီ
ကောသလမင်းကြီးဖြစ်ပါသည်ဘုရား’ ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သူ၏
အမည်ကို ပြောကြားကာ ကြည်ညိုတဲ့အကြောင်း လျှောက်ထားလေ
၏။

ပဿနဒီကောသလမင်းကြီးသည် တက္ကတွန်း ၃၅-ယောက်
တို့ထွက်ခွာသွားကြပြီး မကြာမီမှာပင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်
၍ ‘မြတ်စွာဘုရား.. မကြာသေးမီက မြတ်စွာဘုရားကျောင်းအနီး
က ဖြတ်သွားကြသော အချို့ အဝတ်မဝတ်၊ အချို့ အဝတ်ဝတ်ကြ
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရှိ
နေကြသော ရဟန္တာတို့ပင် ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်’ ဟု သူ ယုံကြည်
ကြည်ညိုတဲ့အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားလေ
၏။

မြတ်စွာဘုရားက ‘ကောသလမင်းကြီး.. ကာမဂုဏ် အမျိုး
မျိုးတို့ကိုခံစား၍ ရွှေငွေရတနာတို့ကို သာယာနေသော သင်မင်းကြီး
အနေဖြင့် ‘ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ရောက်နေကြသော ရဟန္တာတွေပဲ’ ဟု သိနိုင်ဖို့ရာ မလွယ်ပေဘူး၊
သိနိုင်ဖို့ရာ ခဲယဉ်းပေသည်’ ဟူ၍ ကြည်ညိုမှု ယုံကြည်မှု လွန်ကဲပြီး
မလွဲမှားသွားရအောင် မိန့်ကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

ဤဝတ္ထု၌ ကြည့်မှု သဒ္ဓါလွန်ကဲ၍ အမှန်သိမှု ပညာက
အားနည်းနေသော ကောသလမင်းကြီးသည် အဝတ်လုံးဝ ဝတ်
မထားခြင်း၊ မပြည့်မစုံဝတ်ထားခြင်းတို့ကိုပင် ခေါင်းပါးသောအကျင့်၊
ခြိုးခြံသောအကျင့်ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ပဲဟု ယုံကြည်မှု လွဲမှားပြီး

မကြည်ညိုသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အလေးထား၍ ကြည်ညိုနေခြင်း ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားက ဆက်လက်၍ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ 'ကောသလမင်းကြီး.. ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ခြင်း၊ အကျင့်သီလရှိခြင်း မရှိခြင်း စသော အရည်အချင်းတို့ကို သိဖို့ရာမှာ အတူတကွလည်း နေမှ၊ အချိန်ကြာကြာလည်း နေမှ၊ အကျင့်သီလ စသည် ရှိသူလေလော၊ မရှိသူလေလော ဟု ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းမှုလည်း ရှိမှ၊ မိမိမှာ အစစ်အမှန်ကို သိနိုင်သော ဉာဏ်ပညာလည်း ရှိမှ သိနိုင်သည်' ဟု မိန့်ကြားလိုက်လေ၏။

(သံ-၁၊ ၇၈)

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အတူနေကြာ၊ ဆင်ခြင်ပါ၊ ပညာဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်။
မကြည်ညိုထိုက်၊ ကြည်ညိုထိုက်၊ တိုက်ရိုက် အမှန်သိ။

ပညာလွန်ကဲ သဒ္ဓါနဲ

ဆင်ခြင်မှုပညာက လွန်ကဲ၍ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါက အားနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သောအခါ ဤလို 'ဖောင်းတယ်'၊ 'ပိန်တယ်'၊ 'ထိုင်တယ်'၊ 'ထိတယ်'၊ 'ထွက်လေ'၊ 'ဝင်လေ'၊ 'ကြွတယ်'၊ 'လှမ်းတယ်'၊ 'ချတယ်' စသည်ဖြင့် မှတ်နေရုံမျှဖြင့် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကို ကွဲပြားပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ပါမည် လောစသည်ဖြင့် ခဏခဏတွေးတော ဆင်ခြင်မှုတို့ကသာ များပြီး

အကွက်စေ့စေ့ မမှတ်နိုင်သောကြောင့် မြင်သင့် မြင်ထိုက်သော တရားသဘောတို့ကို မမြင်ဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကြ၏။

ယင်းကဲ့သို့ ဆင်ခြင်မှုကများပြီး အားထုတ်မှု ရှုမှတ်မှုက နည်းပါးသဖြင့် တရားမတွေ့မြင်သောအခါ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာ သိဖို့ရာ အားထုတ်ကြခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဘယ်နည်းနဲ့ ဖြစ်ဖြစ် သိရင်ပြီးတာပါပဲဟု ယူဆ၍ ရုပ်နာမ်အကြောင်းအကျိုး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ စသည်တို့ကို သိဖို့ရာ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှု၍ စာသိ = သုတမယဉာဏ် အသိဖြင့်သာ အချိန်ကုန်၍ အားမထုတ် ပါဘဲ ကျေနပ်နေတတ်ကြပါသည်။ ကွေ့ကောက် သွေဖည်သွားကြ ကုန်၏။

ရုပ်နှင့်နာမ် အကြောင်းနှင့်အကျိုး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ စသည်တို့ကို သိဖို့ရာမှာ-

- ၁။ စာဖတ်၍ တရားနာ၍ သုတမယဉာဏ်ဖြင့် သိသောအသိ၊
- ၂။ တွေးတော ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ စိန္တာမယဉာဏ်ဖြင့် သိသော အသိ၊
- ၃။ နည်းမှန် လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများ ၍ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဖြင့် သိသောအသိဟူ၍ ၃-မျိုးရှိ၏။

ထို ၃-မျိုးတို့တွင် စာဖတ်တရားနာ၍ သုတမယဉာဏ်ဖြင့် သိသော အသိဉာဏ်ဖြင့်လည်း မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ် သော မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရရှိနိုင်ကြသေးပေ။ တွေးတော ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ စိန္တာမယဉာဏ်ဖြင့် သိသော အသိဉာဏ်ဖြင့်

လည်း မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရရှိနိုင်ကြသေးပေ။ အကယ်၍ စာသိ ကြားနာသိ ဆင်ခြင်သုံးသပ်သိတို့ဖြင့်သာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရကြမည်ဆိုလျှင် လူတိုင်းလူတိုင်း နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လွယ်လွယ်ဖြင့် ရောက်သွားကြဖွယ်သာ ရှိပေမည်။

ဤကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း သံယုတ်ပါဠိတော် (၁၊ ၄၆၆) ၌ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ -

နယိဒံ သိထိလ မာရဗ္ဗ၊ နယိဒံ အပေဏ ထာမသာ။

နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခ ပမောစနံ။

ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

သဗ္ဗဒုက္ခ ပမောစနံ၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်ရာဖြစ်သော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ မြင်နိုင်ခဲ့၍ နက်နဲဧကန် ဤနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ သိထိလံ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆ။ အာရဗ္ဗ၊ အားထုတ်၍။ န အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ မရနိုင်။ သဗ္ဗဒုက္ခပမောစနံ၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်ရာဖြစ်သော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ အပေဏ၊ အနည်းငယ်သော။ ထာမသာ၊ အားထုတ်အပ်သော အစွမ်းဖြင့်။ န အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ မရနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ကရုဏာရှေ့သွား ပညာအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသတည်း။

နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်လို၍ အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ပင် သာမန်အနည်းငယ်သော ဇွဲလုံ့လအားအစွမ်းဖြင့် ပေါ့ပေါ့ဆဆ အားထုတ်ခဲ့ပါလျှင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရနိုင် မရောက်နိုင်ဟု ဟောကြားတော်မူခြင်းကို ထောက်ထားသောအားဖြင့် အားမထုတ်ပါဘဲ စာသိ ကြံစည်သုံးသပ်၍ သိကာမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို မရနိုင် မရောက်နိုင်ဟူသည်မှာ အလွန်ပင် ထင်ရှားလေ၏။

ဆင်ခြင်မှုပညာ လွန်ကဲပြီး ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါနည်း၍ စာသိကြံသိတို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်မှန်းနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နည်းမှန်လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို မလျှော့သော ဇွဲလုံ့လဝီရိယဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ပွားများအားထုတ်မှ သိသော ဘာဝနာမယဉာဏ်ဖြင့် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၊ အကြောင်းအကျိုးတို့ကို သိခြင်း၊ အနိစ္စဒုက္ခ အနတ္တတို့ကို သိခြင်းမှစ၍ ဉာဏ်စဉ်များ အဆင့်ဆင့် တက်ပြီးလျှင် မဂ်ဉာဏ်သို့ ဆိုက်ရောက်ကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရမည် အမှန်ဖြစ်သော အကျင့်လမ်းစဉ်ကို လက်လွတ်၍ စာသိ ကြံသိမျှဖြင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

သုတမယ = စာသိ၊ ကြားနာသိ၊ စိန္တာမယ = ကြံသိတို့သည် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ဖို့ရန် အခြေခံတို့ဖြစ်ကြ၍ သိသင့်သိထိုက် ရှိသင့်ရှိထိုက်သော အသိဉာဏ်တို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း သုတမယ=စာသိ၊ ကြားနာသိ၊ စိန္တာမယ=ကြံသိမှု

ဖြင့် မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော တောင့်တအပ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ တကယ်တမ်း မရောက်နိုင်ကြသောကြောင့် ယင်းအသိဉာဏ်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နေကြပြီး အားမထုတ်ဘဲနေခဲ့ပါလျှင် ကောက်ကွေ့ လွဲမှားရာသို့ ရောက်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်ကြပေမည်။

ဆင်ခြင်မှုဉာဏ်ပညာက လွန်ကဲ၍ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ အား နည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒါန စသော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုလုပ် တဲ့ဘက်၌လည်း သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှုတွေများပြီး လမ်းမှန်ကို ကျော်လွန် ၍ လမ်းမှားကောက်ကွေ့တဲ့ဘက်သို့ ရောက်နေတတ်ကြပေသည်။

ပေးလှူခြင်းဒါန ဟူသည် ပေးလှူအပ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းသည်လည်း ဒါန မည်၏။ အလှူရှင်၏ သန္တာန်၌ရှိသော စေတနာသည်လည်း ဒါန မည်၏။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် အလှူရှင်၏ သန္တာန်၌ရှိသော စေတနာသည်သာလျှင် လိုရင်း အရင်းခံ ဒါနဖြစ် သည်ဟု နာကြားဖူး သိခဲ့ဖူးသောကြောင့် လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို မလှူတော့ပါဘဲ စိတ်ထဲကကြံဆ၍ လှူခြင်းဖြင့်ပင် ဒါနမြောက်သည် ဒါနကုသိုလ်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ကြံစည်ယူဆလျက် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို မလှူ တော့ပါဘဲ စိတ်ဖြင့်သာ ဒါနကုသိုလ်ပြုလျက် ကောက်ကွေ့သော လမ်းမှားဘက်သို့ ရောက်နေတတ်ကြကုန်၏။

ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် ဆရာသမား ဖြစ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က အကြောင်းအကျိုးပြု၍ ဖျောင်းဖျပြောဟော ပြုပြင်၍ လမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြပါသော်လည်း လိုက်နာခြင်းမရှိ။ သူ၏ အယူအဆအတိုင်း သာ ကောက်ကွေ့လျက် လမ်းမှားဘက်သို့လိုက်၍ ပြုလုပ်နေတတ်

ကြကုန်၏။ ဆေးကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါသည် ကုသရခက်သကဲ့သို့ ပြုပြင်ဖျောင်းဖျ၍ မရဘဲ ရှိနေတတ်ကြကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ ဆင်ခြင်မှုဉာဏ်ပညာ လွန်ကဲ၍ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ အားနည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားကိုလည်း အားမထုတ်၊ ဒါနစသော ကုသိုလ်ပြုလုပ်ဖို့ ရာကိုလည်း တွန့်ဆုတ်လျက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတဲ့ဘက်သို့ ရောက်နေတတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ရောက်နေကြသည့်အားလျော်စွာ ‘ဒါန သီလ သမထဝိပဿနာတို့ကို မပြုလုပ်ဘဲ နေခြင်းကြောင့် အကုသိုလ်တရားတွေသာ တစ်နေ့တခြား တိုးပွား၍နေသဖြင့် ငရဲသို့သာ ရောက်ကြရကုန်၏’ ဟု အဋ္ဌကထာဆရာများ ဖွင့်ပြထားကြပါသည်။

ပညာလွန်ကဲ၍ သဒ္ဓါအားနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငရဲသို့ ရောက်ကြရသည့်အဖြစ်ကို အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ စကားဖြင့် ထင်ရှားစွာ သိရပေသည်။

ဗလဝပညော မန္တုသဒ္ဓေါ ကေရာဋီကပက္ခံ ဘဇတိ၊
ဘေသဇ္ဇ သမုဋ္ဌိတော ဝိယ ရောဂေါ အတေကိစ္ဆော
ဟောတိ။

စိတ္တုပ္ပာဒ မတ္တေနေဝ ကုသလံ ဟောတီတိ အတိ-
ဓာဝိတွာ ဒါနာဒီနိ အကရောန္တော နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

(အံ-ဋ-၁၊ ၃၉၁)

ဗလဝပညော၊ ဆင်ခြင်မှုပညာ အားကြီးလွန်ကဲသော။
 မန္တသဒ္ဓေါ ၊ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ အားနည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ကေရာဋီကပက္ခံ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောဘက်သို့။ ဘဇတိ၊ သက်
 ဝင်တတ်၏။ (ဝါ) ရောက်တတ်၏။ ဘေသဇ္ဇ သမုဋိတော၊ ဆေး
 ကြောင့်ဖြစ်သော။ ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်။ အတေကိစ္ဆော၊ ဆေးကု
 ရခက်သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဉယေ
 န၊ သင့်သောအကြောင်းယုတ္တိဖြင့်။ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ သိနိုင်ခဲ့သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တပ္ပာဒ မတ္တေနေဝ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင်။
 ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတိဓာ
 ဝိတွာ၊ အလွန်ပြေးသွား၍၊ (ဝါ) လွန်ကဲစွာ တစ်ဘက်စွန်း ရောက်၍။
 ဒါနာဒိနိ၊ ဒါန-သီလ-သမထ ဝိပဿနာတို့ကို။ အကရောက္ခော၊ မပြု
 သည်ဖြစ်၍။ နိရယေ၊ ချမ်းသာမရှိ ဆင်းရဲအတိသာ ပြည့်သော
 ငရဲ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

မြန်မာပြန်အဓိပ္ပာယ်

အကြင်သူတစ်ယောက်သည် ဆင်ခြင်မှုပညာ လွန်ကဲ၍
 ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ အားနည်း၏။ ထိုလူသည် ကောက်ကွေ့ လွဲမှားသွား
 တတ်၏။ ဆေးကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါသည် ဆေးကုသရခက်
 သကဲ့သို့ အကြောင်းယုတ္တိနှင့်တကွ ဖျောင်းဖျ ဟောပြောပါသော်
 လည်း အမှန်အတိုင်း သိတဲ့ဘက်သို့ ရောက်ဖို့ခက်၏။ စိတ်ထဲက
 လျှူကာမျှဖြင့် ဒါနကုသိုလ် ဖြစ်၏ဟု ယူဆကာ တစ်ဘက်စွန်းသို့
 ရောက်ပြီး ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဒါနစသော ကောင်းမှုတို့ကို မပြု

လုပ်ဘဲ နေခြင်းကြောင့် တစ်နေ့တခြား အကုသိုလ်တရားတို့သာ တိုးပွား၍ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ပညာလွန်ကဲ၊ သဒ္ဓါနဲ့၊ လွဲမှားကောက်ကွေ့သည်။

နောက်နောင်ဘဝ၊ ငရဲကျ၊ ဆင်းရဲကြရမည်။

သို့ဖြစ်၍ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါနှင့် ဆင်ခြင်မှု ဉာဏ်ပညာတို့ တစ်ခုခုက လွန်ကဲခြင်းမရှိ၊ အညီအမျှ တည်ရှိရအောင် အရာရာတွင် သတိရှေ့ထား၍ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်သင့်ကြပေသည်။

ဝီရိယလွန်ကဲ သမာဓိနဲ့၍ ပျံ့လွင့်ပုံ

ဝီရိယလွန်ကဲ၍ သမာဓိအားနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်အာရုံ၊ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်အာရုံတို့၌ ပျံ့လွင့်နေတတ်၏။ ဝိပဿနာရှုနေစဉ်မှာပင် ရှုမှတ်ဆဲ ဖောင်း-ပိန်-ထိုင်-ထိ စသော အာရုံများ၌ ပစ္စုပ္ပန်မတည့်တော့ပါဘဲ အတိတ်က မြင်ခဲ့ဖူး၊ ကြားခဲ့ဖူး၊ နံခဲ့ဖူး၊ စားခဲ့ဖူး၊ တွေ့ထိခဲ့ဖူး၊ မှတ်သိခဲ့ဖူးသော အာရုံတို့ကို စဉ်းစားကြံစည်နေမိတတ်၏။ ယင်းကဲ့သို့ ကြံစည်နေခြင်းသည် ပျံ့လွင့်နေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

မမှတ်လိုက်မိ၍ လွတ်သွားသည်ကိုလည်း အတန်ကြာမှ ပြန်ဆင်ခြင်နေတတ်၏။ ပြီးခဲ့သော မှတ်ချက်တို့၌ ဘယ်လိုနေသနည်း။ ကောင်းကောင်း၊ ထင်ရှားလေသလော၊ မထင်ရှားလေသလော၊ မှတ်မိလေသလော၊ မမှတ်မိဘဲ လွတ်သွားလေသလော စသည်ဖြင့် ခဏခဏ စဉ်းစားကြံစည်နေတတ်ကြကုန်၏။ ဤကဲ့သို့

စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု စိတ်ကူးကြံစည်မှု အလုံးစုံသည်လည်း စိတ်၏ အတိတ်အာရုံသို့ ပြေးသွား ပျံ့လွင့်နေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

တွေ့ကြုံရလတ္တံ့သော အာရုံဟူသမျှတို့သည် အနာဂတ် အာရုံတို့ မည်ကုန်၏။ ယခုမရှိသေးဘဲ နောင်မှဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့သော အနာဂတ်အာရုံတို့ကို မျှော်လင့်တောင့်တ ကြံစည်စိတ်ကူးနေတတ် ပြန်၏။ ဤကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်ကူးနေခြင်းသည် စိတ်၏ အနာဂတ် အာရုံ၌ ပြေးသွား ပျံ့လွင့်နေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဝိပဿနာ ရှုနေစဉ်မှာပင် ပေါ်လာမည့်အာရုံတို့ကို မျှော် လင့်နေမိတတ်ကြ၏။ မှတ်လို့ကောင်းမည်ကိုလည်း မျှော်လင့်မိ တတ်ကြကုန်၏။ ဉာဏ်ထူး တရားထူး ဖြစ်ပေါ်လာမည်ကိုလည်း မျှော်လင့်မိတတ်ကြကုန်၏။ ဘယ်လိုများ ထူးခြားလာဦးမည်နည်း ဟူ၍ စဉ်းစားနေမိတတ်ကြကုန်၏။ သူများလို နေရာမှ ကျပါမလား ဟူ၍ စဉ်းစားနေမိတတ်ကြကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ မရှိသေးသော အာရုံ တို့ကို မျှော်လင့်၍ စဉ်းစားကြံစည်နေခြင်းသည် စိတ်၏ အနာဂတ် အာရုံ၌ ပြေးသွား ပျံ့လွင့်နေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ဝီရိယလွန်ကဲ၊ သမာဓိနဲ့ ပျံ့ကျဲနေတတ်သည်။

ဤကဲ့သို့ လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်အာရုံ လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်အာရုံတို့သို့ ပြေးသွားပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမာဓိ၏ အနှောင့်အယှက်ဘေးရန်ဖြစ်၍ တည် ငြိမ်မှု သမာဓိကို မရရှိသောကြောင့် တရားမတွေ့ တရားမရပါဘဲ အချိန်ကုန် လူပန်း ဖြစ်နေတတ်ကြကုန်၏။

ကြောင့်ကြစိုက်မှု လွန်၍ ဝီရိယ သိပ်လွန်ကဲလာသောအခါ စဉ်းစား ကြံစည်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ယင်း စဉ်းစားကြံစည် သောစိတ်ကို ပြန်မှတ်ပါသော်လည်း မမှတ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတတ်၏။ မှတ်မိသော အာရုံတို့သည်လည်း ကောင်းစွာမထင်ရှားဘဲ ဖြစ်နေ တတ်၏။ မှတ်စိတ်နှင့် မှတ်စရာအာရုံတို့ မကပ်ပါဘဲ ကွာဟနေ သလို ဖြစ်နေတတ်၏။ ထို့ကြောင့် မှတ်လို့လည်း မကောင်းဘဲ ဖြစ်နေတတ်၏။

ပစ္စုပ္ပန် တည့်ကာ ညှိသင့်ပါ

ဝီရိယ လွန်ကဲမှုကြောင့် အတိတ်အနာဂတ်တို့ကို စဉ်းစား ကြံစည် စိတ်ကူးမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် ယင်းကြံစည် စိတ်ကူးမှုတို့ကိုပင် 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' ဟု ပြန်ရှုမှတ် ရပါသည်။ ဖောင်း-ပိန်-ထိုင်-ထိ စသော ရှုမှတ်မြဲအာရုံတို့ကိုလည်း ပေါ်ခိုက် ပေါ်ခိုက်၌ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ကျအောင် နှလုံးသွင်း၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန် တည့်တည့်ကျအောင် မှတ်နိုင်သော အခါ ဝီရိယနှင့်သမာဓိ ညီသွားပြီးလျှင် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုများ ပျောက် ကင်းသွားတတ်ပါသည်။ တရားမှတ်လို့လည်း ကောင်းလာတတ် ပါသည်။

ဝီရိယလျော့ကာ ညှိသင့်ပါ

အလိုရှိတိုင်းပြီးစေနိုင်သော ငါကောင်ဟူ၍မရှိ၊ ဘယ်လိုပင် အားထုတ်သော်လည်း မှတ်၍ကောင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်

ချင်မှ ဖြစ်မည်၊ သူဖြစ်ချင်သမျှပင်ဖြစ်ပါစေတော့၊ ရှုမှတ်မှု မပြတ်ရုံမျှ ဖြင့် ခပ်မှန်မှန် ရှုမှတ်တော့မည်ဟု စိတ်ကိုလျှော့၍ ရှုမှတ်ရာ၏။ ဤကဲ့သို့ လျှော့လိုက်ရုံမျှဖြင့် ဝီရိယနှင့်သမာဓိ ညီသွားပြီးလျှင် စိတ်ပျံ့လွင့်မှုများ ပျောက်ကင်းသွားတတ်ပါသည်။ တရားမှတ်လို့ ကောင်းလာတတ်ပါသည်။

သမာဓိလွန်ကဲ၍ ဝီရိယနည်းလျှင် ပျင်းရိပုံ

သမာဓိ လွန်ကဲ၍ ဝီရိယ အားနည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် သမာဓိ လွန်ကဲနေခြင်းကြောင့် တစ်မျိုးတည်းသော အာရုံကို ကြာမြင့်စွာ မှတ်နေရသောအခါ၊ မှတ်လို့ မကောင်းသောအခါ၊ မှတ်လို့ မတိုးတက်သောအခါ၊ ဉာဏ်ထူး တရားထူးများ မဖြစ်ပေါ် လာသောအခါတို့၌ တွန့်ဆုတ်လျော့နည်းသော စိတ်ဓာတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။ တရားအားမထုတ်ချင်တော့ဘဲ ပျင်းရိမှုများ ဖြစ်လာတတ်ကြကုန်၏။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ သမာဓိလွန်ကဲ၊ ဝီရိယနဲ၊ ပျင်းတွဲနေတတ်သည်။

ဤကဲ့သို့ ပျင်းရိမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ‘ပျင်းတယ်’ ‘ပျင်းတယ်’ဟု ရှုမှတ်၍ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ ရှုမှတ်၍ ပယ်ဖျောက် ပါသော်လည်း မပျောက်နိုင်ခဲ့ပါလျှင် စိတ်ကို တက်ကြွလာအောင် အားပေး ချီးမြှောက်အပ်၏။

စိတ်အားပေးကာ ညှိသင့်ပါ

ဝိပဿနာ ရှုနေသော အို. . သူတော်ကောင်း သင်မမေ့နဲ့၊ မပျင်းနဲ့၊ မေ့လျော့ပျင်းရိနေလျှင် သင်သံသရာမှ မထွက်မြောက်နိုင်၊

မထွက်မြောက်နိုင်လျှင် တစ်ရံတစ်ခါ ချမ်းသာဟူ၍ တစ်ကွက်မျှ ရှာမရသော ငရဲသို့ ကျရောက်သွားလိမ့်မည်။ ကြီးစွာသော ငရဲ ဆင်းရဲကို သင် ခံစားရလိမ့်မည်။ ရှေးကလည်း သင်ခံစားခဲ့ဖူးလေ ပြီ။ ငရဲ၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံနေစဉ်မှာ မျက်ရည်ကြီး- ငယ်ကျ၍ ဘယ်လိုပင် တောင့်တနေပါသော်လည်း သင်သည် ဝိပဿနာအလုပ်ကို အားထုတ်ခွင့်ရတော့မည် မဟုတ်ပေ။

တရားအားထုတ်နေသော အို. . ယောဂီ သူတော်ကောင်း၊ ယခုအချိန်အခါသည် ကံကောင်းထောက်မလို့ သင် လူဖြစ်နေသော အခါ ဖြစ်ပေသည်။ သင်၏ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ မချွတ်မယွင်း ပြည့်စုံနေသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ သင့် သန္တာန်၌ အယူကောင်း အယူမှန် ရှိနေသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာသော သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ ကြုံနေရသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ သင် တရားထူး တရားမြတ်များ ရသင့်သော အချိန်အခါမျိုး ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် သင် မပျင်းနဲ့၊ မမေ့နဲ့၊ ဝိပဿနာ အလုပ်ကို စိတ်အားထက်သန်စွာ အားထုတ်ပါလော့ စသည်ဖြင့် စိတ်ကို တက်ကြွ ထက်သန်လာအောင် အားပေး ချီးမြှောက်အပ်၏။ ဤကဲ့သို့ အားပေးချီးမြှောက်၍ စိတ်အား ထက်သန်လာသောအခါ သမာဓိနှင့်ဝီရိယ ညီမျှသွားတတ်ပါသည်။

အမှတ်တိုးကာ ညှိသင့်ပါ

တရားထိုင်မှတ်ရာ၌ သမာဓိလွန်ကဲ၍ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်း ငိုက်မျဉ်းလာသောအခါ အမှတ်တိုး၍ မှတ်ပေးရပါသည်။ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ပိန်တယ်’ ဟူ၍ မှတ်နေရင်းဖြင့် ထိုင်းမှိုင်း ငိုက်မျဉ်းလာလျှင် ‘ထိုင်တယ်’ ဟူ၍ မှတ်ရပါမည်။ ထိုင်ထား၍ ကြမ်းပြင်အခင်းများနှင့် တင်ပါးထိနေတာကို စူးစိုက်အာရုံပြု၍ ‘ထိတယ်’ ဟု မှတ်ရပါမည်။

ဤကဲ့သို့ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ပိန်တယ်’ ‘ထိုင်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ဟူ၍ ၄-ချက် မှတ်လိုက်သောအခါ ကြောင့်ကြစိုက်မှု ဝီရိယ ပိုများလာသည်ဖြစ်၍ ထိုင်းမှိုင်း ငိုက်မျဉ်းမှုများ ပျောက်ကင်းသွားတတ်ပါသည်။ သမာဓိနှင့်ဝီရိယ ညီမျှသွားတတ်ပါသည်။ တရားမှတ်လို့ ကောင်းသွားတတ်ပါသည်။

လွန်ကဲသည်မရှိ မြတ်သတိ

အမှတ်ရမူသတိသည် လွန်ကဲသည်ဟူ၍ မရှိသဖြင့် အခြားသဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိ ဟူသော ဣန္ဒြေလေးပါးတို့နှင့် ညီမျှအောင် ညှိဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်သာတည်း။ အရာရာတွင် သတိကောင်းဖို့သာ လိုအပ်ပါသည်။ သတိ ပိုသည်ဟူ၍ မရှိ၊ သတိ လိုနေသည်သာ ရှိတတ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အဋ္ဌကထာဆရာများက အစာအာဟာရ ဟူသမျှတို့၌ ဆားကို အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့ မင်းရေးကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌

အရာရာတွင် လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော အမတ်ပညာရှိကို အလိုရှိအပ်သကဲ့သို့ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်ရေးရာတို့၌ အမှတ်ရမှုသတိကို အလိုရှိအပ်ကြောင်း ဖွင့်ပြ ညွှန်ပြထားကြပါသည်။

ဝီရိယလွန်ကဲ၍ တရားမရသောကြောင့် လူထွက်တော့မည် ဟု ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ထားသော အရှင်သောဏကို မြတ်စွာဘုရားက ဣန္ဒြေငါးပါး အညီညီ၍ တရားအားထုတ်ရမည်ဟု အဆုံးအမ ပေးရာဝယ် တသွေမကွာ လိုက်နာ၍ တရားရကာ ရဟန္တာဖြစ်သွားရာ၌ ဣန္ဒြေငါးပါးညီပုံကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြခြင်းသည် အကျဉ်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ အကျယ်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားစီရင်အပ်သော ဝိပဿနာရူနည်းကျမ်း ပထမတွဲ ၁၅၁ မှ ၁၇၃ တို့၌လည်းကောင်း၊ ၄၃၄ မှ ၄၄၀ တို့၌လည်းကောင်း ကြည့်ရှုပါလေ။

ယခုအချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိသော အချိန်မဟုတ်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားအပ်သော တရားတော်တို့ကို မနာကြားရပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော သုတ္တန် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ တရားတော်တို့ကို တတ်သိ နားလည်ကြသော ဆရာတော် သံဃာတော်နှင့် ဆရာမိဘစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟောကြားအပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော် စကားတော်တို့ကို ဟောကြားဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် လိုလိုချင်ချင် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါမှစ၍ ယနေ့တိုင်အောင် လိုက်နာနေကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဆရာတော် သံဃာတော်နှင့် ဆရာမိဘတို့၏ ဟောကြား ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့ကို လိုလိုချင်ချင် လေးလေး စားစား လိုက်နာတတ်ခြင်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော် စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ဖို့ရာ အကြောင်းအင်္ဂါ တစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတော်တို့ ကို တတ်သိနားလည်ကြသော ဆရာတော် သံဃာတော်နှင့် ဆရာ မိဘတို့ ဟောကြားပြောဆို ဆုံးမကြသော စကားတို့ကို လိုက်နာ ကြရသည်မှာ ယခုဘဝတွင်ပင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့အတွက် အထူးပင် အရေး ကြီးသော အကြောင်းအင်္ဂါတစ်ခုပင်တည်း။

ယခုခေတ် ယခုအချိန်မှာ မိမိတို့၏ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ နှင့် နောင်ဘဝများပါ မနိမ့်ကျသွားရေး သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် အားကိုးအားထား ပြုလောက်သော တရားထူး တရားမြတ် များ ရရှိထားဖို့ရာကို ရည်မှန်းကာ ရိပ်သာကျောင်းများသို့ ဝင် ရောက်၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးခေတ် ရှေးအခါကထက် ပိုမိုများပြားလျက် ရှိကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ရိပ်သာသို့ဝင်ရောက်၍ ဝိပဿနာတရား အား ထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တရားပြ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာများ၏ ညွှန် ကြားပြသသော စကားကို တသွေမကွာ လေးလေးစားစား လိုက်နာ သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ခပ်ပေါ့ပေါ့ လိုက်နာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိကြပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် တရားပြုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာစကားနှင့် အလုပ်ပေးတရားတို့ကို မိန့်ကြားသောအတိုင်း တသွေမက္ကာ လေးလေးစားစား လိုက်နာ၍ အားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မကြာမီရက်အတွင်းမှာပင် ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ တွေ့သင့်တွေ့ထိုက်သော တရားသဘောများကို တွေ့ကြရသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဝင်စား၊ စိတ်အားထက်သန်ကာ ဆက်လက်အားထုတ်ကြသောကြောင့် မိမိတို့ ရည်မှန်းအပ်သော ဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်ကြရသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရပေသည်။

တရားပြု ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ၏ ညွှန်ကြား ပြသအပ်သော စကားနှင့် အလုပ်ပေးတရားတို့ကို အလေးမထား ပေါ့ပေါ့ဆဆ သာမန်မျှ လိုက်နာ၍ ပေါ့ပေါ့ဆဆ အားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရက်တွေပင် အတော်ကြာပါသော်လည်း ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှ တရားသဘောများကို ထင်ထင်ရှားရှား မတွေ့ရသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဓာတ်များ ကျဆင်းကာ ပျင်းရိ ငြီးငွေ့လာတတ်ကြကုန်၏။ ရိပ်သာမှ ထွက်လိုသောစိတ်တွေဖြစ်ပြီး ထွက်သွားတတ်ကြကုန်၏။ အားထုတ်အပ်သော တရားတော်နှင့် ဆရာသမားတို့အပေါ် သံသယတွေဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်များပင် ဖြစ်ပွားတတ်ကြ၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများက တရားအားထုတ်ခြင်းသည် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် တူသည်ဟု မိန့်ကြားတော်မူကြ၏။ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်အလုပ်ကို စနစ်

တကျ လုပ်တတ်၍ ရောင်းဝယ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကျိုးအမြတ်များကို ရရှိကြပေသည်။ ထို့အတူ တရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြုဆရာများ၏ စကားနှင့် အလုပ်ပေးတရားတို့ကို ရှိရှိသေသေ လေးလေးစားစား နာယူ၍ စနစ်တကျ အားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော တရားထူးတရားမြတ်များကို ရရှိသွားတတ်ကြပေသည်။

ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်အလုပ်ကို စနစ်တကျ မလုပ်တတ်ပါဘဲ အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကျိုးအမြတ်မရပါဘဲ အရှုံးသာ ထွက်ပေါ်လာတတ်ကြ၏။ ထို့အတူ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြုဆရာ၏ စကားနှင့် အလုပ်ပေးတရားတို့ကို လေးလေးစားစား မနာယူပါဘဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆ အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကရားမရပါဘဲ သံသယတွေဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်များ ပွားများကာ ဆုံးရှုံးသွားတတ်ကြပေသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် တရားကို တကယ်လိုချင်ကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြုဆရာ၏ စကားနှင့် အလုပ်ပေးတရားတို့ကို မိန့်ကြားတော်မူသော အတိုင်း တသွေမကွာ လေးလေးစားစား နာယူဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှပေသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ဆရာပြောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊ လိုက်နာရပေသည်။

ဆရာအင်္ဂါ ပြည့်စုံပါ

တရားအားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တရားနာ ပရိသတ်တို့ အလေးပြုအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြဆရာတော် ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တို့သည်လည်း တရားဟောပြရာ၌ မိမိတို့ မှာ တရားငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံကြရမည်ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား တော်မူခဲ့ပါသည်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပြ ဆရာတော် ဓမ္မကထိက ဆရာတော် တို့သည် -

- ၁။ ရှေ့နောက်အစဉ် မာတိကာထား၍ သူတစ်ပါးတို့ အား တရားဟောရမည်။
- ၂။ အကျိုးအားလျော်စွာ အကြောင်းပြ၍ သူတစ်ပါးတို့ အား တရားဟောရမည်။
- ၃။ အစဉ်သနားခြင်းကို ရှေ့ရှုအကြောင်းပြ၍ သူတစ် ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။
- ၄။ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ အာမိသကို ငဲ့ကွက်ရလိုသော စိတ်မရှိမူ၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်။
- ၅။ မိမိနှင့် သူတစ်ပါးတို့အား မထိပါး မပုတ်ခတ်မူ၍ သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောရမည်ဟု မြတ်စွာ ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သော တရားငါးပါး (အင်္ဂါ ငါးပါး) နှင့် ပြည့်စုံကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(အံ-၂၊ ၁၆၂)

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အစဉ်ကြောင်းပြု၊ သနားလှ၍၊ အာမိသပယ်၊
မထိဖွယ်သိ၊ ငါးခုရှိ၊ ဟော၏ မြတ်တရား။

ဆရာစကား နားထောင်ရာဝယ် နည်းယူဖွယ်

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ပိဋကတ်သုံးပုံ ဆောင် အရှင်ပေါဠိလ၏ ၇-နှစ်အရွယ် ရှင်သာမဏေငယ် စကားကို တသွေမကွာ လိုက်နာသည်မှာ တရားထူးတရားမြတ်များ ရလိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးများအတွက် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်ဖြစ်ပြီး ဂိုဏ်း ၁၈-ဂိုဏ်းကို အုပ်ချုပ်လျက် ရဟန်းသံဃာ ငါးရာတို့အား ပိဋကတ်တော်ကို သင်ကြားပို့ချပေးနေသော အရှင်ပေါဠိလသည် စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် သာသနာတော်၌ ထင်ရှားခဲ့ပေသည်။

အရှင်ပေါဠိလ သည် ယခု ပွင့်တော်မူခဲ့သော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါ၌သာ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားသည်မဟုတ်၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား မပွင့်မီက ပွင့်တော်မူခဲ့ကြသော ဝိပဿီ၊ သိခီ၊ ဝေဿဘူ၊ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ ဟူသော ၆-ဆူသော ဘုရားရှင်တို့လက်ထက်တော်အခါကလည်း ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားခဲ့ဖူးလေသည်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုသို့ သီတင်းသုံးနေ တော်မူသောအခါမှာ အရှင်ပေါဠိလသည် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော် ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ မကြာခဏ ရောက်လာလေ့ရှိ၏။

အရှင်ပေါဠိလ ရောက်လာသောအခါ ရောက်လာတိုင်း ရောက်လာတိုင်း မြတ်စွာဘုရားက 'အချည်းအနီး အလကား ပေါဠိလ လာခဲ့လော့ ရှိခဲ့လော့၊ ထိုင်လော့ အချည်းအနီး အလကား ပေါဠိလ သွားလော့' စသည်ဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

ဤကဲ့သို့ မိန့်ကြားတော်မူသည်ကို ကြားရသော အရှင် ပေါဠိလသည် မိမိသည် အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ပိဋကတ်သုံးပုံဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြီး ဂိုဏ်း ၁၈-ဂိုဏ်းကို အုပ်ချုပ်လျက် ရဟန်းသံဃာ ငါးရာ တို့အား ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တို့ကို သာသနာအတွက် အကျိုးများ အောင် သင်ကြားပို့ချသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါလျက် မြတ်စွာဘုရားက အမြဲမပြတ် တွေ့မြင်တိုင်း တွေ့မြင်တိုင်း အချည်းအနီး အလကား ပေါဠိလဟု နှိမ်ချ၍ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုနေခြင်းသည် မိမိမှာ ဈာန်မဂ် ဖိုလ်တရားတို့ မရှိ၍သာ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုနေခြင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကြံစည် တွေးတောမိလေ၏။

မှတ်ချက် ။ ။ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပြစ်တင်ခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းခံရသောအခါတို့၌ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို

တွေးတော ဆင်ခြင်တတ်ကြကုန်၏။ ဟုတ်မှန်ရာကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်တတ်ကြကုန်၏။

အရှင်ပေါဠိလသည် ထိတ်လန့်သံဝေဂ ရသည်ဖြစ်ပြီး တောထွက်ကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ဖို့ရာ သင်္ကန်း သပိတ် ပရိက္ခရာတို့ကို ကိုယ်တိုင်စီစဉ်၍ အတူတကွ နေထိုင်ကြသော ရဟန်းသံဃာတို့ မသိရအောင် နေထိုင်ရာကျောင်းမှ ယူဇနာ ၁၂၀-ဝေးကွာသော တောအရပ်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ သံဃာ ၃၀-ရှိသော တောကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိသွားလေ၏။ ယင်းတော ကျောင်း၌ နေထိုင်ကြသော သံဃာ ၃၀-တို့သည် ၇-နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ်မှစ၍ အားလုံး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ချည်း ဖြစ်ကြပေသည်။

အရှင်ပေါဠိလသည် ဝါတော် အကြီးဆုံး တောကျောင်း ဆရာတော်ကြီးထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကန်တော့ပြီးလျှင် ‘ဆရာတော် ကြီးဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် တပည့်တော်၏ ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား၊ တပည့်တော်အား ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား ပေးသနားတော်မူပါဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

တောကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် အရှင်ပေါဠိလ ၌ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော မာန်မာနတို့ ရှိနေသည်ကို သိတော်မူ၍ ‘ငါ့ရှင် ပေါဠိလ၊ အရှင်ဘုရားသည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို မွေ့နှောက်၍ တရားစစ် တရားမှန်တွေကို ဟောကြားနေသော ဓမ္မကထိကတစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာတော်

တို့ကသာ ငါ့ရှင် ပေါဠိလကိုမှီပြီး သိသင့်သိထိုက်သော တရားတို့ကို သိဖို့ရာ ဖြစ်ပါသည်' ဟု အရှင်ပေါဠိလ၏ ပိဋကတ် ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော မာန်တွေ ကျသွားရအောင် လက်မခံ ပယ်လှန်၍ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်၏။

အရှင်ပေါဠိလသည် မာန်မာနကို နှိမ်ချကာ 'ဆရာတော်ကြီးဘုရား၊ တပည့်တော်ကို မငဲ့မညှာ လျစ်လျူရှုကာ ဥပေက္ခာ ပြုတော်မမူပါနဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော် ပေါဠိလ၏ ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပေးသနားတော်မူပါဘုရား' ဟု မာန်မာနကို လျော့ချကာ သနားဖွယ်ရာ လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုကဲ့သို့ အရှင်ပေါဠိလက လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြန်ပါသော်လည်း တောကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အရှင် ပေါဠိလမှာ ရှိနေသော ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော မာန်မာနတွေ ကျနိုင်သမျှ ကျသွားရအောင် တောကျောင်းနေ ဒုတိယအကြီးဆုံး ဆရာတော်ထံ သွား၍ လျှောက်ထားပါရန် ညွှန်ကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

တောကျောင်းနေ ဒုတိယအကြီးဆုံး ဆရာတော်ဘုရားထံ လျှောက်ထားပြန်သောအခါ၌လည်း ပထမအကြီးဆုံး တောကျောင်းဆရာတော် ဘုရားကြီး မိန့်ကြားတော်မူသော နည်းအတိုင်း တောကျောင်းနေ တတိယအကြီးဆုံး ဆရာတော်ထံ သွား၍ လျှောက်ထားပါရန် တစ်ဆင့် ညွှန်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

ဤနည်းအတိုင်း တောကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့အဆင့်ဆင့် ညွှန်ကြားတော်မူကြရာ တောကျောင်းရှိ သံဃာ ၃၀-တို့တွင် အငယ်ဆုံး ၇-နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ်ထံသို့ အရှင်ပေါဠိလ ရောက်သွားခဲ့ရလေ၏။

အရှင်ပေါဠိလသည် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော မာန်မာနတို့ကို နှိမ်ချလျက် ၇-နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ်ကို လက်အုပ်ချီကာ 'အို. . သူတော်ကောင်းဖြစ်သော ကိုရင်. . ကိုရင်သည် အကျွန်ုပ် ပေါဠိလ၏ ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား' ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပေးသနားဖို့ရာ အလွန်ကျိုးနွံသော အမှုအရာဖြင့် လျှောက်ထားလေ၏။

၇-နှစ်အရွယ် ရဟန္တာ ကိုရင်ငယ်သည် အရှင်ပေါဠိလ၌ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော မာန်မာနတို့ရှိနေတာကို သိသည်ဖြစ်၍ မဖြစ်နိုင်သော အံ့ဩဖွယ်ရာစကားကို ဆရာတော်ဘုရားအဘယ်ကြောင့် မိန့်ကြားတော်မူပါသနည်း ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားသည် အသက်အရွယ် သိက္ခာတော်အားဖြင့်လည်း တပည့်တော်ထက် ကြီးတော်မူပါသည်။ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်သော ဗဟုသုတနှင့်လည်း ပြည့်စုံပါသည် ဘုရား။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာတော်ဘုရား၏ထံမှာ တပည့်တော်ကသာ သိသင့်သိထိုက်သော အကြောင်းအရာများကို နည်းခံယူဖို့ရာသာ

ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု အရှင်ပေါဠိလ၏ ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်တတ် မာန်
မာနတွေ ကျသွားရအောင် လက်မခံပါဘဲ ပယ်လှန်၍ လျှောက်ထား
လိုက်လေ၏။

အရှင်ပေါဠိလသည် မာန်မာနကို နှိမ်ချကာ အလွန်အား
ငယ်သော အမူအရာဖြင့် 'တပည့်တော် ပေါဠိလကို ဤလို မငဲ့မညှာ
လျစ်လျူရှုကာ ဥပေက္ခာ မပြုပါနှင့်ဘုရား၊ တပည့်တော်.ပေါဠိလ၏
ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား' ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်း
တရား ပေးသနားပါရန် ထပ်မံလျှောက်ထားလေ၏။

၇-နှစ်အရွယ် ရဟန္တာ ကိုရင်ငယ်သည် တရားပြုဆရာ၏
စကားကို တသွေမကွာ နားထောင်နိုင်မှသာ တရားရနိုင်မည်ကို
သိတော်မူ၍ 'အရှင်ပေါဠိလဘုရား၊ အရှင်ဘုရားသည် အကယ်၍
တပည့်တော် ပြောဆိုဆုံးမသော စကားကို တသွေမကွာ လိုက်နာ
နိုင်မည်ဆိုလျှင် အရှင်ဘုရား၏ ကိုးကွယ်မှီခိုရာ အားထားရာ ဖြစ်
ပါမည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပေးပါမည်' ဟု အရှင်ပေါဠိလထံမှ ဝန်ခံ
ချက်ကို တောင်းလျက် မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

အရှင်ပေါဠိလသည် ဝန်ခံချက် ပေးလိုသည်ဖြစ်၍ 'အို. .
သူတော်ကောင်းဖြစ်သော ကိုရင်. . ကိုရင်က တပည့်တော်ကို မီးပုံ
ထဲသို့ ပြေးဝင်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးလျှင် ယခုချက်ချင်း မီးပုံထဲသို့
ပြေးဝင်ပါမည်ဘုရား' ဟု ကိုရင်ငယ် မိန့်ကြားသော စကားကို
တသွေမကွာ လိုက်နာမည်အဖြစ်ကို ဝန်ခံချက်ပေးကာ လျှောက်
ထားလိုက်လေ၏။

၇-နှစ်အရွယ် ရဟန္တာ ကိုရင်ငယ်သည် အရှင်ပေါဠိလ၏ ဝန်ခံချက်ကို စုံစမ်းလို၍ ‘အရှင်ဘုရား.. ဟို မနီးမဝေးအရပ်၌ ရေအိုင်ကို မြင်ပါ၏လော (မြင်ပါတယ်ဘုရား) အဲဒီရေအိုင်ထဲသို့ ယခု ဝတ်ထားမြဲ သင်္ကန်းသစ်များဖြင့် ဆင်းသွားရမည်ဟု အမိန့်ပေး တော်မူလေ၏။ အရှင်ပေါဠိလသည် တစ်ခွန်းတည်းသော ကိုရင် ငယ်၏ အမိန့်စကားဖြင့် ရေအိုင်ထဲကို ဆင်းသွားလေ၏။

ဝတ်ထားသော အဖိုးတန် သင်္ကန်းသစ်များ၏ အောက် အနားစွန်းတို့ကို ရေစိုသည်အထိ အရှင်ပေါဠိလ ရေအိုင်ထဲသို့ ရောက်သွားသောအခါ ‘အရှင်ဘုရား ပြန်တက်လာခဲ့ပါတော့’ ဟု အမိန့်ပေးပြန်သည်ရှိသော် တစ်ခွန်းတည်းသော စကားဖြင့်ပင် ရေအိုင်ထဲမှ ပြန်တက်လာသော အရှင်ပေါဠိလကို ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပုံနည်းကို ပေးတော်မူလေ၏။

‘အရှင်ဘုရား တောင်ပို့တစ်ခု၌ အပေါက် ၆-ပေါက် ရှိ၏။ ထိုတောင်ပို့ပေါက်၀၌ ဝင်နေထွက်နေသော ဖွတ်ကို ဖမ်းယူလိုသော သူသည် ငါးပေါက်ကို ပိတ်၍ ကျန်တစ်ပေါက်က စောင့်၍ ဖမ်းယူ ရပါသည်။ ဤနည်းအတူပင် အရှင်ဘုရားသည်လည်း ၆-ပါးသော ဒွါရပေါက်တို့၌ အာရုံ ၆-ပါး ဝင်လာ ထင်လာသောအခါ စက္ခု- သောတ-ဃာန-ဇိဝှါ-ကာယ ဟူသော ၅-ပါးသော ဒွါရပေါက်တို့ကို ပိတ်၍ မနောဒွါရပေါက် တစ်ခုတည်း၌သာ အားထုတ်ခြင်းအလုပ် ကို ပြုလုပ်ပါလေ’ ဟု အားထုတ်ပုံနည်းကို ပေးတော်မူလေ၏။

(ဓမ္မပဒ-၄-၂၊ ၂၆၃)

အရှင်ပေါဠိလသည် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်ခြင်း ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည် အားလျော်စွာ ဖွတ်ဖမ်းသော ဥပမာဖြင့် စက္ခုစသော ၅-ပါးသော ဒွါရပေါက်တို့ကို ပိတ်၍ မနောဒွါရပေါက် တစ်ခုတည်း၌သာ အားထုတ်ပုံနည်းကို ညွှန်ပြခြင်းဖြင့် အမှောင်ထဲ၌ရှိသော အဖိုးတန်ပစ္စည်းကို မီးဖြင့် ထွန်းပြလိုက်သလို ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပုံနည်းသည် အရှင်ပေါဠိလ၏ ဉာဏ်၌ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်သွားလေ၏။

‘ငါ့ရှင် သူတော်ကောင်း ကိုရင် - ဤမျှလောက် နည်းပေးခြင်းဖြင့်သာ တပည့်တော်ပေါဠိလအတွက် ပြည့်စုံပါပြီဘုရား’ ဟု ပြောဆိုလျှောက်ထား၍ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း ဉာဏ်သွင်းကာ ရှုမှတ်အားထုတ်လိုက်ရာ မြတ်စွာဘုရား၏ အကူအညီဖြင့် မကြာမီခဏအတွင်းမှာပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

အရှင်ပေါဠိလ၏ ၇-နှစ်အရွယ် ကိုရင်ငယ် ဆရာစကားကို တသွေမကွာလိုက်နာပုံမှာ တရားထူးတရားမြတ် ရရှိကာ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့အတွက် အတုယူဖွယ် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ဆရာပြောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊ လိုက်နာလေသတည်း။

၇-နှစ်အရွယ် ရဟန္တာ ကိုရင်ငယ် ညွှန်ပြအပ်သော အပေါက် ၆-ပေါက်ရှိသော တောင်ပို့၌ ဝင်ထွက်နေသော ဖွတ်ကို

ဖမ်းယူသော ဥပမာဖြင့် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပုံကို ညွှန်ပြသောနည်းသည် တကယ်တမ်း မဂ်ရောက် ဖိုလ်ရောက်အောင် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်လိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အထူးပင် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ တို့တို့ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် လိုရင်းကျအောင် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ပုံနည်းကို ပေးထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါပေသည်။

မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ ဝိပဿနာရှုမှတ်ဖို့ရာ ဌာန ၆-ခု ရှိပါသည်။ ပါဠိလို ၆-ပါးသော ဒွါရလို့ ခေါ်ပါသည်။ ၆-ခုသော အပေါက်လို့ ဆိုလိုပါသည်။ မျက်စိပေါက်၊ နားပေါက်၊ နှာခေါင်းပေါက်၊ လျှာပေါက်၊ ကိုယ်ပေါက်၊ မနော-စိတ်ပေါက် ဟူ၍ ၆-ခုသော နေရာဌာနတို့သည် ဝိပဿနာရှုဖို့ရာ ဌာန ၆-ခုတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဤ ၆-ခုသော ဝိပဿနာရှုဖို့ရာ နေရာဌာနတို့တွင် မျက်စိပေါက်၊ နားပေါက်၊ နှာခေါင်းပေါက်၊ လျှာပေါက်၊ ကိုယ်ပေါက် ဟူသော ၅-ပေါက်တို့ကို ပိတ်ထား၍ မနော-စိတ်ပေါက်ကနေ၍ ဝိပဿနာဖြစ်အောင် ရှုမှတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

မျက်စိ စသော ၅-ပါးသော အပေါက်တို့ကို ပိတ်ထားရမည် ဆိုရာ၌ စင်စစ် မျက်စိ စသည်တို့ကို လက်စသော အရာဝတ္ထုများဖြင့် ပိတ်ထားရမည်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ မျက်စိ၌ အဆင်း ရှုပါရုံ ထင်လာသောအခါ၊ နား၌ အသံ သဒ္ဒါရုံ ကြားလာသောအခါ၊ နှာခေါင်း၌ အနံ့ဂန္ဓာရုံ နံလာသောအခါ၊ လျှာ၌ အရသာ ရသာရုံ ရောက်လာသောအခါ၊ ကိုယ်ကာယ၌ အတွေ့ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တွေ့ထိ

လာသောအခါ သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် သိခွင့် ခံစား ခွင့်မရအောင် ရှုမှတ်ထားခြင်းကိုပင် ပိတ်ထားသည်ဟု ဆိုလိုပါ သည်။

ဤကဲ့သို့ မျက်စိ စသော ၅-ပေါက်တို့၌ ကောင်း၊ မကောင်းအာရုံတို့ကို သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် သိခွင့် ခံစားခွင့် မရအောင် မနောဒွါရ အပေါက်ကပင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ် နေရပါသည်။ မနောဒွါရ တစ်ပေါက်တည်းကပင် ရှုမှတ် အားထုတ် ခြင်း အလုပ်ကို လုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ငါးဒွါရ၌ ကျရာအာရုံ ရှုမှတ်ပုံ

ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာ ရှုလို့ သမာဓိ ဉာဏ်များ အသင့်အတင့် အားရှိ ရင့်သန်လာကြသောအခါ မျက်စိ နှင့် အဆင်းရှုပါရုံ၊ နားနှင့် အသံသဒ္ဓါရုံ၊ နှာခေါင်းနှင့် အနံ့ ဂန္ဓာရုံ၊ လျှာနှင့် အရသာ ရသာရုံ၊ ကိုယ်နှင့် အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ တွေ့ ဆုံခိုက်မှာ 'မြင်တယ်' 'မြင်တယ်' ၊ 'ကြားတယ်' 'ကြားတယ်' ၊ 'နံတယ်' 'နံတယ်' ၊ 'စားတယ်' 'စားတယ်' ၊ 'ထိတယ်' 'ထိတယ်' ဟု ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

ရှုမှတ်နိုင်က ပိတ်လိုရ

ဤကဲ့သို့ တွေ့ဆုံခိုက်မှာ ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် ရှု မှတ်သည်ရှိသော် မြင်ကာမျှမထွ ကြားကာမျှမထွ နံကာမျှမထွ စား ကာမျှမထွ ထိကာမျှမထွတို့၌ တည်ရှိ၍ သာယာဖွယ် မသာယာ ဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ခံစားခြင်းများ မရှိတော့သည်ကိုပင် ပိတ်ထားသည် ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ ရင့်သန် အားရှိလာကြသောအခါ မြင်ခိုက်၊ ကြားခိုက်၊ နံခိုက်၊ စားခိုက်၊ တွေ့ထိခိုက်တို့၌ ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် 'မြင်တယ်' 'မြင်တယ်' ၊ 'ကြားတယ်' 'ကြားတယ်' ၊ 'နံတယ်' 'နံတယ်' ၊ 'စားတယ်' 'စားတယ်' ၊ 'ထိတယ်' 'ထိတယ်' ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် မြင်ရသော အဆင်း၊ ကြားရသော အသံ၊ နံရသော အနံ့၊ စားရသော အရသာ၊ တွေ့ထိရသော အတွေ့တို့ တရိပ်ရိပ် တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြောင်းလဲနေတာကိုလည်း တွေ့သိကြရပေမည်။ မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ်၊ နံသိစိတ်၊ စားသိစိတ်၊ ထိသိစိတ် တစ်ခုပြီးတစ်ခု အမြန် ပျောက်ကွယ်သွားသည် ကိုလည်း တွေ့သိကြရပေမည်။

ဤကဲ့သို့ အာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ တရိပ်ရိပ် တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပျောက်ကွယ် ပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့ရ၍ သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ခံစားခြင်း မရှိတာကိုပင် ပိတ်ထားသည် ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ကျမ်းညွှန်း ။ ။ အကျယ်ကို သိလိုပါလျှင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားစီရင်အပ်သော ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း ပထမတွဲ ၃၄၂-၅ တို့၌ ကြည့်ရှုပါလေ။

ဆယ်ရက်ဖြင့်ပင် တရားမြင်

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ဆိုပါလျှင် ၁၀-ရက်အတွင်း

မှာပင် မြင်လျှင်မြင်ကာမျှမတ္တ၊ ကြားလျှင် ကြားကာမျှမတ္တ၊ နံလျှင် နံကာမျှမတ္တ၊ စားလျှင် စားကာမျှမတ္တ၊ ထိလျှင် ထိကာမျှမတ္တတို့၌ တည်အောင် ရှုမှတ်လို့ရပြီးလျှင် မိမိတို့၏ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့မှ လောဘ-ဒေါသ-မောဟ စသော ကိလေသာ တရားတို့ မဖြစ်ပေါ်လာရအောင် ပိတ်ထားတတ်သော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြပါသည်။

ရုပ်ရှင်လောက၌ ပရိသတ် အကြိုက်များ၍ ရှေ့တန်းမှ ထင်ရှားနေသော ရုပ်ရှင်အနုပညာသည်တစ်ဦးသည် ၁၃၄၃-ခု၊ ဝါခေါင်လဆုတ် ၆-ရက် (၂. ၈. ၈၁) နေ့မှစ၍ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ ၌ ၁၀-ရက် ဝိပဿနာတရား လာ၍ အားထုတ်ပါသည်။

သူသည် ရုပ်ရှင်လောက၌ ထင်ရှားသော အနုပညာသည် တစ်ဦးဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ လောကဓံတရားတို့၏ ရိုက်ခတ်ခြင်း ဒဏ်ကို ခံခဲ့ရသူဖြစ်၍ တကယ်တမ်း တရားကို လိုလိုချင်ချင် အား ကိုးအားထား ပြုလိုသောဆန္ဒဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို လာ၍ အား ထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ သူသည် ၁၀-ရက်မျှသာ အချိန်ရသည် ဖြစ်၍ ၁၀-ရက်အတွင်းမှာ ယောဂီအင်္ဂါနှင့် ညီညွတ်စွာ ညအိပ်ချိန် မှတစ်ပါး မပြတ်မလပ် အမှတ်ကို ဆက်စပ်အောင် အချိန်ပြည့် အားထုတ်ခဲ့ပေသည်။

သူသည် ၁၀-ရက်ပြည့်၍ တရားခွင်မှ ထွက်တော့မည့်နေ့ မှာ သူ၏ ဝိပဿနာတရားသဘော အတွေ့အကြုံများကို မှတ်တမ်း တင်ဖွယ်ဖြစ်လောက်အောင် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လျှောက်ထားတင်ပြ ခဲ့လေသည်။

သူ၏ လျှောက်ထား တင်ပြချက်တို့တွင် မှတ်သားဖွယ်ရာ လျှောက်ထားချက်တစ်ခုမှာ ‘တပည့်တော် မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တ၊ ကြားလျှင် ကြားကာမျှမတ္တ ဆိုသော စကားကို ရှေးက ကြားခဲ့ဖူးပါသည်ဘုရား၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှာဖွေသုံးသပ်၍ မတွေ့ခဲ့ပါဘုရား၊ နားမလည်ခဲ့ပါဘုရား၊ ယခု ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တဲ့အခါကျမှ ကောင်းကောင်း သဘောပေါက် နားလည်ပါသည် ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားခဲ့ပေသည်။

ငါးဒွါရမှအာရုံ မနောဒွါရသို့ ကျရောက်ပုံ

မျက်စိ-နား-နှာ-လျှာ-ကိုယ် ဟူသော ၅-ပါးသော ဌာန (ဒွါရ) တို့၌ ထိခိုက် ကျရောက်လာကြသော အဆင်း ရူပါရုံ၊ အသံ သဒ္ဓါရုံ၊ အနံ့ ဂန္ဓာရုံ၊ အရသာ ရသာရုံ၊ အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည် မနောဒွါရသို့ ချက်ချင်းပင် ကျရောက်ကာ ထင်လာကြကုန်၏။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အသင့်အတင့် အားရှိ ရင့်သန်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြင်ဆဲ-ကြားဆဲ-နံဆဲ-စားဆဲ-ထိဆဲ ခဏတို့၌ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် မနောဒွါရမှ နေ၍ ‘မြင်တယ်’ ‘မြင်တယ်’၊ ‘ကြားတယ်’ ‘ကြားတယ်’၊ ‘နံတယ်’ ‘နံတယ်’၊ ‘ထိတယ်’ ‘ထိတယ်’ ဟု ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ မြင်ကာမျှမတ္တ၊ ကြားကာမျှမတ္တ၊ နံကာမျှမတ္တ၊ စားကာမျှမတ္တ၊ ထိကာမျှမတ္တတို့၌ တည်သွားကြပြီးလျှင် သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ခံစားတတ်သော ၅-ဒွါရ၌ ဇောတို့သည် ဖြစ်ခွင့် မရှိတော့ပါဘဲ ဆိတ်သုဉ်းသွားကြ၏။

ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်၍ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန် အားကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် 'မြင်တယ်' 'မြင်တယ်'၊ 'ကြားတယ်' 'ကြားတယ်'၊ 'နံတယ်' 'နံတယ်'၊ 'စားတယ်' 'စားတယ်'၊ 'ထိတယ်' 'ထိတယ်' ဟု မနောဒွါရမှနေ၍ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ရှုမှတ် လိုက်သောအခါ မြင်ရသော အဆင်း၊ ကြားရသော အသံ၊ နံရသော အနံ့၊ စားရသော အရသာ၊ တွေ့ထိရသော အတွေ့တို့နှင့် မြင်သိ စိတ် ကြားသိစိတ် နံသိစိတ် စားသိစိတ်တို့က တရိပ်ရိပ် ပြောင်းလဲ ကုန်ပျက်သွားတာများကိုသာ တွေ့ကြရပြီးလျှင် သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ခံစားတတ်သော ၅-ဒွါရဇောတို့သည် ခံစားခွင့် ဖြစ်ခွင့် မရှိတော့ပါဘဲ ဆိတ်သုဉ်းသွားကြကုန်၏။

မျက်စိ-နား-နှာ-လျှာ-ကိုယ် ဟူသော ၅-ဒွါရ၌ ထိခိုက်လာ သော အာရုံတို့သည် မနောဒွါရ၌ ထင်လာကြပုံကို အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ ၁၁၄-၌ သစ်ပင်ဖျား၌ ငှက်နားသော ဥပမာဖြင့် ပြထား ပါသည်။ ငှက်သည် ကောင်းကင်မှ ပျံလာ၍ အထက်သစ်ပင်ဖျား ၌ နားလိုက်သည်ရှိသော် နားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုငှက်၏ အရိပ်သည် မြေကြီး၌ မရှေးမနှောင်းတစ်ပြိုင်နက် ကျရောက်ထင် လာ၏။

ဤသစ်ပင်ဖျား၌ ငှက်နားသောနည်းတူပင် သစ်ပင်ဖျား နှင့် တူသော မျက်စိ-နား-နှာ-လျှာ-ကိုယ် ဟူသော ၅-ပါးသော ဌာန (ဒွါရ) တို့၌ ငှက်နှင့်တူသော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ ဟူသော အာရုံ ၅-ပါးတို့သည် ထိခိုက်လာ ထင်လာကြသောအခါ ထိုအာရုံ ၅-ပါးတို့သည် မြေကြီးနှင့်တူသော မနောဒွါရ၌ မရှေး

မနှောင်း တစ်ပြိုင်နက်ပင် ငှက်၏ အရိပ်ထင်လာသကဲ့သို့ ထင်လာ ကြကုန်၏ဟု ဖွင့်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၅-ဒွါရ၌ ထင်လာ ကျရောက်လာသော အာရုံတို့ကို မနောဒွါရမှနေ၍ ဝိပဿနာရှုလို့ ရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ သစ်ပင်ဖျား၌၊ ငှက်နားပမာ၊
အာရုံငါးပါး၊ ထိငြားထင်လာ၊
မြေ၌ခတ်နှိပ်၊ ငှက်ရိပ်ပမာ၊
မနောပေါက်၊ ဆိုက်ရောက်လေသည်သာ။

ငှက်အများနှင့်၊ အာရုံငါး တူသည်၊
သစ်ပင်ဖျားနှင့်၊ ဒွါရငါး တူညီ၊
မြေနှင့်တဝ၊ ဘွင်က တူညီ၊
လူနှင့်ကား၊ ဇောများ တူပေသည်။ ။

ဆရာစကားကို လိုက်နာပုံ-ပြီးပါပြီ။

မိဘပြောရာ လိုက်နာပါ

မိမိတို့ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက သိတတ်တဲ့ အရွယ်မှစ၍ မိမိတို့၏ မိဘများက သင်ကြားပြောဆိုခဲ့သော အဆုံးအမစကားတို့ကို ရိုရိုသေသေ လိုက်နာကျင့်သုံးလေ့ ရှိကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိမိတို့အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ရရှိဖို့ရာ အခြေခံကောင်းအကြောင်းတစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် မိမိတို့၏ မိဘတို့သည် သိတတ်တဲ့ အရွယ် ငယ်စဉ်မှစ၍ အခွင့်အခါရတိုင်း ကြုံတိုင်း ‘သားငယ် သမီးငယ်တို့ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်ကောင်းဘူး၊ သတ်ရင် အသက်တိုတတ်သည်၊ သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို မခိုးကောင်းဘူး၊ ခိုးရင် ပစ္စည်းမွဲတတ်သည်၊ သူတစ်ပါး သားသမီးကို မဖျက်ဆီးကောင်းဘူး၊ လူမုန်းများတတ်သည်၊ မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်၍ လိမ်မပြောကောင်းဘူး၊ လိမ်ပြောရင် ကိုယ့်စကားကို သူများ နားမထောင်ဘဲ ထော်လော်ကန့်လန့် လုပ်တတ်သည်၊ အရက်သေစာကို မသောက်ရဘူး၊ သောက်ရင် ဉာဏ်တုံးတတ်သည်၊ သတိမေ့တတ်သည်’ စသည်ဖြင့် ဆုံးမခဲ့သော အခြေခံငါးပါး သီလမှစ၍ ရိုရိုသေသေ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရပေသည်။

နာဂသုတ္တန်တရားတော်

- ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ၁။ သူ့အသက်သတ်၊ သက်တိုတတ်၊ မသတ်
အသက်ရှည်။
- ၂။ ခိုးယူတတ်ငြား၊ ပစ္စည်းရှား၊ မခိုးပေါများ
သည်။
- ၃။ ကာမဂုဏ်မှား၊ လူမုန်းများ၊ မမှား ချစ်ခင်
သည်။
- ၄။ လိမ်လည်တတ်ငြား၊ စကားမတည်၊
မလိမ်ငြား၊ စကားကောင်းစွာတည်။
- ၅။ အရက်သောက်စား၊ မေ့လျော့များသည်၊
မသောက်စား၊ သတိဉာဏ်ပွားသည်။

ဤကဲ့သို့ မိဘတို့ ပြောဆိုဆုံးမသော စကားကို လိုက်နာ
ကျင့်သုံးနိုင်ကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်
မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်များ
နှင့် မဝေးကြ၊ နီးနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာနှင့်လည်း မဝေးကြ၊ နီးနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပင် ဖြစ်ကြ
ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ မိဘပြောဆို၊ စကားကိုသာ၊ သွေမကွာ၊
လိုက်နာရပေသည်။

မိဘစကား နားထောင်ပုံ-ပြီးပါပြီ။

တသွေမကွာ လိုက်နာပါ ပြခန်း-ပြီးပါပြီ။

ပယ်သတ်နိုင်မှ တရားရ

စစ်တိုက်ဖို့ ရာအမှန် ကိလေသာရန်

မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်၍ စစ်တိုက်ရသောအခါ တစ်ဖက်သော စစ်သည်ဘက်မှ မိမိထံသို့ ရောက်လာသော ရန်သူမှန်သမျှကို အကုန်ဖမ်းယူ သတ်ပစ်ရသလို သာသနာတော်၌ တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိကာ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ နာမ်အစဉ်တည်းဟူသော စစ်မြေပြင်၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာရန်သူတို့နှင့် အမြဲတမ်းပင် စစ်တိုက်နေကြရပေသည်။

မိမိတို့၏ နာမ်အစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ် ဝင်ရောက်လာသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ အစရှိသော ကိလေသာ ရန်သူတို့ကို အမြန် ပယ်သတ်ကြရပါသည်။ ပယ်သတ်နိုင်မှသာလျှင် မိမိတို့ အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ကို ရရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ပကတိသော စစ်မြေပြင်၌ စစ်တိုက်ခြင်းသည် တစ်ဖက်သော ရန်သူ စစ်သည်တို့၏ အင်အားကို လှေ့လာခန့်မှန်း၍ သိတန်သမျှ သိနိုင်ကြပေသည်။ အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်း စသော ခေတ်မီ ကြည့်ရှုဖွယ်တို့ဖြင့် ကြည့်ရှု၍ မြင်တန်သမျှ မြင်နိုင်ကြပေသည်။

စစ်တိုက်ခိုက်ကြရာမှာလည်း နှစ်ပိုင်း လပိုင်း ရက်ပိုင်းအားဖြင့် အနိုင်အရှုံးများ ထွက်ပေါ်လာနိုင်ကြပေသည်။

မိမိတို့၏ နာမ်အစဉ် စစ်မြေပြင်မှာ ဝိတက်သုံးပါး ရှေ့ သွားရှိသော ကိလေသာ ရန်သူများနှင့် စစ်တိုက်ရခြင်းသည် အလွန် ခက်ခဲ နက်နဲ သိမ်မွေ့လှပေသည်။ မိမိတို့၏ ဘဝါ ဘဝက ကိလေ သာအညစ်အကြေးရန်သူများ အဘယ်မျှ များပြားလာခဲ့ကြသည်ကို လည်း ကိုယ်တိုင် ခန့်မှန်းလို့ မရနိုင်ကြပေ။ အဘယ်မျှ အချိန် ကာလကြာအောင် ဝိတက်သုံးပါး ရှေ့သွားရှိသော ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရန်သူတို့နှင့် စစ်တိုက်ရဦးမည်ကို ခန့်မှန်းလို့ မရ နိုင်အောင် ခက်ခဲ နက်နဲလှပေသည်။ မြတ်စွာဘုရား ပေးသနား တော်မူသော စစ်တိုက်ပုံ စစ်တိုက်နည်းများဖြင့် အစွမ်းကုန် တိုက် ကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သီလတန်ဆာ ဝတ်ဆင်ပါ

စစ်တိုက်ဖို့ရာ စစ်မြေပြင်သို့ ထွက်လာသော မင်း၏ ဆင် သည် စစ်ဝတ်တန်ဆာများ အပြည့်အစုံ တပ်ဆင် ဝတ်ဆင်၍ ထွက် လာပြီးလျှင် စစ်မြေပြင်မှာ စစ်တိုက်ရသကဲ့သို့ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ကိလေသာရန်သူတို့နှင့် စစ်တိုက်လို၍ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ ပွားများအားထုတ်ကြမည့် အမျိုးကောင်း သား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်လည်း ရှစ်ပါးသီလ ကိုးပါးသီလ အစ ရှိသော သီလတည်းဟူသော ချုပ်ဝတ်တန်ဆာများကို ဆောက်

တည် ကျင့်သုံး ဝတ်ဆင်၍ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကို ပွားများ အားထုတ်ကြရပါသည်။ သီလသည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကောင်း ဆုံး အမြတ်ဆုံး အဝတ်တန်ဆာပင် ဖြစ်ပေသည်။

သီလံ ယောဂိဿ လင်္ကာရော၊ သီလံ ယောဂိဿ မဏ္ဍနံ။
သီလေဟိ လင်္ကံတော ယောဂီ၊ မဏ္ဍနေ အဂ္ဂတံ ဂတော။
(သီလက္ခန်-ဋ္ဌ၊ ၅၅)

သီလသည် တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝတ်ဆင်စရာ အဝတ်တန်ဆာ ဖြစ်ပေသည်။ သီလကျင့်သုံး ဆောက်တည်ထားခြင်းသည် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကိလေသာရန်သူနှင့် စစ်တိုက်ဖို့ရာ တန်ဆာဆင်ထားခြင်း မည်၏။ သီလဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် သမာဓိကို ဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် အမြတ်ဆုံး တန်ဆာဆင်ထားခြင်း ဖြစ်၏။

ဝိတက်သုံးပါးမှ ကိလေသာ ရန်သူများ ပေါက်ပွား

လောဘ-ဒေါသ-မောဟ အစရှိသော ကိလေသာတို့သည် တွေ့ကြုံပြီး တွေ့ကြုံဆဲ တွေ့ကြုံလတ္တံ့သော အဆင်း ရူပါရုံ၊ အသံ သဒ္ဒါရုံ၊ အနံ့ ဂန္ဓာရုံ၊ အရသာ ရသာရုံ၊ အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တည်းဟူသော အာရုံငါးပါးတို့ကို ကောင်း၊ မကောင်း၊ သာယာဖွယ် မသာယာဖွယ် အဖြစ် ကြံစည်ခြင်း (ဝိတက်) ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကြရပေသည်။

ထို ကြံစည်ခြင်း ဝိတက်တို့သည်. . .

၁။ ကာမ ဝိတက်၊

၂။ ဗျာပါဒ ဝိတက်၊

၃။ ဝိဟိံသာ ဝိတက် ဟူ၍ သုံးမျိုး ရှိပါသည်။

ယင်း ဝိတက်တို့သည် လောဘ-ဒေါသ-မောဟ အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ် ပေါက်ပွားစေတတ်သော ကြောင့် အရင်းခံ ရန်သူတို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အရင်းခံ ရန်သူဖြစ်သော ကာမ ဝိတက်၊ ဗျာပါဒ ဝိတက်၊ ဝိဟိံသာ ဝိတက်တို့ မိမိတို့ သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဘာဝနာတို့ဖြင့် အမြန် ပယ်သတ်ကြရပါသည်။

ကာမဝိတက် ဖြစ်ပုံ

ကာမ ဝိတက်ဟူသည် သာယာဖွယ်ဖြစ်သော အဆင်း = ရှုပါရုံ၊ အသံ = သဒ္ဒါရုံ၊ အနံ့ = ဂန္ဓာရုံ၊ အရသာ = ရသာရုံ၊ အတွေ့ = ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တည်းဟူသော အာရုံငါးပါးတို့ကို မွေ့လျော် ပျော်ပါး ခံစားဖို့ရာ ကြံစည်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အာရုံငါးပါး၊ ပျော်လို့လား၊ ကြံငြား ကာမ ဝိတက်မည်။

အာရုံငါးပါးတို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပါးလိုသော အကြံအစည် ကာမဝိတက်များ မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ကာမတို့ မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နေက္ခမဝိတက် တစ်ခုခုဖြင့် အမြန် ပယ်

သတ်ရပါသည်။ အမြန် မပယ်သတ်နိုင်ခဲ့လျှင် မိမိတို့ကို ယခုဘဝနှင့် နောင်ဘဝများ၌ပါ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်စေနိုင်သော လိုချင် တပ်မက် တတ်သော လောဘ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။

လိုချင်တပ်မက်သည့်အတိုင်း ရှာမှီး၍ မရနိုင်သောအခါ စိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့ခြင်း၊ ဒေါမနဿ ဒေါသတို့ ဖြစ်ပေါ်လာတတ် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ကာမဝိတက် ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အမြန် ချက်ချင်း ပယ်သတ်ကြရပါသည်။

မြင့်မြတ်သော သမ္မာဆန္ဒရှိကြသော ဘုရားအလောင်း တော်တို့အနေအားဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ ပါရမီအဟုန်တို့ ကြောင့် ပြည့်စုံသင့် ပြည့်စုံထိုက်သော အရေအဆင်း လက္ခဏာ တော်ကြီး လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ ပြည့်စုံနေတာကိုပင် သာယာဖွယ် ဟု ကြံစည်မိလျှင် ကာမဝိတက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြပြီး ပယ်ခွာ ပယ်သတ်တော်မူကြပါသည်။

(မူလ ပဏ္ဏာသ၊ ၄-၃၈၄)

ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် (၆) နှစ်တာ ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို ငြိုငြင်ပင်ပန်းစွာ ကျင့်ရ၏။ ယင်း ကဲ့သို့ (၆) နှစ်တာပတ်လုံး ဘုရားဖြစ်ကြောင်းတရားတို့ကို ငြိုငြင် ပင်ပန်းစွာ ကျင့်နေစဉ်အခါမှာ ဘုရားဖြစ်လိုသော သမ္မာဆန္ဒများ ကြောင့် မင်းဖြစ်စဉ်အခါက နန်းတော် ပြာသာဒ်၊ ကချေသည် မောင်းမ အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ဖြင့် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ နေထိုင်တွေ့ကြုံ ခံစားခဲ့ရသော ကာမဂုဏ်အာရုံတို့ကို ပြန်လည်စဉ်းစား ကြံစည်ခြင်း (ကာမ ဝိတက်) တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါမျှ ဖြစ်ဖူးသည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပေ။

သို့ပါသော်လည်း ဘုရားအဖြစ်ကို ရလိုသော လွန်ကဲသော စိတ်ဆန္ဒများကြောင့် အစာအာဟာရများ ဖြတ်၍ အသားအသွေးများ ခန်းခြောက်၊ အရိုးနှင့်အရေမျှသာ ကျန်သည်အထိ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျင့်ကြံအားထုတ်သော ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို ကျင့်နေစဉ် အကြံဖြစ်လာသည်မှာ အာဟာရဖြတ်၍ ကျင့်ခြင်းဖြင့် တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်မည်မဟုတ်၊ အစာအာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်မှ ဖြစ်မည်ဟု အကြံဖြစ်ပြီး ဥရုဝေလအရပ်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူလေ၏။

လူ့အပေါင်းတို့သည်လည်း ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရှေးအခါက အစာအာဟာရများကို ပေးလှူပါသော်လည်း မခံယူ၊ ယခုတော့ ဧကန်စင်စစ် သူ့အလိုရှိအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်များရရှိကာ အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ရှိလာ၍သာ အစာအာဟာရများကို ခံယူခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြပြီး မွန်မြတ်သော အစာအာဟာရတို့ကို လှူဒါန်းကြကုန်၏။

အလောင်းတော်၏ ကာမဝိတက် ယူဆချက်

ဘုရားအလောင်းတော်သည် အသက်အရွယ် ငယ်သေးသူ ဖြစ်၍ မွန်မြတ်သော အစာအာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်လိုက်သောအခါ မကြာမီ ရက်အတွင်းမှာပင် ပကတိအတိုင်း ပြန်၍ ပြည့်ဖြိုးလာလေ၏။

ဘုရားအလောင်းတော်၏ မျက်စိစသော ဣန္ဒြေတို့သည် လည်း ကြည်ကြည်လင်လင်၊ အရေအဆင်းတို့သည်လည်း စင်စင် ကြယ်ကြယ် စိုစိုပြေပြေ ဖြစ်လာကြ၏။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးတို့သည်လည်း ပြန်၍ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာကြကုန်၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ပညာဉာဏ် ကြီးမားထက် မြက်သောကြောင့် မိမိ၏ အလွန်ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သော ခန္ဓာကိုယ် သည် ပကတိအတိုင်း ပြန်၍ တင့်တင့်တယ်တယ် ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုး ဖြစ်လာသည်ဟု သာယာဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ကြံစည်မိခြင်းကိုပင် ကာမ ဝိတက်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ၍ ယင်း ကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်တော် မူပါသည်။

ဘုရားအလောင်းထံမှ နည်းယူရ

ဘုရားအလောင်းတော်သည် မိမိခန္ဓာကိုယ်ပင် ပြည့်ဖြိုးလာ သော အနည်းငယ် သာယာဖွယ်ကို ကြံစည်ခြင်းသည် ကာမဝိတက် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကာ ပယ်တော်မူခြင်းသည် တရားထူး တရားမြတ် ရလိုသော သူတော်စင်တို့အတွက် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

တကယ်တမ်း သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်လို၍ ယခု ဘဝမှာပင် တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိလိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ် ပြည့်ဖြိုးတင့်တယ်ခြင်းကိုပင် သာယာ ကြည်နူးဖွယ်

အဖြစ်ဖြင့် ကြံစည်စိတ်ကူးခြင်း ကာမဝိတက်ကို မဖြစ်စေအပ် ပယ် သတ်ရမည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။ နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ နည်းယူဖွယ်ကို ပေးခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပြီးသောအခါ မှာ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်လို၍ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာသို့ ဝင်ရောက်ကြသော ရဟန်း သာမဏေတို့သည် ဆွမ်း စသော အာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်သောအခါ ဤခန္ဓာကိုယ် ရူပကာယ၏ တင့်တယ်ပြည့်ဖြိုးလာအောင် သုံးဆောင် မှီဝဲအပ်သည် မဟုတ်ပါ။

ဤခန္ဓာကိုယ် ရူပကာယ၏ တည်ရုံမျှသာလျှင် မျှတရုံမျှ သာလျှင် သာသနာအကျင့် မဂ်ဖိုလ်အကျင့်တို့ကို ကျင့်နိုင်ရုံမျှသာ လျှင် သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု စားတိုင်းစားတိုင်း အလုတ် တိုင်း အလုတ်တိုင်း ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်မှီဝဲရမည်ဟု ကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်ဖို့ရာ ဆင်ခြင်ဖွယ် ပစ္စဝေက္ခဏာအနေ အားဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါပေသည်။

ကာမကို နေက္ခမဖြင့် ပယ်သတ်ရာ

အာရုံငါးပါးကို သာယာဖွယ်အဖြစ်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်း ကာမ ဝိတက်ကို ထိုကာမဝိတက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နေက္ခမဝိတက်ဖြင့် ပယ်သတ်ရပါ သည်။

နေက္ခမဝိတက် ဟူသည် ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း အကြံအစည် ဝိတက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဆင်း-အသံ-အနံ့- အရသာ-အတွေ့ ဟူသော အာရုံငါးပါးတို့ကို သာယာဖွယ် အဖြစ် ဖြင့် ကြံစည်ခြင်း ကာမဝိတက်နှင့် ကာမတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း နေက္ခမဝိတက်တို့သည် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် နေက္ခမဝိတက်ဖြင့် ကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်ရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ ဝိတက်ကာမ၊ ဖြစ်လာကြ၊ ပယ်ရနေက္ခမ။

နေက္ခမဝိတက်၌ နေက္ခမ အရ -
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပဌမံ ဈာနံ၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဝိပဿနာ။
သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ နေက္ခမာတိ ပဝုစ္စရေ။
ဟူသော နေက္ခမ အလုံးစုံကို ယူသင့်ပါသည်။
(ဣတိဝုတ္တ-ဋ္ဌ၊ ၃၃၁)

ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဌမံ ဈာနဉ္စ၊ ပဌမဈာန်ရအောင် အားထုတ်သော ပုဗ္ဗဘာဂနှင့်တကွ ပဌမဈာန် ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိပဿနာ စ၊ ပေါ်ရာပေါ်ရာ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့ကို ရှုမှတ်ခြင်း ဝိပဿနာကိုလည်း ကောင်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ စ၊ ဒါန သီလ ဝေယျာဝစ္စ စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုလည်း ကောင်း။ နေက္ခမာတိ၊ နေက္ခမတို့ ဟူ၍။ ပဝုစ္စရေ၊ အပြားအားဖြင့် မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။

မြန်မာပြန်အဓိပ္ပါယ်

ရှင်ရဟန်းပြုဖို့ရာ ကြံစည်သည်မှစ၍ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၌ သာသနာအကျင့်တို့ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းတို့နှင့်တကွ အကြံအစည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဌမဈာန်ရအောင် အားထုတ်သည်မှစ၍ ပဌမဈာန်ဖြစ်လာသည့်တိုင်အောင် ကာမကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ ထိုကုသိုလ်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော အကြံအစည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒါန သီလ ဝေယျာဝစ္စ အစရှိသော ပြုပြုသမျှကုသိုလ်နှင့်တကွ အကြံအစည်တို့သည် လည်းကောင်း နေက္ခမဝိတက်တို့ မည်ကုန်၏။

ကာမဝိတက်ကို နေက္ခမဝိတက်ဖြင့် ပယ်သတ်ပုံ

အာရုံငါးပါးတို့ကို သာယာဖွယ် အဖြစ်ဖြင့် ပျော်ပါး ခံစားလိုသော အကြံအစည် ကာမဝိတက်တို့ မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ရှင်ရဟန်းတို့၏ အကျင့်မြတ် တစ်ခုခုဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရပါသည်။ ပဌမဈာန်ရအောင် အားထုတ်သော သမထအကျင့်ဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရပါသည်။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို တောင့်တခြင်း၊ အာရုံပြုခြင်းဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများခြင်းဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရပါသည်။ ဒါနပြုခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါး မိဘဆရာသမားတို့၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုလုပ်ခြင်း အစရှိသော အလုံးစုံသော ကုသိုလ်တရားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရပါသည်။

ကာမဝိတက်ကို ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်သတ်ပုံ

ဤကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်သော နေ့ကွမ ဝိတက်တို့တွင် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများခြင်းဖြင့် ကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းသည် ဝိပဿနာ ရှုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် အကောင်းဆုံး ပယ်သတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်း ဘင်္ဂဉာဏ်များသို့ ရောက်ပြီးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အာရုံငါးပါးတို့ကို သာယာသောအားဖြင့် ကြံစည် စိတ်ကူးခြင်း ကာမဝိတက် မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်ဟု သိတာနှင့်တစ်ပြိုင်နက် 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' ဟု ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည် စိတ်ကူးမှု ကာမဝိတက်တို့သည် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့သိနိုင်ကြပါသည်။ ကြံစည်စိတ်ကူးမှု ကာမဝိတက် အစဉ်များ ပြတ်ကင်းသွားနိုင်ကြပါသည်။ ကာမဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ လွယ်လွယ်နှင့်ပင် ပြီးမြောက်သွားနိုင်ကြပါသည်။

အာရုံငါးပါးတို့ကို ခံစားပျော်ပါးလိုသော စိတ်ကူး ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ထိုစိတ်ကူး ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်ကို ပြတ်သွားအောင် မှတ်နိုင်လောက်သည့် သမာဓိ ဉာဏ်အား မပြည့်စုံသေးပါလျှင် ပင်ကိုယ် မှတ်နေကျ ကိုယ်ကာယ၌ ထင်ရှားရာ တစ်ခုခုကို ရှုမှတ်သောအားဖြင့် ပယ်သတ်ကြရပါသည်။

ထိုင်နေစဉ်မှာ သာယာဖွယ် အာရုံငါးပါးကို ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ‘ထိုင်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ဝိန်တယ်’ ‘ဝင်လေ’ ‘ထွက်လေ’ စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွား ရပ်သွားနိုင်ကြပါသည်။

ရပ်နေစဉ် သာယာဖွယ် အာရုံငါးပါးတို့ကို ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ခန္ဓာကိုယ် တည့်တည့်မတ်မတ် ရပ်နေတာကို စူးစူးစိုက်စိုက် တောင့်တင်းသော သဘောကို သိအောင် အာရုံပြု၍ ‘ရပ်တယ်’ ‘ရပ်တယ်’ ဟု မှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွားနိုင်ပါသည်။

သွားနေစဉ် သာယာဖွယ် အာရုံငါးပါးတို့ကို ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ‘ဘယ်လှမ်းတယ်’ ‘ညာလှမ်းတယ်’ ‘ကြွတယ်’ ‘ချတယ်’ ‘ကြွတယ်’ ‘လှမ်းတယ်’ ‘ချတယ်’ စသည်ဖြင့် မှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွားနိုင်ပါသည်။ ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးသွားပါသည်။

လျောင်းအိပ်နေစဉ်မှာပင် သာယာဖွယ် အာရုံငါးပါးတို့ကို ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ‘လျောင်းတယ်’ ‘လျောင်းတယ်’ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ဝိန်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ‘ဝင်လေ’ ‘ထွက်လေ’ စသည်ဖြင့် မှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှု ကာမဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွားနိုင်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံ ရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အာရုံအမျိုးမျိုးကို ကြံစည်တတ်သော ကာမဝိတက်များကို လျင်မြန်စွာ ပယ်သတ်နိုင်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ် သောကြောင့် ကာမဝိတက်များ ကင်းကွာ၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ လျင် မြန်စွာ ရောက်လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီး တို့သည် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားတို့ကို အခြေခံရအောင် အား ထုတ်သင့်ကြပါသည်။

ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ်ပုံ

ဗျာပါဒဝိတက် ဟူသည်မှာ သူတစ်ပါးတို့အား သေကြေ ပျက်စီးကြောင်း အကြံအစည်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့နှင့် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး ဘာသာရေး စသည်တို့ဖြင့် အယူဝါဒ မတူကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အပြိုင်အဆိုင် အနိုင်ရဖို့ရာ ပြုလုပ်ကြ ဆောင်ရွက်ကြသောအခါတို့၌ တစ်ဘက်သောပုဂ္ဂိုလ် တို့မှာ ပျက်စီးသွားရအောင်၊ ဆုံးရှုံးနစ်နာသွားရအောင်၊ သေကြေ ပျက်စီးသွားရအောင် ကြံစည်သော အကြံအစည်မျိုးပင် ဖြစ်ပေ သည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ သူတစ်ပါးအား၊ သေကြောင်းများ၊ ကြံငြားဗျာပါ ဒိတက် မည်။

သူတစ်ပါးတို့အား သေကြေပျက်စီးကြောင်း အကြံအစည် ဗျာပါဒ ဝိတက်သည် ထင်ရှားကြမ်းတမ်းသော ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ် ပေသည်။ ဤ ဗျာပါဒဝိတက် ကြမ်းကြီးများသည် တရား အားထုတ်

နေကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ သန္တာန်၌ဖြစ်တာ အလွန် နည်းပါး ကြပါသည်။ အလွန် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သူ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် သော ဒမြဗိုလ်ကြီး သူပုန်ကြီးများတို့၏ သန္တာန်မှာ ဖြစ်တာ များကြ ပါသည်။

သိမ်မွေ့သော ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ်ပုံ

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် (၆) နှစ်ပတ် လုံး ဥရုဝေလတော၌ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်နေစဉ်အခါမှာ မိုးလအခါ တွင် မိုးအလွန်ရွာ၍ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခြင်း၊ နွေလအခါတွင် နေပူရှိန်အလွန်ပြင်း၍ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ခြင်း၊ ဆောင်းလ အခါတွင် အအေးလွန်ကဲ၍ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ခြင်းတို့ကို ပင် တရားထူး တရားမြတ် ရရှိဖို့ရာ အတားအဆီး ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ်သည်ဟု (ယူဆ၍) နှိပ်ကွပ် ပယ်သတ်တော်မူပါသည်။

ဝိပဿနာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ မှာလည်း သူတစ်ပါးတို့အား သေကြေပျက်စီးကြောင်း အကြံအစည် ဗျာပါဒဝိတက်ကြမ်းများ မဖြစ်ကြပါသော်လည်း သိမ်မွေ့သော အသေး အနုစား ဗျာပါဒဝိတက်များ မကြာခဏ ဝင်ရောက် ဖြစ် ပေါ်လာတတ်ကြပါသည်။

သားအတွက် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ သမီး အတွက် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ အိမ်သူဇနီးအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ အိမ်သား လင်ယောက်ျားအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ မိဘအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်။

အလုပ်အကိုင်စီးပွားရေးအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည် စသည် တို့သည် ဗျာပါဒဝိတက်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အသေး အနုစားဖြစ်သော ဗျာပါဒဝိတက်များသည် တရားထူး တရားမြတ် ရဖို့ရာ ဘေးအန္တရာယ်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းအသေးစား အနုစား ဗျာပါဒဝိတက်များကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ ဘာဝနာတစ်ခုခုဖြင့် ပယ်သတ်ကြရပါသည်။

ရဟန်းသံဃာတော်များမှာလည်း တပည့်အတွက် ကြောင့် ကြမှု အကြံအစည်၊ ဆရာအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ ကျောင်းအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည်၊ ဂိုဏ်းအတွက် ကြောင့် ကြမှု အကြံအစည် စသည်တို့သည် အသေးစား အနုစား ဗျာပါဒ ဝိတက်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ ယင်း အသေးစား အနုစား ဗျာပါဒ ဝိတက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဘာဝနာတစ်ခုခုဖြင့် ပယ်သတ်ကြရ ပါသည်။

ထို ဗျာပါဒ ဝိတက်များကို ဗျာပါဒဝိတက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မေတ္တာ ဘာဝနာဖြင့် ပယ်သတ်ကြရပါ သည်။ ဗျာပါဒဝိတက်သည် ကြမ်းတမ်း ပူလောင်သော ဒေါသ အကြောင်းခံ အရင်းခံရှိ၏။ မေတ္တာသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော အဖေးဓာတ် ရေဓာတ်ဖြစ်၏။ ဒေါသသည် အပူဓာတ် မီးဓာတ် ဖြစ်သည်။ ဒေါသ အပူဓာတ် အရင်းခံရှိသော ဗျာပါဒ ဝိတက်ကို သတ္တဝါမှန်သမျှတို့အား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ ဟူသော မေတ္တာဘာဝနာ အဖေးဓာတ်ဖြင့် ပယ်သတ်ရပါသည်။ ရေဖြင့် မီး

ကို ငြိမ်းသတ်သကဲ့သို့ မေတ္တာဓာတ် အားကောင်းသည်နှင့်အမျှ ဗျာပါဒဝိတက်များ အမြန် ပျောက်ကင်းသွားနိုင်ပါသည်။

မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများခြင်းကို ကုသိုလ်ဖြစ်ရုံ ပွားများခြင်းနှင့် ဈာန်ရအောင် ပွားများခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုး ခွဲခြား သိနိုင်ပါသည်။

ကုသိုလ်ဖြစ် ပွားများပုံ

ကုသိုလ်ဖြစ် ပွားများပုံမှာ မိမိနှင့် တွေ့ကြုံရသမျှ ပုဂ္ဂိုလ် မှန်သမျှတို့ကို မိမိကဲ့သို့ပင် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ ဟု စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း ပွားများခြင်းတည်းဟူသော မနောကံမေတ္တာ၊ မိမိနှင့် တွေ့ကြုံရသမျှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချမ်းသာစေကြောင်း စကားကောင်းတို့ဖြင့် ပြောဆို ညွှန်ပြခြင်းတည်းဟူသော ဝစီကံမေတ္တာ၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုလုပ်ပေးဖွယ်များကိုလည်း ချမ်းသာစေကြောင်း ကိုယ်အမှုအရာဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတည်းဟူသော ကာယကံမေတ္တာတို့ဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား ချမ်းသာစေဖို့ရာ ကိုယ် နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ပြောဆို ပွားများခြင်းသည် ကုသိုလ်ဖြစ် မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများခြင်း မည်ပါသည်။

မေတ္တာ မပွားအပ်သူများ

မေတ္တာပွားလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသွားပြီး ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဈာန်မရနိုင်သောကြောင့် မပွားအပ်၊ လိင်အသွင် မတူသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ရည်မှန်း၍ မပွားအပ်၊ ရာဂဖြစ်လာတတ်

သည်။ အလွန်ချစ်ခင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှေးဦးစွာ မပွားအပ်၊ စိုးရိမ်
သောက ဖြစ်လာတတ်သည်။ မချစ်လွန်း မမုန်းလွန်း အလယ်
အလတ်ဖြစ်သူကိုလည်း ရှေးဦးစွာ မပွားအပ်၊ မေတ္တာဓာတ်ဖြစ်တာ
နှေးတတ်သည်။ မုန်းသောသူကိုလည်း ရှေးဦးစွာ မပွားအပ်၊ ဒေါသ
ဖြစ်လာတတ်သည်။

ဈာန်ရအောင် မေတ္တာပွားများပုံ

ဈာန်ရအောင် ပွားများလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်
ရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ တင်ပလွင်ခွေကာ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်ပြီး
လျှင် မေတ္တာမပွားမီ ရှေးဦးစွာ ပြစ်မှားတတ်သော ဒေါသ၏ အပြစ်
နှင့် သည်းခံခြင်း ခန္တီ၏အကျိုးတို့ကို ဆင်ခြင်ရပါသည်။

၁။ ဒေါသသည် ကျိုးကြောင်းမကြည့်၊ ဆိုးကောင်း မသိ၊
မှောင်အတိ ကျ၏။ နောင်အဖန်ဖန် ရှက်စရာကို
ပြောဝံ့အောင် ပြုဝံ့အောင် ယုတ်မာသူနှင့် အယုတ်
မာချင်း ပြိုင်ဝံ့အောင် စေခိုင်း၏။ အကျိုးဖယ်၍
အပြစ်ကို ယူ၏။ ကျက်သရေမင်္ဂလာ မရှိ။

၂။ ခန္တီသည် ကျိုးကြောင်းကြည့်၏။ ဆိုးကောင်း သိ၏။
မှောင်အတိ မကျ။ ရှက်စရာကို မပြောမိ၊ မပြုမိ
အောင် စောင့်၏။ အယုတ်မာချင်း မပြိုင်ခိုင်း။
နောင်အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စရာကိုသာ ပြောခိုင်း
ပြုခိုင်း၏။

အပြစ်ကို ဖယ်၍ အကျိုးကို ယူ၏။ သမ္မာ ပဋိပတ်
အကြောင်းရင်း၌ တည်စေ၏။ ကျက်သရေ မင်္ဂလာ ရှိ၏။
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အရသာ-၁၇၅)

ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြီးသောအခါ မိမိသည် ဘေးရန်ကင်းကွာ
ချမ်းသာချင်သလို သူတစ်ပါးတို့သည်လည်း ဘေးရန်ကင်းကွာ
ချမ်းသာချင်ကြသည်ဟု မိမိကိုယ်ကို သက်သေထူသောအားဖြင့် ငါ
သည် ရန်ကင်းပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းပါ
စေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်
ဆောင်နိုင်ပါစေဟု မိမိကိုယ်ကို ရှေးဦးစွာ မေတ္တာပွားရပါမည်။

မေတ္တာပွားလိုသော သူသည် အမျိုးသားဖြစ်လျှင် လေးစား
ချစ်ခင်အပ်သော ဖခင်၊ ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ ညီ၊ အစ်ကို၊ ဆရာ စသော
အမျိုးသားတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အာရုံပြုစူးစိုက်၍ သီလ စသော
ကောင်းသောဂုဏ်များကို ဆင်ခြင်လျက် ဘေးရန်ကင်းပါစေ၊ စိတ်
ဆင်းရဲကင်းပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်း
သာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေဟု အဖန်ဖန် ပွား
များရပါမည်။

မေတ္တာပွားလိုသော သူသည် အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် လေးစား
ချစ်ခင်အပ်သော မိခင်၊ ဒေါ်ကြီး၊ ဒေါ်လေး၊ အစ်မ၊ ညီမ၊ ဆရာမ
စသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို အာရုံပြုစူးစိုက်၍ သီလ
စသော ကောင်းသောဂုဏ်များကို ဆင်ခြင်လျက် ဘေးရန်ကင်းပါစေ၊

စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေဟု အဖန်ဖန် ပွားများရပါမည်။

ဤကဲ့သို့ အဖန်ဖန်ပွားများခြင်းကြောင့် သမာဓိ ဖြစ်လာ သောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို မေတ္တာပွားများခြင်းဖြင့် ပင် စတုတ္ထဈာန်အထိ ရရှိသွားနိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် မိမိ ချစ်ခင် အပ်သူ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သူ၊ ရန်သူဖြစ်သူ ဤလေးယောက်တို့ ၌ အပိုင်းအခြားမရှိ အညီအမျှဖြစ်အောင် မေတ္တာပွားများရပါသည်။

ချစ်ခင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

မချစ်လွန်း မမုန်းလွန်း အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ် ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာ ဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

ရန်သူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ ဟု ပွားများရပါမည်။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာ သတ္တဝါ မေတ္တာပွားပုံ

၁။ အရှေ့အရပ်မှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိ၏ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၂။ အနောက်အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၃။ မြောက်အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၄။ တောင်အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၅။ အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၆။ အနောက်မြောက်ထောင့် အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၇။ အရှေ့မြောက်ထောင့် အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၈။ အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၉။ အောက်အရပ်မှာနေ . . ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

၁၀။ အထက်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြ

ပါစေဟု အရပ် (၁၀) မျက်နှာရှိ သတ္တဝါ အားလုံး
ဟို့အား ပျံ့နှံ့သွားအောင် ပွားများရပါသည်။

မြေ၊ ရေ၊ ကောင်းကင်နေ သတ္တဝါများ မေတ္တာပွားပုံ

- ၁။ မြေ အရပ်မှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ စိတ်
ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ။
- ၂။ ရေ အရပ်မှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါတွေ စိတ်
ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ။
- ၃။ ကောင်းကင် အရပ်မှာနေ အားလုံးသော သတ္တဝါ
တွေ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်း
ကြပါစေ၊ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းကြပါစေ။

မေတ္တာဖြင့် ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ

ကုသိုလ်ဖြစ် မေတ္တာပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ပင် ဗျာပါဒ
ဝိတက်၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဒေါသသည် တဖြည်းဖြည်း နည်း
ပါးသွားတတ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဒေါသ နည်းသွားသောကြောင့် ဒေါသ
အကြောင်းရင်းခံရှိသော ဗျာပါဒဝိတက်များလည်း နည်းပါးသွားနိုင်
ကြပါသည်။ အဖန်ဖန် ပွားများ၍ မေတ္တာဓာတ်များ တိုးတက် ပြည့်စုံ
လာသောအခါ ဗျာပါဒဝိတက်များ ကင်းပျောက်သွားနိုင်ကြပါသည်။

ဈာန်ရအောင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများထားသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့၌ မေတ္တာဈာန်နှင့် ပြည့်စုံနေသော အခိုက်အတန့်မှာ ဒေါသ ကင်းနေသည်ဖြစ်၍ ဒေါသအကြောင်းရင်းခံရှိသော ဗျာပါဒဝိတက် များလည်း ကင်းပျောက်နေကြပါသည်။ မေတ္တာဈာန်ဖြင့် ပယ်သတ် ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပဿနာဖြင့် ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ

ဗျာပါဒဝိတက်ကို ဝိပဿနာဖြင့်လည်း ပယ်သတ်နိုင်ကြ ပါသည်။ ဝိပဿနာအားထုတ်၍ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် သူတစ်ပါးတို့အား သေကြေပျက်စီးကြောင်း အကြံအစည် ဗျာပါဒဝိတက်၊ သားသမီးစသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ကြောင့်ကြမှု အကြံအစည် ဗျာပါဒဝိတက်၊ စီးပွားရေးအတွက် ကြောင့်ကြမှု ဗျာ ပါဒဝိတက်တို့ မိမိမှာ ဖြစ်နေသည်ဟု သိတာနှင့်တစ်ပြိုင်နက် 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' ဟု ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်စိတ်ကူးမှု ဗျာပါဒဝိတက်တို့သည် တစ်ခု ပြီးတစ်ခု ပျောက်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်နိုင်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဗျာပါဒဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ပယ်သတ်ကြရပါ မည်။

မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကူးကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ် လာသောအခါ စိတ်ကူးကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက်ကို (မနောဒွါရ)

စိတ်ထဲ၌ပင် ပျောက်သွားအောင် ရှုမှတ်နိုင်သော သမာဓိဉာဏ်အား မပြည့်စုံသေးပါလျှင် ပင်ကို မှတ်နေကျ ကိုယ်ကာယ၌ ထင်ရှားရာ တစ်ခုခုကို ရှုမှတ်သောအားဖြင့် ပယ်သတ်ရပါသည်။

သွားနေစဉ်မှာ သူတစ်ပါးတို့ကို ပျက်စီးစေလိုသော ကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက် စိုးရိမ်ဖွယ်များကို ကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက် များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် 'ဘယ်လှမ်းတယ်' 'ညာလှမ်းတယ်' 'ကြွတယ်' 'ချတယ်' 'ကြွတယ်' 'ချတယ်' စသည်ဖြင့် ကြွလိုက်သော အခါ ပေါ့ပြီး ခြေထောက်အဆင့်ဆင့် ကြွတက်လာသော သဘော၊ လှမ်းလိုက်သောအခါ ပေါ့ပြီး ခြေထောက်ရှေ့သို့ အဆင့်ဆင့် ရှေ့သွားသောသဘော၊ ချလိုက်သောအခါ လေးပြီး ခြေထောက်အဆင့်ဆင့် အောက်သို့ကျသွားခြင်း သဘောတို့ကိုသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဗျာပါဒဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွားပျောက်သွားနိုင်ကြပါသည်။ ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးသွားပါသည်။

ရပ်နေစဉ်မှာ ဗျာပါဒဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် ရပ်ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောလေများက တွန်းကန်ထားသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် တောင့်တင်း၍ ရပ်နေသောသဘောကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ 'ရပ်တယ်' 'ရပ်တယ်' ဟု ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်နိုင်ကြတော့ပါဘဲ ပြတ်သွားပျောက်သွားနိုင်ကြပါသည်။ ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ပါသည်။

ထိုင်နေစဉ်မှာ ဗျာပါဒဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် 'ထိုင်တယ်' 'ထိတယ်' 'ဖောင်းတယ်' 'ပိန်တယ်' 'ဝင်လေ' 'ထွက်လေ' ဟု စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်လိုက်ပါလျှင် ကြံစည်မှုဗျာပါဒဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ ပျောက်သွား ပြတ်သွားနိုင်ကြပါသည်။ ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ပါသည်။

လျောင်းအိပ်နေစဉ်မှာ ဗျာပါဒဝိတက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သော် 'လျောင်းတယ်' ကျောနှင့်အိပ်ရာ ကြမ်းထိတာကို 'ထိတယ်' 'ဖောင်းတယ်' 'ပိန်တယ်' စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ကြံစည်မှုဗျာပါဒဝိတက်များ ဆက်လက်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘဲ ပြတ်သွား၊ ပျောက်သွားနိုင်ကြပါသည်။ ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်လည်း ဗျာပါဒဝိတက်ကို ပယ်သတ်နိုင်ကြပါသည်။

ဝိဟိံသဝိတက် ဖြစ်ပုံ

ဝိဟိံသဝိတက်ဟူသည် သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းဆဲလိုသော အကြံအစည်ဖြစ်သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သူ သူတစ်ပါးတို့အား ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်အောင် အပြောအဆိုဖြင့် နှိမ်ထား ညှဉ်းဆဲထားဖို့ရန်၊ အလုပ်အကိုင်ဖြင့် နှိမ်ထား ညှဉ်းဆဲထားဖို့ရန်၊ ဥပဒေဖြင့် နှိမ်ထား ညှဉ်းဆဲထားဖို့ရန် ကြံစည်သော အကြံအစည်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ သူတစ်ပါးအား၊ ညှဉ်းလိုလား၊ ကြံငြား ဝိဟိ
ဝိတက်မည်။

ကရုဏာဖြင့် ဝိဟိသဝိတက်ကို ပယ်သတ်ပုံ

သူတစ်ပါးအား ညှဉ်းဆဲလိုသော ဝိဟိသဝိတက်ကို ဝိဟိသ
ဝိတက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ကရုဏာ ဘာဝနာ
ဖြင့် ပယ်သတ်ရပါသည်။

ကရုဏာပွားလိုသော သူသည် ဝိဟိသ၏အပြစ် ကရုဏာ
၏ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ရသည်။

ညှဉ်းဆဲခြင်း ဝိဟိသသည် လာဘ်ယုတ်ခြင်း၊ သတင်း ဆိုး
ခြင်း၊ အမျိုးယုတ်ခြင်း၊ အဆင်းပျက်ခြင်း၊ အသက်တိုခြင်း၊ အနာ
များခြင်း၊ ပရိသတ်မရဲခြင်း၊ အပါယ်လားခြင်း ဟူသော အပြစ်များ
လှ၏။

သနားခြင်း ကရုဏာသည် လာဘ်ပေါများခြင်း၊ ကောင်း
သောဂုဏ်သတင်း ကျော်ကြားခြင်း၊ အမျိုးမြတ်ခြင်း၊ အသက်ရှည်
ခြင်း၊ အနာကင်းခြင်း၊ ပရိသတ်အလယ် တင့်တယ်ခြင်း၊ အပါယ်
မလားခြင်း စသော ကောင်းကျိုးများလှ၏။

ကရုဏာပွားရမည့် ပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုး

ထိုသို့ ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အလွန်ဆင်းရဲသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါ
တို့ကို အာရုံပြု၍ သဗ္ဗေသတ္တာ ဒုက္ခာ မုဇ္ဈန္တု။

သဗ္ဗေသတ္တာ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုက္ခာ၊
ဆင်းရဲ ဟူသမျှမှ။ မုဇ္ဈန္တု၊ လွတ်သွားကြပါစေ။

ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေကြကုန်သော အားလုံးသော သတ္တဝါတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှမှ လွတ်သွား ကြပါစေဟု ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ ရောက်နေကြသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတို့ ကို အာရုံပြု၍ အဖန်ဖန် ပွားများရပါသည်။

လိင်မတူသူ၊ သေသူတို့အား မပွားများရ။

ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ မတွေ့လျှင် ဒုစရိုက်များသော လူချမ်းသာ ကို အာရုံပြု၍ လူချမ်းသာဖြစ်ကျိုးမနပ် တစ်လှမ်းထက်တစ် လှမ်း ငရဲဘက်သို့ နီးချေပြီ၊ ဒုက္ခရောက်ရှာတော့မည်၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်ပါစေဟု ပွားများအပ်၏။

အရပ်ဆယ်မျက်နှာ သတ္တဝါ ကရုဏာပွားပုံ

- ၁။ အရှေ့အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၂။ အနောက်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါ တွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၃။ မြောက်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၄။ တောင်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၅။ အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတ သတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။

- ၆။ အနောက်မြောက်ထောင့် အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၇။ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၈။ အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၉။ အောက်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။
- ၁၀။ အထက်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။

မြေ ရေ ကောင်းကင်နေ သတ္တဝါများ ကရုဏာပွားပုံ

မြေအရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။

ရေအရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။

ကောင်းကင်အရပ်မှာနေ အားလုံးသော ဒုက္ခိတသတ္တဝါတွေ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ လွတ်သွားကြပါစေ။

ဤကဲ့သို့ ပွားများသည်ရှိသော် သနားခြင်း ကရုဏာဓာတ်များ ဖြစ်ပေါ်ရင့်သန်လာသောအခါ သူတစ်ပါးတို့အား ညှဉ်းဆဲလို

သော အကြံအစည် ဝိဟိံသဝိတက်များ ပျောက်ကင်းသွားနိုင်ပါသည်။ ဝိဟိံသဝိတက်ကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားပါသည်။

ဝိပဿနာဖြင့် ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက်တို့ကို ပယ်သတ်သကဲ့သို့ ဝိဟိံသဝိတက်ကိုလည်း ဝိပဿနာဖြင့် ပယ်သတ်နိုင်ပါသည်။ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိတက်သုံးပါးတို့ကို ဝိပဿနာဖြင့် အမြန်ပယ်သတ်နိုင်ကြပါသည်။

ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စစ်တိုက်ရာတွင် ခေတ်မီလက်နက်ကောင်းများ ရထားသကဲ့သို့ ဝိတက်သုံးပါးနှင့် ဝိတက်သုံးပါး ရှေ့သွားရှိသော လောဘ ဒေါသ အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို အမြန်ပယ်သတ်နိုင်ကြပါသည်။

တရားအားထုတ်နေစဉ် ဝိတက် ဝင်ပုံ

ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၌လည်း တစ်ရံတစ်ခါ အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းခံအားလျော်စွာ ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသာဝိတက်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါကပင် တရား အားထုတ်နေစဉ်မှာ ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိများ ရှိခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဝါတော် (၂၀) မပြည့်သေးမီတစ်ချိန်သော အခါ စာလိကာမြို့အနီး စာလိကာတောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်

မူ၏။ ထိုအခါ အရှင်မေယိယသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဝတ်ကြီးဝတ်
ငယ်များကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေလေ၏။

တစ်နေ့သ၌ အရှင်မေယိယသည် နေ့ဆွမ်း စားပြီးသဖြင့်
မြတ်စွာဘုရားအား လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းကိစ္စ ပြီး၍ အားလပ်ခွင့်ရချိန်
တွင် တိမိကာလမည်သော မြစ်၏ကမ်းနားသို့ သွား၍ စင်္ကြံလျှောက်
လေ၏။ ထိုအခါ မြစ်ကမ်းနှင့် မနီးမဝေးအရပ်မှာ သာယာကြည်နူး
ဖွယ်ရာ သရက်ဥယျာဉ်တောတစ်ခုကို မြင်လေ၏။ မြင်ရတာနှင့်ပင်
သရက်ဥယျာဉ်တောထဲသို့ သွား၍ တရားအားထုတ်ချင်သော စိတ်
ဆန္ဒများ ထက်သန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။

အရှင်မေယိယသည် လွန်ခဲ့ပြီးသောဘဝများက ဘဝငါးရာ
တို့ပတ်လုံး မင်းအဖြစ်ဖြင့် ဤသရက်ဥယျာဉ်တောသို့ အခြံအရံ
ပရိသတ်များနှင့်တကွ သွားရောက်၍ မွေ့လျော် ပျော်ပါးနေထိုင်ခဲ့
ဖူးသောကြောင့် သရက်ဥယျာဉ်တောကို မြင်တာနှင့်ပင် သွားရောက်
၍ တရားအားထုတ်ချင်သော စိတ်ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်
ပေသည်။ (အံ-ဋီ၊ ၃။ ၂၆၇)

ဤကဲ့သို့ သရက်ဥယျာဉ်တောထဲ သွားရောက်၍ တရား
အားထုတ်ချင်သော စိတ်ဆန္ဒများ ပြင်းပြထက်သန်လာသောကြောင့်
မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ စာလိကာတောင်သို့ ပြန်လာခဲ့ပြီးလျှင်
'မြတ်စွာဘုရား - မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူမည်ဆိုပါလျှင် တပည့်
တော် သရက်ဥယျာဉ်တောထဲသွား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်
ချင်ပါသည် ဘုရား' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

(အံ-၃-၁၆၆/၁၆၇) (ဋ္ဌ-၃။ ၂၅၀)

မြတ်စွာဘုရားက ‘အို. . အလုပ်အကျွေး မေယိယရဟန်း၊ ယခုအခါမှာ သင်မှတစ်ပါးသော ငါဘုရားအား ပြုစုလုပ်ကျွေးမည့် ရဟန်း မရှိသေးပေ။ ဒါကြောင့် ငါဘုရားထံ ပြုစုလုပ်ကျွေးမည့် ရဟန်းတစ်ပါးပါး ရောက်လာသည့်တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ မသွားနှင့်ဦး’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

အရှင်မေယိယသည် မင်းဖြစ်စဉ်အခါ ဘဝငါးရာတို့က စွဲလမ်းခဲ့ခြင်း (ဥပါဒါန်) များကြောင့် သရက်ဥယျာဉ်တောသို့ သွား လိုသော အာသာဆန္ဒများကို ဖျောက်ဖျက်မရနိုင်၍ ဒုတိယအကြိမ် အကြောင်းပြကာ မြတ်စွာဘုရားအား ထပ်မံ လျှောက်ထားပြန်လေ ၏။

‘မြတ်စွာဘုရား. . မြတ်စွာဘုရားတော့ ပြုဖွယ်မဂ်ကိစ္စများ အားလုံး ပြီးမြောက်လျက် သဗ္ဗညုဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်နေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စများ မရှိတော့ပါဘုရား၊ တပည့်တော် မေယိယမှာ အထက်၌ မဂ်ကိစ္စများအတွက် အားထုတ်ဖို့ရာ အားလုံး ကျန်ရှိနေပါသေးသည် ဘုရား၊ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ခွင့်ပြုတော် မူပါဘုရား’ ဟု အကြောင်းပြ၍ လျှောက်ထားပြန်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက ဒုတိယအကြိမ် လျှောက်ထားခြင်းကို လည်း ‘အို. . အလုပ်အကျွေး မေယိယရဟန်း၊ ဆိုင်းငံ့ပါဦး၊ ငါ ဘုရားထံ သင်မှတစ်ပါးသော အလုပ်အကျွေး ရဟန်းတစ်ပါးပါး မရောက်လာသေးမီ မသွားပါနဲ့ဦး’ ဟု တားမြစ်တော်မူပြန်လေ၏။

အရှင်မေယိယသည် သရက်ဥယျာဉ်တော၌ မင်းဖြစ်စဉ် ဘဝများက အစွဲအလမ်းများကြောင့် 'မြတ်စွာဘုရား. . မြတ်စွာ ဘုရားမှာတော့ ပြုဖွယ်ကိစ္စများ အားလုံး ပြီးနေပါပြီဘုရား၊ တပည့် တော် မေယိယမှာ အထက်၌ မဂ်ကိစ္စများအတွက် အားထုတ်ဖို့ ရာ ကျန်ရှိနေပါသေးသည် ဘုရား' ဟု တတိယအကြိမ် ထပ်မံ လျှောက် ထားပြန်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားက 'ဤကဲ့သို့ တရားအားထုတ်ဖို့ ရာ ဖြစ် လျှင်လည်း သင်မေယိယကိုယ်တိုင်ပဲ အချိန်ကာလကို သိပေတော့' ဟု မတင်မကျ မိန့်ကြားတော်မူလိုက်လေ၏။

သွားနိုင်သည်ဟု ခွင့်ပေးတာလည်း မဟုတ်၊ မသွားနဲ့ဦး ဟု တားမြစ်တာလည်း မဟုတ်သော မိန့်ကြားချက်ကို အရှင်မေယိ ယက မြတ်စွာဘုရားထံမှ သွားခွင့်ရသည်ဟူသော ယူဆချက်ဖြင့် သရက်ဥယျာဉ်တောထဲသို့ ထွက်လာခဲ့ပြီး သရက်ပင်ကြီးတစ်ပင် ၏အရင်းမှာ တရားထိုင်မှတ်လိုက်သောအခါ ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒ ဝိတက်၊ ဝိဟိံသဝိတက်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်၏။

သရက်ပင်ရင်း၌ တရားထိုင်၍ မကြာမီမှာပင် အရှင်မေယိ ယ၏ ရဟန်းအသွင် ကွယ်ပျောက်ပြီး ထီးဖြူအောက်၌ မင်းကြီး အသွင် အရှင်မေယိယ၏ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်လာ၏။ ထို့နောက် မင်းဖြစ်စဉ် ဘဝများက ဖြေဖျော်ခဲ့ကြဖူးသော ကချေသည်ငယ်၊ ကချေသည်အလတ်၊ ကချေသည် အကြီးများ ဖြေဖျော်ဖို့ ရာ ဝန်းရံ ကာ ရောက်ရှိလာကြသည်ကို အရှင်မေယိယ၏ စိတ်ထဲတွင် ထင် မြင်လာပြန်၏။

ထို့နောက် မကြာမီမှာပင် စစ်သည်ရဲသားကြီးများက ခိုးသားဒုမြနွှစ်ယောက်ကို ဖမ်းယူလာသည်ကို အရှင်မေယီယ၏ စိတ်ထဲတွင် ထင်မြင်လာပြန်၏။ စိတ်အာရုံထဲတွင် မိမိမင်းကြီးဖြစ်နေသော အရှင်မေယီယသည် ‘ခိုးသားဒုမြ နွှစ်ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်ကို သတ်ပစ်ရမည်၊ တစ်ယောက်ကို အကျဉ်းထောင်ထဲ ချထားရမည်’ ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။

ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ပုံ

- ၁။ အရှင်မေယီယ၏ ထီးဖြူအောက်တွင် မင်းကြီးအသွင်ဖြင့် ကချေသည်တို့ ဝန်းရံဖြေဖျော်နေခြင်းကို စိတ်တွင် ထင်မြင်လာခြင်း ဟူသော သာယာဖွယ်ကို ကြံစည်ခြင်းသည် ကာမဝိတက် ဖြစ်ပေသည်။
- ၂။ ခိုးသားဒုမြ ၂-ယောက်တို့တွင် တစ်ယောက်ကို သတ်ပစ်ရမည်ဟု အမိန့်ပေးခြင်း ဟူသော သတ်ဖြတ်ဖို့ရာ အကြံအစည်သည် ဗျာပါဒဝိတက် ဖြစ်ပေသည်။
- ၃။ တစ်ယောက်ကို ထောင်ထဲသွင်း အကျဉ်းချထားရမည်ဟု အမိန့်ပေးခြင်းဟူသော ညှဉ်းဆဲဖို့ရာ အကြံအစည်သည် ဝိဟိံသဝိတက် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ ဝိတက် ၃-ပါး ထင်မြင်လာသောအခါ အရှင်မေယီယသည် ထိတ်လန့်အံ့ဩကာ မြတ်စွာဘုရားထံ ပြန်သွား၍ ‘မြတ်စွာဘုရား.. . တပည့်တော်သည် အစစ်အမှန် ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားဖြင့်

လူ့ဘောင်မှထွက်ခွာ၍ ရဟန်းပြုသူဖြစ်ပါလျက် ဤမကောင်း ယုတ်မာသော အကြံအစည် ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသဝိတက်တို့သည် ဝင်ရောက်ရောပြွမ်း နှောင့်ယှက်ကြကုန်၏' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ဤကဲ့သို့ တရားအားထုတ်နေစဉ်မှာပင် အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းကံအားလျော်စွာ အကုသိုလ်ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ပေါ် ဝင်ရောက်လာတတ်ကြပါသည်။

ယခုခေတ်အခါမှာလည်း တရား အားထုတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သန္တာန်၌ အကုသိုလ်ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ပေါ် ဝင်ရောက်လာတတ်ကြပါသည်။ အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းခံအားလျော်စွာ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ကာမဝိတက် ဖြစ်ဖွယ် အာရုံများလည်း တွေ့မြင်လာတတ်ကြပါသည်။ သတ်ဖြတ်ဖွယ်ရာ ညဉ့်ဆဲဖွယ်ရာ ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသဝိတက်တို့ ဖြစ်ဖွယ်အာရုံများလည်း တွေ့မြင်လာတတ်ကြပါသည်။

တရားရှုမှတ်နေရင်း ဝိတက် ၃-ပါး ဖြစ်ဖွယ်ရာ အာရုံအမျိုးမျိုး တွေ့မြင်လာသောအခါ 'မြင်တယ်' 'မြင်တယ်' 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်၍ ပယ်သတ်ကြရပါသည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်လျှင် 'မြင်တယ်' 'မြင်တယ်' 'ကြံစည်တယ်' 'စိတ်ကူးတယ်' စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်ပါလျှင် တစ်ချက်မှတ်တစ်ချက် ရိပ်ကနဲ ပျောက်တတ်ကြပါသည်။

ပယ်သတ်နိုင်မှ တရားရပုံကို ပြခန်း-ပြီးပါပြီ။

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

သည်းခံခြင်းရှိမှ တရားရ

မင်းဆင် ဖြစ်ထိုက်သော ဆင်သည် စစ်မြေပြင်မှာ ရန်သူ စစ်သည်များဘက်က ပစ်ခတ်ရိုက်နှက်သော ဒဏ်ချက်နှင့် မိမိစစ် သည်များဘက်က ရိုက်နှက်သော ဒဏ်ချက်များကို မတွန့်မဆုတ် ကြံ့ကြံ့သည်းခံရသကဲ့သို့ ကြံ့ကြံ့သည်းခံ၍ စစ်ကိုသာ နိုင်အောင် တိုက်ရသကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း သူ တစ်ပါးတို့ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သောစကားနှင့် ခန္ဓာကိုယ် အတွင်းအပ နှစ်ဌာနမှ အကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာ အမျိုးမျိုးတို့ကို သည်းခံကြရပါသည်။ သည်းခံ၍ အားထုတ်မှ ရည်မှန်းထားသော တရားထူး တရားမြတ်များ ရကြ မည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ မကောင်းစကား၊ ဝေဒနာများ။ အောင့်ထား သည်းခံနိုင်ရမည်။

တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိကာ မြတ်စွာဘုရား၏ သား တော်စစ် သမီးတော်စစ် သောတာပန်စသော အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လို၍ တရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အအေး ဒဏ်၊ အပူဒဏ်၊ ဆာလောင်ခြင်း၊ မှက် ခြင် ယင် နေပူ စသည်တို့

တွေ့ထိကိုက်ခဲခြင်းတို့ကိုလည်း သည်းခံ၍ တရားကို အားထုတ်ကြ
ရပါသည်။

သည်းမခံက နစ်မြုပ်ရ

အအေးများနှင့် တွေ့ရသောအခါ သည်းမခံပါဘဲ အပူငွေ့
များ ဘယ်က ရနိုင်ပါမလဲ၊ ဘယ်သူများက အပူငွေ့များ လာပေး
ကြပါမလဲ စသည်ဖြင့် တောင့်တခြင်း၊ အပူရှိန်များနှင့် တွေ့ရသော
အခါ သည်းမခံပါဘဲ အအေးလေးများ ဘယ်က ရနိုင်ပါမလဲ၊ ဘယ်
သူများက အအေးလေးများ လာပေးပါလိမ့်မလဲ စသည်ဖြင့် တောင့်
တခြင်းများသည် (ကာမာသဝ) လောဘဖြစ်သည်။ တရားထူး တရား
မြတ်များနှင့် လွဲသွားဖို့ရာ ဖြစ်သည်။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ နစ်မြုပ်
သွားဖို့ရာ ဖြစ်သည်။ အအေးအပူများကို သည်းခံ၍ ရှုမှတ်ပွားများ
အားထုတ်နိုင်မှသာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်ကြမည်ဟု ဆို
လိုပါသည်။

‘နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ အပူ အအေး လွန်ကဲခြင်းမရှိ၊
နတ်ပြည် ဗြဟ္မာပြည် သုဂတိဘဝများ၌ ဖြစ်ရင် ကောင်းမှာပဲ’ ဟု
တောင့်တပြန်လျှင် (ဘဝါသဝ) လောဘ ဖြစ်သည်။ ‘ငါ့မှာ အပူ
အအေးဒဏ်များ ခံနေရတာပဲ’ ဟု နှလုံးသွင်းပြန်လျှင်လည်း (ဒိဋ္ဌာ
သဝ) ဖြစ်သည်။ တရားထူး တရားမြတ်များနှင့် လွဲသွားဖို့ ဖြစ်သည်။
သုဂတိဘဝများကို မတောင့်တဘဲ ငါခံနေရတာပဲဟုလည်း အစွဲ
မထားဘဲ သည်းခံ၍ ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်နိုင်မှသာ တရားထူး
တရားမြတ်များ ရနိုင်ကြမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

(မူလပဏ္ဏာသ-၄၊ ၈၃)

အအေးအပူ သည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ

တရားအားထုတ်၍ နေ့စဉ်မှာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် အအေးဒဏ်များ ပြင်းထန်လာသောအခါ တွေ့ကြုံပြီး တွေ့ကြုံရ လတ္တံ့သော အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခများကို ဆင်ခြင်ကာ သည်းခံကြရပါ သည်။

စကြဝဠာ ၃-ခုတို့၏ အကြား၌ရှိသော လောကန္တရစ်ငရဲ သို့ ကျရောက်သွားလျှင် ယခုအေးခြင်းထက် အဆပေါင်းများစွာ အေးသော အအေးဒဏ်ကို ခံရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းငရဲများသို့ မကျရောက်သွားဖို့ရာ တရားထူးတရားမြတ် ရရှိဖို့ရာ တရား အား ထုတ်ရာမှာ ‘သင် ဘာကြောင့် သည်းမခံနိုင်ဘဲ ဖြစ်ရမည်နည်း’ ‘သည်းခံနိုင်ရမည်သာတည်း’ ဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ သည်းခံရ မည်။

တရားအားထုတ်နေစဉ်မှာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် အပူရှိန် အပူဒဏ်များ ပြင်းထန်လာသောအခါ၌လည်း ‘သင် အဝီစိ ငရဲ စသည်သို့ ကျရောက်သွားပါလျှင် ယခု အပူဒဏ်ထက် အဆ ပေါင်းများစွာ ပူသော အပူဒဏ်ကို ခံရပေမည်။ ယင်းငရဲများသို့ မကျရောက်သွားဖို့ရာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိဖို့ရာ တရား အားထုတ်နေစဉ်မှာ ဘာကြောင့် သင် သည်းမခံနိုင်ဘဲ ဖြစ်ရမည် နည်း၊ သည်းခံနိုင်ရမည်သာတည်း’ ဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ သည်းခံရပါမည်။

ဆာလောင်ခြင်းကို သည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ

ဟုရားအားထုတ်နေစဉ်မှာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဆာလောင်ခြင်းများ ဖြစ်လာသောအခါ ‘ဘဝများစွာ သံသရာ၌ သင် ပြိတ္တာဖြစ်ခဲ့စဉ်အခါက တစ်ဘဝလုံး တစ်သက်လုံး အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ်နေခဲ့ရပါလျက် ယခု ယင်းပြိတ္တာဘဝမျိုးမှ အမြဲတမ်း လွန်မြောက်ဖို့ရာ တရားထူးတရားမြတ် ရဖို့ရာ အားထုတ်နေစဉ် မှာ ဘာကြောင့် သည်းမခံနိုင်ဘဲ ဖြစ်ရမည်နည်း၊ သည်းခံနိုင်ရမည် သာတည်း’ ဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ သည်းခံရပါမည်။

မှက်-ခြင်-နေပူ သည်းခံနိုင်ရာ နှလုံးသွင်းပါ

တရား အားထုတ်နေစဉ်မှာပင် သည်းမခံနိုင်လောက် အောင် မှက်၊ ခြင်၊ နေ၊ လေပူ၊ ကိုက်ခဲတွေ့ထိခြင်းများ ခံရသော အခါ၌လည်း ‘ဘဝများစွာ သံသရာ၌ သင် ကျွဲနွားစသော တိရစ္ဆာန် ဖြစ်စဉ်အခါက တစ်သက်လုံး တစ်ဘဝလုံး မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တို့၏ အကိုက်ခံရ၊ နေပူလေပူ အတွေ့အထိများကို ခံခဲ့ရပါလျက် တရား အားထုတ်နေစဉ်မှာ ဘာကြောင့် သည်းမခံနိုင်ဘဲ ဖြစ်ရမည်နည်း၊ သည်းခံနိုင်ရမည်သာတည်း’ ဟု နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ သည်းခံရ မည် ဖြစ်ပါသည်။ (မူလပဏ္ဏာသ-ဋ္ဌ၊ ၈၁)

မကောင်းစကား သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိကာ မြတ်စွာဘုရား၏ သား တော်စစ် သမီးတော်စစ် သောတာပန်စသော အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုကြ၍ တရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူတစ်

ပါးတို့က မကောင်းသဖြင့် စွပ်စွဲပြောဆိုသော စကားတို့ကိုလည်း သည်းခံကြရပါမည်။ သည်းခံပြီး အားထုတ်နိုင်မှ တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ရဟန်းတော်များ အနေဖြင့် တရားထူး တရားမြတ်များ တကယ်တမ်းရအောင် အားထုတ်နေခိုက်မှာ အကြီးလေးဆုံး ပါရာဇိကအာပတ်များဖြင့် စွပ်စွဲ ပြောဆိုခြင်းများကိုလည်း သည်းခံကြရပါသည်။

မလိုမုန်းထားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က ‘အရှင်ဘုရားသည် သူတစ်ပါးပစ္စည်းတွေ ခိုးနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ သူတစ်ပါး သားမယားတွေ ဖျက်ဆီးကျူးလွန်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ ရဟန်းမဟုတ်ဘဲ ရဟန်းယောင်ဆောင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ’ စသည်ဖြင့် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းများကိုပင် သည်းခံနိုင်ကြရပါမည်။ သည်းခံနိုင်မှသာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်မည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့်လည်း တကယ်တမ်း တရားထူး တရားမြတ်များရအောင် အားထုတ်နေခိုက်မှာ မိမိတစ်သက်တာတွင် တစ်ခါမျှ မပြုလုပ်ခဲ့ဖူးသော ဂုဏ်သိက္ခာ အကျဆင်းနိုင်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒုစရိုက်အမှုများဖြင့် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်းများကိုပင် သည်းခံနိုင်ကြရပါမည်။ သည်းခံနိုင်မှသာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်ကြမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

သည်းခံရာဝယ် နည်းယူဖွယ်

ရှေးအခါက ပစ္စည်းလေးပါးအရာ၌ ရောင့်ရဲလွယ်သော ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယမထေရ်နှင့် အခြား အပေါင်းအဖော်

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

မထေရ်တို့သည် တစ်ခုသောရွာသို့ တရားဟောရန် ကြွသွားကြလေ၏။ ဥဿ ဘေဗုဒ္ဓဟောချိန် ရောက်သောအခါ ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယမထေရ်သည် အရိယာ အရှင်မြတ်တို့ ကျင့်အပ်သော ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းစသော အရိယာအနွယ် ကျင့်ဖွယ်တရားတော်တို့ကို ဟောကြားလေ၏။ ရွာသူရွာသားအပေါင်းတို့သည် ကြည်ညို၍ အထူးထူးသော လာဘ်လာဘ ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့် ပူဇော်ကြလေကုန်၏။

ထိုသို့ ကြည်ညို၍ ပူဇော်ကြသည်ကို အတူတကွ လာခဲ့သော အပေါင်းအဖော်မထေရ်သည် မနာလို သည်းမခံနိုင်သည်ဖြစ်၍ ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယသည် ထင်ပေါ်အောင် နာမည်ကျော်စောအောင် တစ်ညလုံး (မဟာအရိယဝံသ) အရိယာတို့၏ အနွယ်အကျင့်တရားတွေ ဟောနေတာပဲ၊ အထင်ကြီးအောင် လုပ်နေတာပဲ၊ လာဘ်လာဘ ပေါများအောင် လုပ်နေတာပဲ စသည်ဖြင့် ရေရွတ်ဆဲဆိုလေ၏။

ထို့နောက် မထေရ် ၂-ပါးတို့သည် မိမိတို့ကျောင်း ပြန်ကြသည်ရှိသော် လမ်းခရီးတစ်ခုတည်း အတူသွားကြရာ တစ်ဂါဝုတ် (အတောင် ၁၁၂၀၀) ဝေးကွာသော လမ်းခရီးတစ်လျှောက်လုံး ဒီဃနိကာယ်ဆောင် အဘယမထေရ်အား အပေါင်းအဖော်မထေရ်သည် ရေရွတ်ဆဲဆိုလျက်သာ လာခဲ့၏။ မိမိတို့ကျောင်းများသို့ ရောက်ခါနီး လမ်းခွဲသို့ ရောက်သောအခါ အဘယ (တရားဟော) မထေရ်က အတူတကွလာသော မထေရ်ကိုရှိခိုး၍ ‘ဤလမ်းသည် အရှင်

ဘုရား ကျောင်းသို့ သွားရာလမ်း ဖြစ်ပါသည်' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ အပေါင်းအဖော် အတူတကွ လာသော မထေရ်သည် မကြားဟန်ဆောင်၍ ဘာတစ်ခွန်းမျှ ပြန်မပြောဘဲ ကြွသွားလေ၏။

အဘယမထေရ် မိမိကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ အတူနေတပည့်က 'တစ်ဂါဝုတ်တိုင်အောင် ဟိုမထေရ်ကြီးက အရှင်ဘုရားကို ဆဲဆို ရေရွတ်နေသည်ကို ဆရာတော်က ဘာကြောင့် တစ်ခွန်းမျှ ပြန်မပြောတာလဲ ဘုရား' ဟု လျှောက်ထားလေရာ 'ဆရာတော်၏ တာဝန်က သည်းခံဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဆရာတော် ခြေတစ်လှမ်းမျှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အမှတ်မလွတ်အောင် ရှုမှတ်နိုင်ခဲ့ပါတယ် သည်းခံနိုင်ခဲ့ပါတယ်' ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ ခြေလှမ်းတိုင်း အမှတ်သတိဖြင့် သည်းခံနိုင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှေးမထေရ်မြတ်တို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှတ်တရားဖြင့် သည်းခံသည်မှာ အတုယူဖွယ် နည်းယူဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (မူလပဏ္ဏာသ-ဋ္ဌ၊ ၈၂)

သည်းခံခြင်း ၂-မျိုး

သည်းခံခြင်းသည် ဒေါသ၏ အပြစ်၊ ခန္တီ၏အကျိုးတို့ကို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း၍ (ယောနိသောမနသိကာရဖြင့်) သည်းခံခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှတ်တရားဖြင့် သည်းခံခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပါသည်။

ထိုသည်းခံခြင်း ၂-မျိုးတို့တွင် ယောနိသောမနသိကာရဖြင့် သည်းခံခြင်းသည် တစ်ရံတစ်ခါ တွေ့ကြုံရသော အာရုံက အလွန် ရုန်ရင်း ကြမ်းတမ်းသောကြောင့် သည်းမခံနိုင်ခြင်းများ ဖြစ်လာတတ်

ပါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှတ်တရားဖြင့် သည်းခံခြင်းသည် သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာများကို သည်းခံနိုင်၍ ပို၍ ခိုင်လုံပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကို လိုလားတောင့်တကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် အဘယမထေရ်ကဲ့သို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအမှတ်တရားဖြင့် သည်းခံနိုင်သော အဆင့်သို့ ရောက်အောင် သတိပဋ္ဌာန် အမှတ်တရားတို့ကို လေ့လာပွားများထားသင့်ကြပါသည်။

ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကား

ဤနေရာ၌ ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားနှင့် မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့ကို ခွဲခြား၍ သိသင့်ပါသည်။ အင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့်ပြည့်စုံအောင် ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကား မည်ပါသည်။ ယင်းအင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသောစကားတို့ကို ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စကားပြောတိုင်း ကုသိုလ်ရကြပါသည်။

စကားကောင်းအင်္ဂါ ၅-ပါး

- ၁။ အခါကာလ အားလျော်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊
- ၂။ မှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- ၃။ သိမ်မွေ့သောစကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- ၄။ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

၅။ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင် ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားမည်၏။ ပြောဆိုတိုင်း ပြောဆိုတိုင်း ပြောဆိုသူအား ကုသိုလ်ရစေသော စကား မည်၏။ (အံ-၂၊ ၂၁၃)

ဆောင်ပုဒ် ။ ။ အခါမှန်ကန်၊ သိမ်မွေ့ပြန်ရာ၊ ကျိုးမေတ္တာ၊ ငါးဖြာ ကောင်းစကား။

မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကား

ဤစကားကောင်း အင်္ဂါ ၅-ပါးမှ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော စကားသည် မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားဖြစ်ပေသည်။ အကုသိုလ်ဖြစ်၍ အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းစကား ဖြစ်ပေသည်။

- ၁။ အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ ပြောဆိုခြင်း၊
- ၂။ မမှန်ကန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- ၃။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- ၄။ အကျိုးစီးပွားနှင့် မအပ်စပ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊
- ၅။ ဒေါသစိတ်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း - ဤ အင်္ဂါ ၅-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပြောဆိုသော စကားသည် စကားကောင်း မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ မကောင်းသဖြင့် မပြောဆိုအပ်သော စကားပင် ဖြစ်ပေသည်။

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

တရားထူး တရားမြတ်များရအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နေကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သူတစ်ပါးတို့က မိမိကို ဤမကောင်းသော စကားအင်္ဂါတို့တွင် တစ်ပါးပါးဖြင့် ပြောဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ ၅-ပါးလုံးဖြင့် ပြောဆိုသည်ဖြစ်စေ၊ ပြောဆိုသူတို့အား သည်းခံကြရပါမည်။ မေတ္တာမပျက်ရ၊ သည်းခံပြီး ကျင့်ကြံ အားထုတ်နိုင်မှသာ တရားထူး တရားမြတ်များ ရနိုင်ကြမည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာဖြစ်နိုင်ကြမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

(မူလပဏ္ဏာသ-၁၇၈)

ဝေဒနာသည်းခံနိုင်မှ တရားရ

တရားထူး တရားမြတ်များရရှိကာ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်လိုကြ၍ တရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ အလွန်ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သေလောက်သည့် ရောဂါဝေဒနာ အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း သည်းခံကြရပါသည်။ သည်းခံပြီး အားထုတ်နိုင်မှ တရားထူး တရားမြတ်များ ရကြပါမည်။

‘သေလောက်သော ရောဂါ ဝေဒနာများ စွဲကပ်လာ၍ သေခါနီးမှာ အလွန် ပြင်းထန်လာသော ဝေဒနာများကိုပင် သည်းခံပြီး တရားကို ရှုမှတ်ကြရမည်’ ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤကဲ့သို့ သေရမည့် ရောဂါဝေဒနာများကို သည်းခံပြီး ရှုမှတ်နိုင်ခဲ့ပါလျှင် သေခါနီးမှာပင် တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိသွားနိုင်ကြပါသည်။ သေခါနီးမှာ

အလွန်ပြင်းထန်လာသော ဝေဒနာကို ရှုမှတ်၍ တရားထူး တရား
မြတ်များ ရရှိသွားကြသော ဝတ္ထုသာဓကများကို ကျမ်းဂန်များ၌
ထုတ်ပြုလျက် ရှိပါသည်။

သေရမည့်ဝေဒနာကို သည်းခံပယ်ခွာ၍ တရားရပုံ

ရှေးအခါက စိတ္တလတောင်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်
နေသော မထေရ်တစ်ပါးသည် ညအခါက အချိန်များစွာ ကမ္မဋ္ဌာန်း
တရား အားထုတ်ခဲ့သဖြင့် နံနက်အခါမှာ ဝမ်းတွင်းမှ ပြင်းထန်စွာ
လေထိုးလေအောင့်ရောဂါ ဖြစ်လာလေ၏။ လေထိုးလေအောင့်
ရောဂါသည် သည်းမခံနိုင်အောင် ပြင်းထန်လှသည်ဖြစ်၍ ဘယ်ညာ
တစောင်း လူးလှိမ့်၍နေ၏။ လူးလှိမ့်၍နေသော မထေရ်ကို ပိဏ္ဏာပါ
တိယအမည်ရှိသော မထေရ်က မြင်၍ ‘ငါ့ရှင်. . ရဟန်းမည်သည်
သည်းခံခြင်းသဘော ရှိရပါသည်’ ဟု သတိပေးစကား မိန့်ကြား
လေ၏။

လူးလှိမ့်ကာ လေထိုးလေအောင့် ရောဂါ ခံနေရသော
မထေရ်သည် ပိဏ္ဏာပါတိယမထေရ် မိန့်ကြားချက်ကို ခံယူသောအား
ဖြင့် ‘သာဓု = ကောင်းလှပါသည်၊ မိန့်ကြားချက်အတိုင်း သည်းခံ
ပါမည်’ ဟု ပြန်၍ ဝန်ခံလျှောက်ထားပြီးလျှင် မလူးမလှိမ့်တော့ဘဲ
ငြိမ်သက်စွာ သည်းခံ၍ နေလိုက်လေ၏။ ဝမ်းတွင်းမှ လေသည်
ချက်မှစ၍ အောင့်တက် ထိုးတက်လာပြီးလျှင် နှလုံးကို ဖောက်ခွဲ
လေ၏။ မထေရ်သည် လေထိုးလေအောင့်သော ဝေဒနာကို ရှုမှတ်
မှုအဆင့်ဆင့်ဖြင့် ပယ်ခွာ၍ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် တစ်ခဏ

အတွင်းမှာပင် ၃-မဂ် ၃-ဖိုလ် အဆင့်ဆင့်တရားရကာ အနာဂါမ်
ဖြစ်ပြီး ပျံလွန်တော်မူသွားလေ၏။

(မူလပဏ္ဏာသ-ဋ္ဌ၊ ၈၃)

မှတ်ချက်။ ။ (ဤမထေရ်၏ မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်စွာ နေ၍
သည်းခံခြင်းသည် သေရမည့်ရောဂါ နှိပ်စက်လာ
သောအခါ နည်းယူရမည့် သည်းခံခြင်းပင် ဖြစ်ပေ
သည်။)

ဤမထေရ်၏ဝတ္ထုဖြင့် ပျံလွန်တော်မူခါနီးမှာပင် ဝေဒနာကို
သည်းခံ၍ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများခြင်းဖြင့် တရားထူး တရားမြတ်
ရကာ အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလှပါ
သည်။

သေရမည့်ဝေဒနာကို ပယ်ခွာပါ

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံရှိကြသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နာကျင်မှုစသော ပြင်းထန်သော ဒုက္ခဝေဒနာများ
ကို သည်းခံ၍ ပယ်ခွာကြရပါသည်။ သည်းခံ၍ ဝေဒနာကို ခွာနိုင်
ကြလျှင် စိတ္တလတောင်မှ မထေရ်ကဲ့သို့ ကွယ်လွန်ကာနီးမှာပင်
တရားထူး တရားမြတ်များ ရရှိသွားတတ်ကြပါသည်။ ဝေဒနာကို
ခွာပုံ ခွာနည်း သိထားဖို့ရန် အထူးလိုအပ်လှပါပေသည်။

သေရမည့် ရောဂါဝေဒနာများ စွဲကပ်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည် 'ဒီဘဝသည် ဒီဝေဒနာမှ မကျော်လွန်နိုင်တော့ပြီ၊ မုချ သေရ
တော့မည်' ဟု သိလာတတ်ကြပါသည်။ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

၁၀-ရက်ခန့်မှစ၍ ကြိုတင်သိလာကြပါသည်။ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ၁-ရက်၊ ၂-ရက်၊ ၃-ရက် စသည်မှ ကြိုတင်၍ သိလာ ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ သိလာကြသောအခါ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ အထူးပြုကြပါသည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံ ရှိကြသော ဝေဒနာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား ကို ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပါဘဲ အထူးရှုမှတ်ကြပါသည်။

သေရမည့်ဝေဒနာ ဝိပဿနာဖြင့်ခွာ

ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်ကြသောအခါမှာ သေရမည့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ဝေဒနာကို သည်းခံ၍ ပယ်ခွာနိုင်ဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီး လှပါသည်။ သေဖို့ရာအချိန် နီးကပ်လာ၍ ရောဂါဝေဒနာ အထူး ပြင်းထန်လာသောအခါ ရောဂါဝေဒနာ အဘယ်မျှပင် ပြင်းထန် ပြင်း ထန် ခန္ဓာကိုယ်ကို လှုပ်ရှားလူးလှိမ့် ပြောင်းလဲမှုကိုမပြုပါဘဲ သည်းခံ ပြီး ငြိမ်သက်စွာ နေရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ပြင်းထန်သော ရောဂါ ဝေဒနာအပေါ်မှာ မှတ်သိစိတ်ကို တည့်အောင် စူးစိုက်ထားရပါမည်။

ထိုနောက်မှ ရောဂါဝေဒနာ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးတက် ပြင်းထန်လာသည်ကို မိနိုင်သမျှမိအောင် အစဉ်မပြတ်လိုက်၍ ရှုမှတ် ရပါမည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်အားလျော်စွာ တဖြည်းဖြည်း သည်းခံ လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်လာ သောအခါ တစ်ချက်မှတ်တစ်ချက် ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာ များဖြစ်ပြီးလျှင် အမြန်ပျက်ပျက်သွားတာကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့

မြင်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရောဂါဝေဒနာ နာကျင်မှုထက် ဖြစ်ပျက်မှုက ပိုထင်ရှားနေမည်ဖြစ်ပါ၍ နာကျင်မှု ဒုက္ခဝေဒနာကို ပယ်ခွာထားရာ ရောက်သည့်အဖြစ်ကို ကျမ်းဂန်များ၌ ဖွင့်ပြထားသည်ကို ထောက်ထား၍ သိရပါသည်။

ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘိတွာတိ ယထာဥပ္ပန္နံ ဒုက္ခဝေဒနံ အနုဝတ္ထိတွာ
ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ ဝီထိပဋိပန္နာယ ဝိပဿနာယ တံ
ဝိနောဒေတွာ။

(သီလက္ခန္ဓာ ဋီကာသစ်-၂၊ ၂၉၇)

အနက်။ ။ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘိတွာတိ၊ ဝေဒနာကို ခွာ၍ ဟူသည်ကား။ ယထာဥပ္ပန္နံ၊ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်မြဲတိုင်းသော။ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဆင်းရဲသောဝေဒနာသို့။ အနုဝတ္ထိတွာ၊ အစဉ်မပြတ် လိုက်၍။ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ဝီထိပဋိပန္နာယ ဝိပဿနာယ၊ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒစသော ကျင့်စဉ် ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဝါ၊ ခွာ၍။ (အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏။)

ဝေဒနာ ရှုမှတ်ပုံ ၃-မျိုး

ဒုက္ခဝေဒနာကို သည်းခံ၍ ရှုမှတ်ရာ၌ ရှုမှတ်ပုံ ၃-မျိုး ကွဲပြားပါသည်။

- ၁။ ဒုက္ခဝေဒနာကို မကြာခဏ ပျောက်သွားရအောင် ရည်မှန်း၍ ရှုမှတ်ခြင်း။

- ၂။ ဒုက္ခဝေဒနာကို အပြုတ်တိုက်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍ ရှုမှတ်ခြင်း။
- ၃။ ဒုက္ခဝေဒနာ တိုးမှု ဆုတ်မှု စသော သဘောကို သိ အောင် ရှုမှတ်ခြင်းဟူ၍ ၃-မျိုး ကွဲပြားပါသည်။

ဝေဒနာပျောက်လိုက သဘာဝမကျ

တရားထိုင် ရှုမှတ်၍ နာကျင်မှုစသော ဒုက္ခဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုက္ခဝေဒနာများ မကြာခဏ ပျောက်သွားရအောင် ရည်မှန်း၍ ရှုမှတ်ကြပါသည်။ တရားရှုမှတ်နေရင်းပင် ဒုက္ခဝေဒနာများ ပျောက်ချင်သော အာသာဆန္ဒများလည်း ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဒုက္ခဝေဒနာ ကင်းပျောက်အောင် ရည်မှန်း၍ ပျောက်လိုသော အာသာဆန္ဒများ ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်နေခြင်းသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် လောဘတဏှာများ ဖြစ်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

တရားရှုမှတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လောဘတဏှာ ကိလေသာ ကင်းပျောက်အောင် ရှုမှတ်ကြခြင်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ ပျောက်ချင်သော အာသာဆန္ဒဖြင့် ရှုမှတ်ခြင်းသည် တရားရှုမှတ်မှုထဲတွင် လောဘတဏှာ ကိလေသာ ကြားညှပ်ပါနေသည်ဖြစ်၍ တရား တော်တော်နဲ့မတွေ့ပါဘဲ တရားအတွေ့ နှေးနေတတ်ပါသည်။ တရား တော်တော်နဲ့မတက်ပါဘဲ တရားအတက် နှေးနေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဒုက္ခဝေဒနာ ပျောက်

အောင် ရည်မှန်း၍ ပျောက်ချင်သော အာသာဆန္ဒဖြင့် ရှုမှတ်ခြင်းသည် သဘာဝမကျသော ရှုမှတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

စိတ်ကြမ်းရှိုက် သဘာဝမကျ

တရားထိုင်မှတ်၍ နာကျင်မှုစသော ဒုက္ခဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ အချို့သော ဧယာဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒီဝေဒနာကို ဒီတစ်ထိုင်မှာ အပြုတ်တိုက်ထုတ်မည်ဟု စိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍ ရှုမှတ်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော စိတ်ကြမ်းကြီးသည် ရှုမှတ်မှုတွင် ဘာဖြစ်လို့ ဒီဝေဒနာမပျောက်ရမှာလဲ စသည်ဖြင့် ထပ်တလဲလဲ ပါဝင်နေတတ်ကြပါသည်။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီဝေဒနာ မပျောက်ရမှာလဲ ဟူသောစိတ်ကြမ်းကြီးသည် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဒေါသ ဒေါမနဿပင် ဖြစ်ပေသည်။

တရားရှုမှတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ်ကြမ်းကြီးထူထောင်၍ ရှုမှတ်ခြင်းသည် တရားရှုမှတ်မှုထဲတွင် ဒေါသ-ဒေါမနဿ ကိလေသာများ ကြားညှပ်ပါဝင်နေသည်ဖြစ်၍ တရားတော်တော်နဲ့မတွေ့ပါဘဲ တရားအတွေ့ နှေးနေတတ်၊ တရားတော်တော်နဲ့မတက်ဘဲ တရားအတက် နှေးနေတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အပြုတ်တိုက်ထုတ်မည်-ဟူသော စိတ်ကြမ်းကြီး ထူထောင်၍ ရှုမှတ်ခြင်းသည် သဘာဝမကျသော ရှုမှတ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သိအောင်ရှုမှတ် သဘာဝကျ

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားထိုင်ရှုမှတ်၍ နာကျင်မှုစသော ဒုက္ခဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာ

သောအခါ နာကျင်ခြင်း၊ ကိုက်ခဲခြင်း၊ အောင့်ခြင်း အစရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏ သဘောကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

နာကျင်မှု စသော ဒုက္ခဝေဒနာသည် အသားပေါ် အရေပေါ်လောက်ကသာ နာကျင်သည်။ သို့မဟုတ် အတွင်းက အကြောများထိအောင် နာကျင်သည်။ သို့မဟုတ် အရိုးထိအောင် နာကျင်သည်။ နာကျင်သောနေရာသည် အဘယ်မျှ ကျယ်ပြန့်သည် စသည်ဖြင့် နာကျင်ပုံ အခြင်းအရာ အတိုင်းအတာ (ပမာဏ) ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ ‘နာတယ်’ ‘ကျင်တယ်’ ‘အောင့်တယ်’ ‘ထိုးတယ်’ စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရပါသည်။

ထို့နောက် ရှုမှတ်ချက်များကိုလည်း ရှေးနည်းတူစွာ နာကျင်သည့် အခြင်းအရာ အတိုင်းအတာ (ပမာဏ) ကို သိနိုင်သမျှ သိအောင် စိတ်ဖြင့်စူးစိုက်ကာ ပိုင်းခြားပိုင်းခြား၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများ ပြင်းထန်လာသည်နှင့်အမျှ စူးစိုက်၍ မှတ်နိုင်မှု လုံ့လဝီရိယကိုလည်း အားစိုက်ရပါသည်။

စူးစိုက် ရှုမှတ်၍ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ်များ ရင့်သန်အားရှိလာသောအခါ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ ပြောင်းလဲမှု သဘောများကို တွေ့မြင်လာတတ်ပါသည်။ ‘နာတယ်’ ‘ကျင်တယ်’ ‘အောင့်တယ်’ ‘ကိုက်တယ်’ စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြားပိုင်းခြား၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ၄-ချက်၊ ၅-ချက် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ပို၍ပို၍ နာကျင်ကိုက်ခဲလာတဲ့ သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်တတ်ပါသည်။ လျော့ကျ လျော့ကျ သက်သာသွားတဲ့ သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်တတ်ပါ

သည်။ လျော့ကျ လျော့ကျ သက်သာသွားတဲ့သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။ အခြားနေရာတစ်ခုခုသို့ ဒုက္ခဝေဒနာ ပြောင်းရွှေ့ ပြောင်းရွှေ့သွားတဲ့သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။ နာကျင်မှု ကိုက်ခဲမှုများထဲတွင် ပူမှု အေးမှုသဘောများ ရောပြွမ်းလာတဲ့ သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် တိုးတက် ရင့်ကျက်အားရှိ ထက်သန်လာသည်ရှိသော် 'နာတယ်' 'ကျင်တယ်' 'အောင့်တယ်' 'ကိုက်တယ်' စသည်ဖြင့် စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ တစ်ချက်မှတ်တစ်ချက် ပို၍ နာကျင်လာကာ အောင့်လာတဲ့ သဘော၊ ကိုက်လာတဲ့ သဘောများကို တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။ တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက် လျော့ကျ သက်သာသွားတဲ့ သဘောကိုလည်း တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်တိုးတက် ရင့်ကျက် အားရှိ ထက်သန်လာသည်ရှိသော် 'နာတယ်' 'ကျင်တယ်' 'ကိုက်တယ်' စသည်ဖြင့် စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက် ဒုက္ခဝေဒနာများဖြစ်ပြီး အလျင်အမြန် ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်ရတတ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အလျင်အမြန် ဖြစ်ပျက်နေတာများကို တွေ့မြင်လာသောအခါ ဒုက္ခဝေဒနာများကို ရှုမှတ်မှုဖြင့် သည်းခံနိုင်ကြမည်

ဖြစ်ပါသည်။ ဉာဏ်စဉ်များ အဆင့်ဆင့်တက်ကာ မိမိတို့ပါရမီအား လျော်စွာ တရားထူး တရားမြတ်များလည်း ရရှိသွားကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝေဒနာ၏သဘောကို သိအောင်ရှုမှတ်ခြင်းသည် ဒုက္ခဝေဒနာ၏ တိုးမှုဆုတ်မှု တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားမှုစသော သဘောများကို ရှေးဦးစွာ တွေ့သိကြရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ဝေဒနာ၏ အဖြစ်အပျက်များကို တွေ့သိကြရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ဝေဒနာ၏ မမြဲခြင်းအနိစ္စ၊ အလျင်အမြန် ဖြစ်ပျက်နေခြင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း ဒုက္ခ၊ အလျင်အမြန် ဖြစ်ပျက် နှိပ်စက်နေခြင်းကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ် တားဆီးလို့မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်ပျက်နှိပ်စက်နေ၍ ကိုယ်အစိုးမရခြင်း အနတ္တတို့ကို တွေ့မြင်ကာ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော တရားထူးတရားမြတ်များကို ရရှိသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဒုက္ခဝေဒနာ၏ သဘောကို သိအောင် ဖြစ်ခိုက်ပစ္စုပ္ပန်တည်တည် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် တရားမတွေ့သေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တရားသဘောများကို တွေ့မြင်သွားတတ်ပါသည်။ တရားတွေ့မြင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တရားများ ထူးထူးခြားခြား တက်သွားတတ်ကြပါသည်။ တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိဖို့ရာ ပါရမီရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ တရားထူးတရားမြတ်များ ရရှိသွားကြပါမည်။ သို့ဖြစ်၍ သဘောကိုသိအောင် ရှုမှတ်ခြင်းသည်သာလျှင် ဒုက္ခဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရာတွင် အသင့်တော်ဆုံး အကောင်းဆုံး သဘာဝအကျဆုံး ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဖြစ်ခိုက်ရှုမှ သဘာဝ၊ မုချ သိနိုင်သည်။
 သဘောသိမှ၊ ဥဒယ၊ ဝယ သိနိုင်သည်။
 ဖြစ်ပျက်သိမှ၊ အနိစ္စ၊ ဒိဋ္ဌိ သိနိုင်သည်။
 အနိစ္စ မြင်လျှင်၊ ဒုက္ခ ထင်သည်၊ ဒုက္ခထင်တော့၊
 အနတ္တ မြင်သည်၊ အနတ္တမြင်၊ နိဗ္ဗာန်ခွင်၊ ပြေးဝင်
 ဆိုက်ရောက်သည်။
 နိဗ္ဗာန်မြင်က၊ အပါယ်မှ၊ မုချ လွတ်မြောက်သည်။
 (စည်)

ဤကဲ့သို့ သဘောကို သိအောင် ရှုနိုင်မှ ဥဒယ = အဖြစ်ကို၊
 ဝယ = အပျက်ကို သိနိုင်သည်။ အဖြစ်အပျက်သိမှ အနိစ္စကို သိနိုင်
 သည်။ အနိစ္စကိုသိမှ ဒုက္ခကို သိနိုင်သည်။ ဒုက္ခကို ထင်စွာသိမှ
 အနတ္တကို သိမြင်နိုင်သည်။ အနတ္တကို သိမြင်နိုင်မှ နိဗ္ဗာန်ကို
 မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကာယကိုပင် ရှုသည်ဖြစ်စေ၊
 ဝေဒနာကိုပင် ရှုသည်ဖြစ်စေ၊ ရှေးဦးစွာ သဘောကို သိအောင် ရှုနိုင်
 ဖို့ရာမှာ ဝိပဿနာရှုရာတွင် အဓိကပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာ အခြေခံရှိက သက်သာရ

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ထား၍ သမာဓိ
 ဉာဏ် အခြေခံရှိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောဂါဝေဒနာ စွဲကပ်လာ
 သောအခါ ကိုယ်ကသာနာ၍ စိတ်ဆင်းရဲမှုမရှိပါဘဲ စိတ်သက်သာမှု
 ရရှိနေတတ်ပါသည်။

ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မခံသာသော ရောဂါဝေဒနာ တစ်ခုခုဖြစ်လာသည်ရှိသော် ထိုရောဂါ ဝေဒနာ၌ပင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေတတ်သော အလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ ရောဂါဝေဒနာကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲမှု မဖြစ်ပါဘဲ ရောဂါဝေဒနာ ကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်နေရသောကြောင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်များသာ ရရှိနေတတ်ကြပါသည်။

ဝေဒနာကပ်မှ ကုသိုလ်လာဘ်များရ

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ် အခြေခံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ဝေဒနာကို သည်းခံ၍ မှတ်နေကြသောကြောင့် ကုသိုလ်တရားများ ရနေတတ်ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝေဒနာစွဲကပ်မှ ကုသိုလ်ပိုရတဲ့ အကြောင်းကို သိစေလိုသော ဆရာတော်တစ်ပါးက ရောဂါဝေဒနာစွဲကပ်နေသော ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ကို ‘ကပ်ကြီးဆိုက်တော့ လာဘ်ကြီးတိုက်တာပေါ့’ ဟု မိန့်ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။

၁၃၃၈-ခုနှစ်က ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည်ရိပ်သာ၌ ယောဂီဟောင်းတစ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ဘုန်းကြီးနေခဲ့စဉ်က နတ်တော်လ သြဝါဒ ခံယူပူဇော်ပွဲမှာ အသီးသီးသော မြို့နယ်ကျေးရွာများမှ ဆရာတော် သံဃာတော်များနှင့် ယောဂီ ဒကာ၊ ဒကာမများ ရောက်ရှိလာကြပြီး တွေ့ဆုံကြရာတွင် တစ်နေ့သောအခါ ဘုန်းကြီး နေထိုင်

သော ဦးကြင်ပိုးကျောင်းအနီး တစ်ပါးနေကျောင်းလေးသို့ နယ်မှ ဆရာတော်များ ကြွလာ၍ နှုတ်ဆက်စကား ပြောကြားနေစဉ်မှာ မကျန်းမမာဖြစ်နေသော ယောဂီဟောင်း ဒကာမကြီးတစ်ယောက် သည် ဆရာတော်များအား လာရောက်၍ ဖူးမြော်ကန်တော့၏။

ခရမ်းမြို့မှ ဆရာတော်တစ်ပါးက ဒကာမကြီး ကျန်းမာရဲ့ လားဟု မေးလိုက်ရာ ဒကာမကြီးက ‘မကျန်းမာပါဘုရား၊ တပည့် တော်၏ရောဂါက ပျောက်မည့်ရောဂါ မဟုတ်ပါ။ ဒီရောဂါဖြင့်ပင် ဘဝအဆုံးသတ်ရမည် ထင်ပါသည်ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

ဆရာတော်က ‘ဒကာမကြီး ဉာဏ်စဉ်တရား နာပြီးပြီ မဟုတ်လား’ ဟု မေးလိုက်ပြန်ရာ၊ ‘မှန်ပါ နာပြီးပါပြီဘုရား’ ဟု ဖြေကြားလေရာ ‘နာပြီးဖြစ်လျှင် ကပ်ကြီးဆိုက်လေတော့ လာဘ်ကြီး တိုက်တာပေါ့’ ဟု မိန့်ကြားလိုက်လေ၏။ ‘ဆရာတော်ဘုရား ဘယ် လို မိန့်ကြားတာပါလဲ ဘုရား’ ဟု ဒကာမကြီးက နားမလည်၍ ပြန်၍ လျှောက်ထားလေ၏။

ဆရာတော်က ပြန်၍ မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ‘ရောဂါ ဝေဒနာ စွဲကပ်နေတော့ ဒီဝေဒနာကိုပဲ ဒကာမကြီး မရှုမှတ်နေရဘူး လား၊ ‘ရှုမှတ်နေရပါတယ်ဘုရား၊ ‘ရှုမှတ်နေတော့ ဝိပဿနာ ကုသိုလ်တွေ မရနေဘူးလား၊ ‘ရနေပါတယ်ဘုရား၊ ‘ဝိပဿနာ ကုသိုလ်ထက် ကောင်းတဲ့ လောကီကုသိုလ် လောကီရတနာများ မရှိပါဘူး၊ ‘ဝိပဿနာကုသိုလ်တွေ ရနေခြင်းသည် အကောင်းဆုံး

လာဘ်တွေရနေခြင်းပင် မဟုတ်ပါလား’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူလိုက်ရာ ဒကာမကြီးက ‘မှန်ပါတယ်ဘုရား ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။ ကပ်ကြီးဆိုက်တော့ လာဘ်ကြီးတိုက်တာပေါ့ ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဒကာမကြီး သဘောပေါက်သွားလေ၏။

ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာ

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက မြတ်စွာဘုရား ဘဂ္ဂတိုင်း သုဿမာရဂိရမြို့အနီး ပဲစေ့ငုံတော၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အကျွမ်းဝင်တဲ့နေရာမှာ အကောင်းဆုံး (ဧတဒဂ်) ဆုရထားသော နကုလပိတာ သူဌေးကြီးသည် အသက်အရွယ်က အလွန်အိုလာ၍ ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း မခိုင်ခံ့၊ ရောဂါဝေဒနာကလည်းများ၊ အင်အားကလည်း နည်းပါးလာ၍ အထူးသံဝေဂရကာ မြတ်စွာဘုရားထံ လာ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

‘မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဘာတစ်ခုမျှ ခိုင်ခံ့မှု မရှိတော့ပါဘုရား၊ အားလုံးလျော့ရဲ အားနည်းကုန်ပါပြီ ဘုရား၊ ရောဂါဝေဒနာများ ပိစီးနှိပ်စက်လာ၍ ကျန်းမာရေးလည်း မကောင်းတော့ပါ။ အလွန်ချို့တဲ့လာပါပြီ ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ အမြဲလာရောက်၍လည်း မဖူးမြင်နိုင်တော့ပါဘုရား၊ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် တပည့်တော်အတွက် အရှည်အကျိုးများမည့် အဆုံးအမ (ဩဝါဒ) တရားတစ်ပုဒ် ဟောကြားတော်မူပါဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

မြတ်စွာဘုရားက ‘သူဌေးကြီး၊ အသက်အရွယ် ကြီးလာ တော့ ဘာတစ်ခုမျှလည်း မခိုင်ခံ့ ကျန်းမာရေးလည်း ချို့တဲ့လာတာ မှန်ပါပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း ဘယ်သူမဆို ရောဂါမရှိပါဘဲ ကျန်းမာရေးတွေ အားလုံးပြည့်စုံနေတယ်လို့ တစ်ခဏလေးမျှပင် မရှိကြပေ။ မသိကြလို့သာ ကျန်းမာတယ်လို့ ထင်နေကြတာပဲ’ ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးလျှင် ‘ကိုယ်ပင် နာသော်လည်း စိတ်မနာရ အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ပါ’ ဟု ဩဝါဒတရား မိန့်ကြားတော်မူ လိုက်လေ၏။

နကုလပိတာ သူဌေးကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား သော ဩဝါဒတရားကို အလွန်ကျေနပ်နှစ်သက် အလွန်ဝမ်းမြောက် သဘောကျသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို လက်ယာရစ် လှည့်လည်ရှိခိုးကန်တော့ပြီးလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထံသို့ သွားလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ရောက်သွားသောအခါ အရှင် သာရိပုတ္တရာက ‘သူဌေးကြီး၊ မျက်နှာအဆင်းများ ကြည်ကြည်လင် လင်ရှိလှပေသည်။ မြတ်စွာဘုရားထံမှ တရားများ နာခဲ့ရပါရဲ့လား’ ဟုမေးတော်မူလိုက်ရာ၊ ‘တပည့်တော်အတွက် အကောင်းဆုံး ဖြစ် သည့် ‘ကိုယ်သာနာပါစေ၊ စိတ်မနာပါစေနဲ့’ ဟူသော ဩဝါဒတရား ကို နာခဲ့ရပါသည်ဘုရား’ ဟု ဖြေကြားလျှောက်ထားလေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာက မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ‘သူဌေး ကြီး၊ ကိုယ်လဲနာ၊ စိတ်လဲနာ၊ ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာ ဖြစ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်၍ လျှောက်ထားခဲ့ပါသေးသလား’ ဟု မေး

တော်မူရာ 'တပည့်တော် မြတ်စွာဘုရားကို မလျှောက်ထားခဲ့မိပါဘုရား၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာပဲ ဟောကြားပေးပါရန် တပည့်တော်တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား' ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

'သူဌေးကြီး၊ အကြင်သူသည် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးတို့ကို 'ငါ ငါ၏ ဥစ္စာ' ဟု တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် စွဲလမ်းနေသည်ဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရောဂါဝေဒနာ စွဲကပ်ခြင်း တစ်မျိုးတခြား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပူလောင်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်လဲနာ စိတ်လဲနာသူ ဖြစ်၏' ဟု မိန့်ကြားတော်မူလေ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ်ကိုပင်၊ ငါကောင်ထင်၊ စွဲလျှင် ကိုယ် စိတ်နာ။

'သူဌေးကြီး၊ အကြင်သူသည် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးတို့ကို တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းနိုင်အောင် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် နှစ်ပါးတို့ပေါ် ဆဲပေါ်ခိုက် ဖြစ်ဆဲဖြစ်ခိုက်မှာ ရုပ်နာမ်ကွဲအောင်၊ အကြောင်းအကျိုးသိအောင်၊ ဖြစ်ပျက်သိအောင်ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်စဉ် အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် အရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အရိယာဓမ္မ၌ လိမ္မာ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာသူဖြစ်၏' ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာသူ ဖြစ်၏' ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ နကုလပိတာ သူဌေးကြီးသည် အလွန်နှစ်သက် သဘောကျသွားလေ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ရုပ်နာမ် ပေါ်ဆဲ၊ ရှုမှတ်စွဲ၊ ကိုယ်ပဲနာပါ စိတ်
မနာ။

အရာရာမှာ သည်းခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကျိုး
ငါးမျိုးရနိုင်ကြသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သည်းခံခြင်း အကျိုးငါးပါး

အရာရာမှာ သည်းခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်-

- ၁။ သူတစ်ပါးတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း၊
- ၂။ ရန်သူ ရန်ဘက် နည်းပါးခြင်း၊
- ၃။ (ပြဿနာ) အပြစ်နည်းပါးခြင်း၊
- ၄။ မတွေမဝေ သေရခြင်း၊
- ၅။ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရခြင်း
ဤအကျိုးငါးပါးကို ရရှိကြပါသည်။ (အံ-၂၊ ၂၂၂)

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သည်းခံသူမှာ ကျိုးငါးဖြာ၊ မှန်စွာ ရပေသည်။
ချစ်ခင်ရန်ရှင်း၊ အပြစ်ကင်းကွာ၊ မတွေပါ၊ သေခါ
နတ်ပြည် ရောက်ရသည်။

အရာရာတွင် သည်းခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယခုဘဝ
နှင့် နောင်ဘဝများအတွက်ပါ အကျိုးငါးပါး ရရှိကြပြီးတဲ့အပြင်
တရားထူး တရားမြတ်များလည်း ရနိုင်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍
မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာအဖြစ်သို့

ရောက်လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော သည်းခံခြင်း ခန္တီပါရမီကို အရာရာတွင် ဖြည့်သင့်ကြပါသည်။

ခန္တီဝါဒီရသေ့ ခန္တီပါရမီဖြည့်ပုံ

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ကလာဗုမင်း သည် မင်းပြု၍ နေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်လေ၏။ အမိအဖများ ကွယ်လွန်သွား သောအခါ ကုဋေရှစ်ဆယ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စွန့်လွှတ်လျှါဒါန်း ၍ ဟိမဝန္တာတောအရပ်သို့ ကြွသွားပြီးလျှင် ရသေ့ပြု၍ နေထိုင် လေ၏။

ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ပြီးသောအခါ ချဉ် ဆား မှီဝဲဖို့ရာ ဟိမဝန္တာမှ ကြွလာပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည် မင်းဥယျာဉ်၌ ခေတ္တ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်စဉ် စစ်သူကြီး မြင် သောအခါ ကြည်ညိုလှသည်ဖြစ်၍ မင်းဥယျာဉ်၌သာ ဆက်လက် သီတင်းသုံး နေထိုင်ပါရန် ပင့်လျှောက်ထားသဖြင့် မင်းဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

တစ်နေ့ သောအခါ ကလာဗုမင်းသည် အရက်သေစာများ သောက်စားမူးယစ်၍ အတီး အဆို အက ကောင်းသော ကချေသည် အပေါင်း ခြံရံလျက် များစွာသော ပရိသတ်အခြံအရံတို့ဖြင့် ပွဲသဘင်

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

ခင်းကာ ဖျော်ပါးဖို့ရာ ဥယျာဉ်ထဲသို့ ထွက်လာလေ၏။ ဥယျာဉ်ထဲ သို့ရောက်သောအခါ မင်္ဂလာကျောက်ဖျာ၌ ကောင်းမွန်စွာ ခင်းထား သော အခင်းပေါ်တွင် ထိုင်ပြီးလျှင် တစ်ယောက်သော အချစ်ဆုံး အမျိုးသမီး၏ ရင်ခွင်၌ လျောင်းအိပ်ကာ က-ဆို-တီးမှုတ်ကြသော ပွဲသဘင်၏ သာယာကြည်နူးဖွယ်များကို နားထောင်ရင်း အိပ်ပျော် သွားလေ၏။

ကလာဗုမင်း အိပ်ပျော်သွားသောအခါ က-ဆို-တီး-မှုတ် ဖြေဖျော်ကြသော အမျိုးသမီးတို့သည် ကလာဗုမင်း အိပ်ပျော်သွား သည်ကို သိကြ၍ ဥယျာဉ်ထဲသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ကြလေရာ အင်ကြင်းပင်တစ်ပင်၏ အရင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော ဘုရားအလောင်းရသေ့ကို မြင်ကြရာ ဘုရားအလောင်းရသေ့ထံ သွားကြပြီး တရားဟောရန် လျှောက်ထားကာ တရားနာကြလေ၏။

ထိုအခါ ကလာဗုမင်း၏ အချစ်ဆုံးအမျိုးသမီးသည် မိမိ ရင်ခွင်၌ အိပ်ပျော်နေသော ကလာဗုမင်းကို မိမိကိုယ်လှုပ်ရှား၍ အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးစေ၏။ ကလာဗုမင်းသည် နိုးလာသောအခါ က- ဆို-တီး-မှုတ် ဖြေဖျော်ကြသော အမျိုးသမီးတွေ ဘယ်သွားကြသလဲ ဟု မေးရာ၊ ‘ရသေ့တစ်ပါးထံသွား၍ ခြံရံ ခစားနေကြပါသည်’ ဟု ဖြေကြား ပြောဆိုသည်ရှိသော် ကလာဗုမင်းသည် ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်းထွက်၍ သန်လျက်ဓားကို ဆွဲကိုင်လျက် ရသေ့ကို သတ်မည်ဟုဆိုကာ လျင်မြန်စွာ ဘုရားအလောင်းရှိရာသို့ သွား လေ၏။

ဒေါသအမျက်ထွက်၍ သန်လျက်ဓား ကိုင်ကာ လာနေသော ကလာဗုမင်းကို မြင်ကြသည့် ဘုရားအလောင်းထံ၌ တရားနာနေကြသော အမျိုးသမီးတို့သည် ကလာဗုမင်း၏လက်၌ ကိုင်ထားသော သန်လျက်ဓားကို ဖျောင်းဖျ တောင်းယူ၍ စိတ်မဆိုးအမျက်မထွက်ပါရန် တောင်းပန်ကြလေ၏။

ကလာဗုမင်းသည် ဘုရားအလောင်းရသေ့အနီးသို့ သွား၍ ‘သင်ရသေ့မှာ ဘာအယူဝါဒရှိသလဲ’ ဟု မေးလေ၏။ ‘မြတ်သောမင်းကြီး အကျွန်ုပ်မှာ ခန္တီဝါဒရှိ၏’ ဟု ဖြေလေ၏။ ‘ခန္တီဆိုတာဘာလဲ’ ဟု ကလာဗုမင်းက မေးပြန်လေ၏။ ‘မြတ်သောမင်းကြီး ခန္တီဆိုတာ ဆဲရေးသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်သောသူတို့၌လည်းကောင်း စိတ်မဆိုးခြင်း၊ အမျက်ဒေါသမထွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်’ ဟု ဖြေကြားလေရာ . .

‘ယခုပင် သင့်ခန္တီကို သိရလိမ့်မည်’ ဟု ဆိုကာ ခိုးသူသတ် (လူသတ်ယောက်ျား) ကို ခေါ်စေ၍ ရောက်လာသောအခါ ‘အရှင်မင်းကြီး အဘယ်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း’ ဟု မေးလျှောက်လေ၏။ မင်းကြီးက ‘ဤရသေ့ပျက်ကို မြေကြီးပေါ် ဆွဲလှဲ၍ ဆူးတပ်သော ကြိမ်လုံးဖြင့် ကျော ရင် နံပါး ၂-ဘက်အားဖြင့် လေးဘက်လေးတန်တို့၌ အချက်နှစ်ထောင် ရိုက်နှက်လေ’ ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။ အမိန့်ပေးသောအတိုင်း ခိုးသူသတ်က ရိုက်နှက်ရာ ဘုရားလောင်းကိုယ်မှ အသားအရေများ စုတ်ပြတ်ကာ သွေးများ ဖြာဖြာယိုစီးကျလာ၏။

ကလာဗုမင်းက ‘သင် ရသေ့မှာ ဘာအယူဝါဒရှိသလဲ’ ဟု တစ်ဖန်မေးပြန်ရာ ‘မြတ်သောမင်းကြီး အကျွန်ုပ်မှာ ခန္တီအယူဝါဒ ရှိသည်’ ဟု ဖြေပြီးလျှင် ‘အသင်မင်းကြီးက အကျွန်ုပ်၏ခန္တီကို အရေ အသားကြားမှာ ရှိသည်ဟု မှတ်ထင်၏။ အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် အရေ အသားကြားမှာ ရှိသည်မဟုတ်၊ အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် အသင် မင်းကြီး မမြင်နိုင်တဲ့ စိတ်အတွင်းမှာ ရှိသည်’ ဟု ဖြေကြားတော် မူလေ၏။

ခိုးသူသတ်က တစ်ဖန်မေးပြန်သည်။ ‘အရှင်မင်းကြီး ဘယ် လို ပြုလုပ်ပါဦးမည်နည်း’ ဟု မေးလေ၏။ ‘ဤရသေ့စဉ်းလဲ၏ လက် ခြေတို့ကို ဖြတ်လော့’ ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။ ခိုးသူသတ်သည် ဘုရား အလောင်းရသေ့၏ လက်ခြေတို့ကို စဉ်းတီတုံး၌ တင်၍ ဖြတ်လေ ၏။ ဖြတ်ထားသော လက်ထိပ် ခြေထိပ်တို့မှ ညိုမည်းသော သွေး တို့သည် ကြည့်လို့ မြင်လို့မကောင်းအောင် ယိုစီးကျလာ၏။

ကလာဗုမင်းက ‘သင်ရသေ့မှာ ဘာအယူဝါဒရှိသလဲ’ ဟု မေးပြန်ရာ ‘မြတ်သောမင်းကြီး အကျွန်ုပ်မှာ ခန္တီအယူဝါဒ ရှိ၏’ ဟု ဖြေပြီးလျှင် ‘သင်မင်းကြီးက အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီကို လက်ခြေတို့၌ ရှိ သည်ဟု မှတ်ထင်၏။ အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် လက်ခြေတို့၌ ရှိသည် မဟုတ်၊ နက်နဲသော အရပ်မှာရှိသည်’ ဟု မိန့်ကြားလေ၏။

ကလာဗုမင်းသည် ဘုရားအလောင်းရသေ့၏ နား၊ နှာ ခေါင်းတို့ကို ဖြတ်လော့ဟု အမိန့်ပေးပြန်၏။ ခိုးသူသတ်သည် အမိန့်ပေးသောအတိုင်း နား၊ နှာခေါင်းတို့ကို ဖြတ်လေ၏။ ဘုရား အလောင်း၏ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ သွေးများဖြင့် ရဲရဲနီနေ၏။

‘ရသေ့ . . သင့်မှာ ဘာအယူဝါဒရှိသနည်း’ ဟု မေးပြန်ရာ ‘မြတ်သောမင်းကြီး အကျွန်ုပ်မှာ ခန္တီအယူဝါဒရှိ၏’ ဟု ဖြေကြားပြီးလျှင် ‘သင်မင်းကြီးက အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် နားအတွင်း၊ နှာခေါင်းအတွင်းမှာ ရှိသည်ဟု မှတ်ထင်၏။ အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် နား၊ နှာခေါင်းအတွင်းမှာ ရှိသည်မဟုတ်။ အကျွန်ုပ်၏ ခန္တီသည် စိတ်အတွင်းမှာ ရှိသည်’ ဟု မိန့်ကြားလေ၏။ ကလာဗုမင်းသည် ‘ရသေ့စဉ်းလဲသင်၏ခန္တီကို သင်ပဲရွက်ဆောင်နေလော့’ ဟု ဆို၍ ဘုရားအလောင်းရသေ့၏ ရင်ဝကို ခြေဖြင့် ဆောင့်ကန်၍ ထွက်ခွာသွားလေ၏။ ကလာဗုမင်းသည် ဘုရားအလောင်းရသေ့၏ မျက်စိဖြင့် မမြင်လောက်သော ဥယျာဉ်တံခါးသို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မြေမျို၍ အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်သွားလေ၏။ ဘုရားလောင်း ရသေ့သည်လည်း ထိုနေ့၌ ပျံလွန်တော်မူသွားလေ၏။

ဤကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အားကိုးအားထားရာအစစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ဖြစ်စဉ် ဘဝကပင် ဤမျှ ပျံလွန်တော်မူသည့်တိုင်အောင် သည်းခံတော်မူခြင်းကို အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်၍ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာတို့ကို သည်းခံနိုင်ပါက သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးငါးပါးရရှိသည့်အပြင် တရားထူး တရားမြတ်များရရှိကာ အရိယာအဖြစ်သို့လည်း ရောက်ရှိသွားနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤဇာတ်ဝတ္ထု၌ ဘုရားအလောင်းတော် ခန္တီဝါဒီ ရသေ့၏ သည်းခံခြင်းသည် သဗ္ဗညုတဘုရားဖြစ်ဖို့ရာ ခန္တီပါရမီဖြစ်၍ မိမိအတွက် ဝေနေယျသတ္တဝါများအတွက် အကျိုးများလှပါပေသည်။

သည်းခံနိုင်မှ တရားရ

ကလာဗုမင်း၏ သည်းမခံနိုင်ခြင်းသည် မိမိ ချစ်မြတ်နိုးသော အခြံအရံ ကချေသည် အမျိုးသမီးများ ဘုရားအလောင်းရသေ့ထံ ဆက်ဆံ ဆည်းကပ်ကြသည်ကို ဝန်တိုမနာလိုဖြစ်လျက် အမျက်ဒေါသထွက်ကာ ဘုရားအလောင်းတော်ကို ပြစ်မှားမိသောကြောင့် မိမိမြတ်နိုးချစ်ခင်လှသော အမျိုးသမီးများနှင့် ချက်ချင်းပင် ခွဲခွာရပြီး အဝီစိငရဲ၌ကျကာ ဘဝသံသရာတွင် ဆုံးရှုံးနစ်နာသွားရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဘုရားအလောင်းတော် ခန္တီဝါဒီရသေ့၏ သည်းခံခြင်းကြောင့် အကျိုးများပုံနှင့် ကလာဗုမင်း၏ သည်းမခံခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာသွားရပုံများမှာ တရားလိုလား အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးများအတွက် သံဝေဂယူဖွယ် သတိပြုဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

သည်းမခံက ပြစ်များလှ

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက သာဝတ္ထိပြည်မှာ ကောင်းသောဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် ကျော်ကြားနေသော ဝေဒေဟိကာ အမည်ရှိသော အိမ်ရှင်မတစ်ယောက် ရှိခဲ့လေသည်။ ဝေဒေဟိကာသည် ‘နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ နှိမ်ချသောစိတ်ရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးသောစိတ်ရှိ၏’ ဟူ၍ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် ကျော်ကြားလျက် ရှိပေသည်။

ဝေဒေဟိကာနှင့်အတူနေ ဝတ္တရား ကျေပွန်သော အလုပ်အကျွေး ကာဠီမည်သော အိမ်ဖော် (ကျွန်မ) တစ်ယောက်လည်း

ရှိပေသည်။ ကာဠိသည် 'အိမ်ရှင်မမှာ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်း တို့ဖြင့် ကျော်ကြားလျက်ရှိပေသည်၊ အိမ်ရှင်မမှာ အမျက်ဒေါသ မထွက်ခြင်းစသော ကောင်းတဲ့ဂုဏ်များ တကယ်ပင်ရှိလေသလား၊ သို့မဟုတ် ငါအပြုအစုကောင်းလို့ သူကောင်းနေတာလား' ဟု စုံစမ်း လိုသော စိတ်အကြံ ဖြစ်လာ၏။

ကာဠိသည် တစ်နေ့သောအခါ အိပ်ရာမှထချိန်မှာ မထ ပါဘဲ နေမြင့်အောင် အိပ်နေလိုက်၏။ အိမ်ရှင်မ ဝေဒေဟိကာသည် ကာဠိထံလာ၍ 'ကာဠိ ဘာဖြစ်လို့ နေမြင့်အောင် အိပ်နေတာလဲ' ဟုမေးရာ ကာဠိက 'ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး အရှင်မရယ်' လို့ ဖြေလိုက် သောအခါ ဝေဒေဟိကာသည် မကျေနပ်သော အမူအရာဖြင့် မျက် စောင်းထိုး မျက်မှောင်ကုတ်၍ ပြန်သွားလေ၏။ ကာဠိက မျက်မှောင် ကုတ်သွားတာကို မြင်သဖြင့် အိမ်ရှင်မမှာ အမျက်ဒေါသ ရှိနေတာပဲ၊ ငါကောင်းလို့ သူကောင်းနေတာပဲ ဟု သိသွားလေ၏။

ကာဠိသည် အိမ်ရှင်မ၏ အမျက်ဒေါသ ထွက်တတ်တဲ့ သဘောကို ပို၍ ထင်ထင်ရှားရှား သိရအောင် နောက်တစ်နေ့မှာ ပို၍ နေမြင့်အောင် အိပ်နေလိုက်ပြန်၏။ အိမ်ရှင်မ ဝေဒေဟိကာ သည် ကာဠိထံလာ၍ (ဟေ ဇေ ကာဠိ) 'ဟဲ့-ကာဠိကျွန်မ နင် ဘာ ဖြစ်လို့ နေမြင့်အောင် အိပ်နေတာလဲ' ဟု မေးရာ ကာဠိက 'ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး အရှင်မရယ်' ဟု ဖြေကြားလိုက်သောအခါ စိတ်ဆိုး အမျက်ထွက်ကာ 'ယုတ်မာတဲ့ ကျွန်မ' စသည်ဖြင့် မကြားကောင်း မနာသာ ယုတ်ညံ့တဲ့ ကျွန်မ စသည်ဖြင့် ဆဲဆို၍ ပြန်သွားလေ၏။

ကာဠိက အိမ်ရှင်မသည် ငါထင်တဲ့အတိုင်း ဟုတ်တယ်၊ အမျက်ဒေါသရှိတယ်၊ ငါကောင်းလို့ သူကောင်းနေတာပဲ၊ အိမ်ရှင်မ၏ အမျက်ဒေါသထွက်တတ်တဲ့ သဘောကို သိသည်ထက် ပိုသိရအောင် နောက်တစ်နေ့မှာ ရှေ့-နေ့ကထက် ပို၍ နေမြင့်အောင် အိပ်နေလိုက်ပြန်၏။ အိမ်ရှင်မ ဝေဒေဟိကာသည် ကာဠိထံလာ၍ (ဟေ ဇေ ကာဠိ) ‘ဟဲ့-ကာဠိကျွန်မ နင်ဘာဖြစ်လို့ နေမြင့်အောင် အိပ်နေတာလဲ’ ဟု မေးလေရာ . . ကာဠိက ‘ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး အရှင်မရယ်’ ဟု ဖြေကြားသောအခါ ဝေဒေဟိကာသည် ဒေါသစိတ်ကို မထိန်းနိုင်တော့ပါဘဲ တံခါးမင်းတုပ်ကို ဆွဲကာ ကာဠိခေါင်းကို ရိုက်ခွဲလိုက်လေ၏။

ဤကဲ့သို့ ခေါင်းရိုက်ခွဲခံရသောအခါ ကာဠိသည် အိမ်နီးချင်းအိမ်များသို့ သွားရောက်၍ ‘နူးညံ့သည်၊ နှိမ်ချသော စိတ်ရှိသူ၊ အေးငြိမ်းသောစိတ်ရှိသူဟု ကျော်ကြားနေသော အိမ်ရှင်မ ဝေဒေဟိကာသည် ကြမ်းတမ်း ရက်စက်စွာ ခေါင်းကို ရိုက်ခွဲပါသည်’ ဟု အိမ်စဉ်လှည့်လည်၍ ခေါင်းကွဲကိုပြကာ ပြောကြားလေ၏။

အိမ်နီးနားချင်း အပေါင်းအဖော်တို့က ‘ဝေဒေဟိကာသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၊ နှိမ်ချသောစိတ်ရှိသည်၊ အေးငြိမ်းသောစိတ် ရှိသည်ဆိုတာ တကယ်တော့ မဟုတ်ပါလား၊ တယ်ကြမ်းတမ်းရက်စက်ပါလား’ စသည့်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ အပြစ်တင်ကြ၏။

ဝေဒေဟိကာသည် သည်းခံနိုင်မှု မရှိခြင်းကြောင့် အိမ်နီးနားချင်းတို့၏ ချီးမွမ်းခြင်းကို ခံယူနေရသော ဂုဏ်သိက္ခာကောင်းများ

ပျက်ပြား၍ ချက်ချင်းပင် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ခြင်းကို ခံယူရလေသည်။ မကောင်းသော ဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာများ ကျဆင်းသွား ရလေ၏။

ဝေဒေဟိကာသည် သည်းခံနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ် သော ဒေါသ၏အပြစ်၊ သည်းခံခြင်းခန္ဓိ၏အကျိုးတို့ကို ကြိုတင်၍ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းထားခြင်းလည်း မရှိ၊ တရားရှုမှတ်ခြင်း ဘာဝနာ မှုလည်း လက်ကိုင်မရှိ၍သာ ဤကဲ့သို့ အမျက်ဒေါသထွက်ကာ စိတ်ကို မထိန်းနိုင်ပါဘဲ ကာဠီကို ခေါင်းရိုက်ခွဲခြင်း ဖြစ်ရပေသည်။ သူတစ်ပါးတို့ အကဲ့ရဲ့ကိုခံရခြင်း ပြဿနာအပြစ်တွေ များသွားရ ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သည်းမခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပြစ်ဒဏ်ငါးမျိုး ရရှိကြပါသည်။ သည်းမခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် . .

- ၁။ သူတစ်ပါးတို့ မချစ်ခင် မုန်းကြခြင်း
- ၂။ ရန်သူရန်ဘက်များ ပေါများခြင်း
- ၃။ အပြစ်ပြဿနာများ မကြာခဏဖြစ်ခြင်း
- ၄။ သေခါနီးမှာ တွေ့တွေ့ဝေဝေဖြစ်ပြီး သေရခြင်း
- ၅။ သေပြီးသောအခါ အပါယ်ငရဲသို့ကျရခြင်း

ဤ အပြစ်ဒဏ်ငါးပါးကို ရရှိကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သည်းမခံသူမှာ၊ ပြစ်ငါးဖြာ၊ မှန်စွာ ရပေသည်။
မချစ်ရန်ပွား၊ အပြစ်များကာ၊ တွေဝေပါ၊ သေခါ
ငရဲ ရောက်ရသည်။

သည်းခံခြင်းသည် သီလ သမာဓိ ပညာတို့၊ ဖြစ်ဖို့ရာ
အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သည်းမခံခြင်းသည် သီလ သမာဓိ ပညာတို့၊ ဆုတ်ယုတ်
ပျက်ပြားဖို့ရာ အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သည်းခံခြင်းသည် နတ်ဗြဟ္မာပြည်နှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
ဖို့ရာ အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သည်းမခံခြင်းသည် အပါယ်ငရဲသို့ ကျရောက်ဖို့ရာ
အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ်
အရိယာအဖြစ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရောက်လိုကြသော အမျိုး
ကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သည်းခံခြင်းခန္တီကို လက်
ကိုင်ထား၍ သီလ သမာဓိ ပညာတို့ကို တစ်နေ့တခြား တိုးပွား
ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်သင့်ကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ခန္တီတစ်လုံး၊ လက်ကိုင်သုံး၊ အားလုံးပြည့်စုံမည်။

သည်းခံနိုင်မှ တရားရပုံ ပြခန်း- ပြီးပါပြီ။

သွားတတ်ပါမှ တရားရ

‘မင်းဆင်သည် ဆင်ထိန်းဆရာ စေလွှတ်ရာ အရပ်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားတတ်သကဲ့သို့ လောကသံသရာ၏အပြစ်များကို မြင်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်စစ် သမီးတော်စစ် အရိယာဖြစ် လိုကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိမိတို့ တစ်ခါတစ်ခေါက်မျှ မရောက်ဖူးကြသောနိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွား တတ်ရမည်’ ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ် ၃-ပါး

ဤနေရာ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရောက်လို့၊ ရလို၍ ဆုတောင်းနေကြသော နိဗ္ဗာန်ကို ဂုဏ်ပုဒ် ၃-ခုတို့ဖြင့် ချီးကျူး ဟော ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်သည် -

- ၁။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာ၊
- ၂။ အလုံးစုံသော ဥပဓိ ၄-ပါးတို့ကို စွန့်ရာ၊
- ၃။ တဏှာ၏ ကုန်ရာ ကင်းရာ ချုပ်ရာ ဖြစ်သည် ဟူ၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာဟူသည် နိဗ္ဗာန်သည် အကြောင်းတရားတို့ ပြုပြင်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်တရား နာမ်တရား အားလုံးတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

နိဗ္ဗာန်၌ ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့ လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမိ ၄-ပါး

အလုံးစုံသော ဥပမိ ၄-ပါးတို့ကို စွန့်ရာဟု ဟောကြားရာ ၌ ဥပမိ ၄-ပါး ဟူသည် -

၁။ ကာမူပမိ၊

၂။ ခန္ဓူပမိ၊

၃။ ကိလေသူပမိ၊

၄။ အဘိသင်္ခါ ရူပမိ ဟူသော ၄-ပါးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(အံ၊ ဋီ-၃၊ ၂၆)

အဆင်းကောင်း၊ အသံကောင်း၊ အနံ့ကောင်း၊ အရသာကောင်း၊ အတွေ့ကောင်းစသော ကာမဂုဏ်အမျိုးမျိုးသည် ထိုကာမဂုဏ်တို့ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာယာဖွယ် သုခသောမနဿတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကာမူပမိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ထိုကာမူပမိကို စွန့်ရာဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်၌ သာယာနှစ်သက်ဖွယ် ကာမဂုဏ် ချမ်းသာဟူ၍ လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

ခန္ဓာငါးပါးသည် ခန္ဓာငါးပါးလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓူပမိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ထိုခန္ဓူပမိကို စွန့်ရာဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်၌ ခန္ဓာငါးပါး လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုချင်တပ်မက်ခြင်း လောဘ၊ ကြမ်းတမ်း ပြစ်မှားခြင်း ဒေါသ၊ မသိတွေဝေခြင်း မောဟ စသော ကိလေသာ ဆယ်ပါးသည် အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ကိလေသူပမိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ထိုကိလေသူပမိကို စွန့်ရာ ဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်၌ လောဘ ဒေါသ မောဟ စသော ကိလေသာ ဆယ်ပါး လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုးဟူသော အဘိသင်္ခါရ သည် ဘဝအမျိုးမျိုး၌ဖြစ်ရခြင်း ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ တည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဘိသင်္ခါရူပမိ မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် အဘိသင်္ခါရူပမိကို စွန့်ရာဖြစ်၏။

နိဗ္ဗာန်၌ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ အမျိုးမျိုးတို့ လုံးဝ မရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

တဏှာ ကုန်ရာ ကင်းရာ ချုပ်ရာဟူသည် နိဗ္ဗာန်သည် လိုချင်စရာ ကာမအာရုံကာမချမ်းသာ အမျိုးမျိုးကို သာယာတပ်မက် တတ်သော ကာမတဏှာ၏ ကုန်ရာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ ဘဝ အမျိုးမျိုးကို သာယာတပ်မက်သော ဘဝတဏှာ၏ ကုန်ရာ၊ ဥစ္ဆေဒ

ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ နောင်ဘဝမရှိ ဘဝပြတ်ခြင်း၌ သာယာတပ်မက်ခြင်း၊ ယခုလက်ရှိ ဘဝ၌ သာယာတပ်မက်ခြင်းဟူသော ဝိဘဝတဏှာ၏ ကုန်ရာ၊ ဤတဏှာ ၃-မျိုး ကုန်ရာ ကင်းရာ ချုပ်ရာဖြစ်၏ဟု ဆိုလိုပါသည်။

နိဗ္ဗာန်၌ သာယာတပ်မက်သော တဏှာ ၃-မျိုး လုံးဝ မရှိဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းရာ၊ ဥပမိ ၄-ပါးတို့ကို စွန့်ရာ၊ တဏှာ ၃-ပါးတို့ ကုန်ရာကင်းရာချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်ရမည်ဟု ဟောကြားတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

အသိဉာဏ် ပြည့်ဝသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်လိုကြပါသည်။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ဒါနစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုလုပ်တိုင်း ပြုလုပ်တိုင်း နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းလေ့ရှိကြပါသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်မှသာ ရောက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်ဖို့ရာမှာ အထူးပင် အရေးကြီးလှပါသည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ သွားပုံအကျဉ်း

နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားရမည်ဟု ဟောကြားရာ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားဖို့ရာမှာ မိမိတို့အင်အားရှိသလောက် ခြေဖြင့် လျင်မြန်စွာ ပြေးသွား၍လည်းမရောက်နိုင်၊ ထိုထိုအရပ်

ဒေသသို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်အောင် ပို့ပေးနိုင်သော မီးရထား၊
မော်တော်ကား၊ လေယာဉ်ပျံ၊ ဒုံးပျံစသည်တို့ဖြင့်လည်း သွား၍
မရောက်နိုင်၊ မိမိတို့သွားလိုရာ မြေအောက်သို့ဝင် ကောင်းကင်
သို့ ပျံတက်သွားနိုင်သော လောကီတန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လျင်မြန်
စွာ သွားလိုလည်း မရနိုင်ကြတာကို အသိဉာဏ်ပြည့်ဝကြသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိကြပြီးပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -
ခိပ္ပညေဝ ဂန္ဓာ ဟောတီတိ သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ
ဉာဏဒဿနာနိ ပုရေတွာ သီယမေဝ ဂန္ဓာ ဟောတီ-ဟူ၍
အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်ပြသည် အားလျော်စွာ (အံ-ဋ္ဌ၊ ၂၊
၃၂၉)

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိမုတ္တိ = ဖိုလ်၊ ဝိမုတ္တိ ဉာဏ
ဒဿန = ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ လျင်
မြန်စွာ သွားကြရပါမည်။

နိဗ္ဗာန်အမြန်ရောက်လိုက သီလစောင့်ရ

နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားလိုရောက်လိုကြသော အမျိုး
ကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိမိတို့ အမြဲတမ်း စောင့်
ထိန်းရသော ငါးပါးသီလမှစ၍ သီလကို ပြည့်စုံ လုံခြုံအောင် စောင့်
ထိန်းကြရပါသည်။ ပြည့်စုံ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရာမှာလည်း
အသေးအဖွဲ့ အပြစ်ကလေးများကိုပင် အကြီးအကျယ် ငရဲသို့ ကျ

ရောက်ခြင်းဘေးများ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ စောင့်ထိန်းကြ
ရပါသည်။

သီလကို အပြည့်အစုံ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းလိုသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -

၁။ ပါဏာတိပါတာ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၌ မှက်၊
ခြင်၊ ယင်၊ ပုရွက်ဆိတ် စသော အသေးအဖွဲ့ သတ္တဝါ
လေးများကိုပင် မသတ်မိအောင် ရှောင်ကြဉ် စောင့်ထိန်း
ရပါသည်။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၌ သူတစ်ပါး
ပစ္စည်းကို သူတစ်ပါးမသိဘဲ ဝါးခြမ်းလေးတစ်ခု၊ မြက်
လေးတစ်ပင်၊ ချည်မျှင်လေးတစ်ခုကိုမျှ မယူမိအောင်
ရှောင်ကြဉ် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၌ သူ
တစ်ပါး သား၊ သမီး၊ သားမယား၊ လင်ယောက်ျားများ
ကို မတော်မတရား ပြစ်မှားလိုသော ကာမဂုဏ်စိတ် ရှိ၍
မျက်စိဖြင့်ပင် မကြည့်မိအောင် ရှောင်ကြည် စောင့်ထိန်း
ရပါသည်။

၄။ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၌ လိမ်ပြောခြင်း
နှင့် အလားတူသော ကုန်းတိုက်စကား ပြောခြင်း၊ ကြမ်း
တမ်းစွာ ဆဲဆို၍ ပြောခြင်း၊ အကျိုးမရှိသော အဖျင်း
စကား ပြောခြင်းတို့ကိုလည်း မပြောမိအောင် ရှောင်
ကြဉ် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

၅။ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းရာ၌ မူးယစ်စေ
တတ်သော အရည် အစာ မှန်သမျှကို မသောက်စားမိ
အောင် ရှောင်ကြဉ် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အသေးအဖွဲအပြစ်ကလေးမှစ၍ ရှောင်ကြဉ်
စောင့်ထိန်းနိုင်ခဲ့ပါလျှင် စောင့်ထိန်းသူကိုယ်တိုင် လောကရေးရာ
ဘက်ကလည်း အရာရာတွင် တိုးတက်လာသည်ကို သိရပါလိမ့်မည်။
ဓမ္မရေးရာဘက်ကလည်း စိတ်ဓာတ် ခိုင်ခံ့ တည်ငြိမ်မှုများ ရရှိလာ
သည်ကို သိရပါလိမ့်မည်။

လောကရေးရာဘက်က တိုးတက်အောင်မြင်ခြင်းများ ရရှိ
ထားပြီး ဓမ္မဘက်က စိတ်တည်ငြိမ်မှု (သမာဓိ) ကို ရရှိထားသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သောအခါ တရား
သဘောကို မြင်လွယ်တတ်ပါသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်များ ဖြစ်လွယ်
တတ်ပါသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံလာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သော
တာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီး သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်သွား
ကြပါသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့လည်း အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်သွား
ကြပါသည်။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တို့ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်သော ဝိမုတ္တိ
ဉာဏဒဿန = ပစ္စေဝေက္ခဏာဉာဏ်များလည်း ဖြစ်ပေါ်လာကြ
ပါသည်။

ထို့နောက် ဆက်လက် ပွားများအားထုတ်သည်ရှိသော် မိမိ
တို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ သကဒါဂါမိမဂ် ဖိုလ်၊ အနာဂါမိ မဂ်

ဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ် ဖိုလ်တို့သို့ ရောက်သွားကြပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ လည်း အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တို့ကို ပြန်၍ ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်များ လည်း ဖြစ်ကြမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ သွားပုံအကျယ်

နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာသွားလို ရောက်လိုကြသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနတို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ သွားရမည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း စောင့်ထိန်းရသောသီလ လူတို့ စောင့်ထိန်းရသောသီလ ဟူ၍ နှစ် မျိုး ရှိပါသည်။

ရဟန်းတော်တို့၏ သီလ ၄-မျိုး

ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် ရဟန်းတော်တို့ စောင့်ထိန်းရသော သီလ သည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ၊ အာဇီဝပါရိ သုဒ္ဓိသီလ၊ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလ ဟူ၍ လေးမျိုးရှိပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သီလလေးဖြာ၊ ပါက္ကံအာ၊ စယာသန္နိဿိ။

ရဟန်းဝတ်ဖြင့် တရားအားထုတ်ကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤသီလလေးပါး ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကျင့်ရပါမည်။ သီလလေးပါး မပြည့်စုံက တရားထူး တရားမြတ်မရဘဲ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ သို့ ဖြစ်သောကြောင့် သီလလေးပါးကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရ ပါသည်။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဟူသည် သီလသိက္ခာပုဒ် စောင့်ထိန်းသောသူကို အပါယ်စသော သံသရာဘေးမှ လွတ်မြောက်စေတတ်သည်ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ စောင့်ထိန်းရမည့် သီလသိက္ခာပုဒ်များမှာ အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၂၇-ပါး ရှိပါသည်။ အကျယ်အားဖြင့် ကုဋေကိုးထောင်တစ်ရာ့ရှစ်ဆယ်၊ ငါးသန်းသုံးသောင်းခြောက်ထောင် ရှိပါသည်။

တစ်ခါ ကျူးလွန်မိလျှင် နောက်တစ်ဖန် ရဟန်းဝတ်လို့ မရသောကြောင့် ပထမဆုံး လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရမည့် သိက္ခာပုဒ်များမှာ -

- ၁။ အယုတ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်မှစ၍ မေထုန်ကာမ မမှီဝဲရ။
- ၂။ သူတပါးပစ္စည်းကို ပိုက်ဆံငွေတစ်မတ်၊ တစ်မတ်တန်သော ပစ္စည်းများမှစ၍ မခိုးရ။
- ၃။ ကိုယ်ဝန် ပျက်စေခြင်းမှစ၍ လူမသတ်ရ။
- ၄။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ကို မရပါဘဲ၊ ရသည် အနေအားဖြင့် ဝါကြွား၍ မပြောရဟု ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်လေးခုတို့ကို အထူးလုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

တစ်ခါ ကျူးလွန်မိလျှင် သံဃာနှစ်ဆယ်ရှိမှ ကုစားလို့ ရသောကြောင့် ဒုတိယ လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရမည့် သိက္ခာပုဒ်များမှာ -

အရွယ်ရောက်လာကြသော အမျိုးသားငယ်တို့ မကြာခဏ ဖြစ်တတ်သော အိပ်မက်၍ သုက်လွှတ်ခြင်းကို ဖယ်ထား၍ သုက် လွှတ်ခြင်း မပြုရ။

အမျိုးသမီးများ၏ ခေါင်း ကိုယ် လက်စသော ကိုယ်အင်္ဂါ များကို သာယာသောစိတ်ဖြင့် မထိ မကိုင်ရ။

အမျိုးသမီးများကို ယုတ်ညံ့သောစကားတို့ဖြင့် မပြောရ။

အမျိုးသမီးများကို မေထုန်ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေးဖို့ရာ စကား များကို မပြောရ စသည်ဖြင့် ပညတ်ထားသော ၁၃-ပါးသော သိက္ခာ ပုဒ်တို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရပါမည်။

ပစ္စည်းကိုလည်း စွန့်၍ အာပတ်ကိုလည်း ကုစားရမည် ဖြစ်သောကြောင့် တတိယလုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရမည့် သိက္ခာပုဒ် များမှာ..

သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါ စသော အသုံး အဆောင်များကို ဆယ်ရက်အတွင်း၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။ ရွှေ ငွေ ပိုက်ဆံများကို မကိုင်ရ မခံယူရ စသည်ဖြင့် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်များကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

အပြစ်ရှိကြောင်း ရဟန်းတစ်ပါးပါးထံ (ဒေသနာကြား) ပြောကြားမှသာ ပျောက်ကင်းနိုင်သောကြောင့် စတုတ္ထ လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရမည့် သိက္ခာပုဒ်များမှာ..

မွန်းလွဲသောအခါ ဆွမ်း ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်များကို မစားရ၊ နံနက်မွန်းမတည့်မီ၌လည်း အကပ်မခံဘဲ မစားရ၊ မွန်းလွဲသောအခါ ထမင်းဟင်း သစ်သီး ခဲဘွယ်များကို မကိုင်ရ၊ အကပ်လည်း မခံရ

စသည်ဖြင့် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်များကိုလည်း လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရပါမည်။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းရာ၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား ပြဋ္ဌာန်းပါသည်။ ဤကဲ့သို့ သီလကို လုံခြုံအောင် စောင့် ထိန်းခြင်းဖြင့် အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်းဘေးမှ လွတ်နိုင်သည်။ သမာဓိကို လျင်မြန်စွာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရဖို့ရာ အခြေခံကောင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်ကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပါတိမောက်မှာ၊ သဒ္ဓါသာ၊ မှန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ဟူသည် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဟူသော ဒွါရ ၆-ပါး - ဣန္ဒြေ ၆-ပါးတို့၌ လောဘ ဒေါသ စသော ကိလေသာများ မဝင်ရောက်စေရန် လုံခြုံအောင် စောင့် စည်းခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားလိုရောက်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် မျက်စိက ကြည့်ချင်ဖွယ် အဆင်းအာရုံတိုင်းကိုလည်း မကြည့် ရ၊ နားက နားထောင်ချင်ဖွယ် အသံတိုင်းကိုလည်း နားမထောင်ရ၊ နှာခေါင်းက မွှေးချင်ဖွယ် အနံ့တိုင်းကိုလည်း မမွှေးရ၊ လျှာက စားချင် ဖွယ် အရသာတိုင်းကိုလည်း မစားရ၊ ခန္ဓာကိုယ်က တွေ့ထိချင်ဖွယ် အတွေ့အာရုံတိုင်းကိုလည်း မတွေ့မထိရ၊ စိတ်က ကြံစည်ချင်တိုင်း ကိုလည်း မကြံစည်ရ၊ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ နံမှု၊ စားမှု၊ ထိမှု၊ ကြံစည်မှု

တို့၌ လောဘ ဒေါသစသော အကုသိုလ်များ မဖြစ်လာရအောင် စောင့်စည်းရပါသည်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရာ၌ သတိ ပြဋ္ဌာန်းပါသည်။ မြင်ခိုက်၊ ကြားခိုက်၊ နံခိုက်၊ စားခိုက်၊ ထိခိုက်၊ ကြံစည်ခိုက်တို့၌ အမြဲသတိ ရှိနေရပါသည်။ သာယာမှု လောဘ၊ နှလုံးမသာယာမှု ဒေါမနဿတို့ မဖြစ်လာနိုင်အောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဣန္ဒြိယမှာ၊ သတိသာ၊ မှန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလ ဟူသည် ရဟန်းတော်များနှင့် မသင့် လျော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ရှာမှီး၍ အသက်မမွေးရဟု ပညတ်တော်မူ ထားအပ်သော သိက္ခာပုဒ် တရားဥပဒေများနှင့် လျော်ညီစွာ ရှာမှီး ၍ အသက်မွေးရခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ရဟန်းတော်တို့သည် ဗေဒင်ဟောခြင်း၊ လက္ခဏာကြည့် ခြင်း၊ ဓာတ်ရိုက်ခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အသက် မမွေးရ၊ သစ်ပင်ပန်းပင်များ စိုက်ပျိုး၍ ဒကာ-ဒကာမများ ကြည်ညိုလာ အောင် ပန်းပေးခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အသက် မမွေး ရ၊ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်များကို မလွန်ကျူးရ၊ သာသနာတော်နှင့် လျော်ညီစွာ ဆွမ်းခံ သွားခြင်း၊ တရားဟောခြင်း၊ စာပေပို့ချခြင်း စသော ကိုယ့်လုံ့လဝီရိယဖြင့် ရရှိသော ပစ္စည်းတို့ ဖြင့် အသက်မွေးရသည်။

ဤ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလသည် ရဟန်းတော်တို့နှင့် မသင့်
တော်မအပ်သော ပစ္စည်းရှာမှီးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ ဆွမ်းခံသွားခြင်း
စသော ကိုယ့်လုံ့လဝီရိယဖြင့် အသက်မွေး စင်ကြယ်အောင် စောင့်
စည်းရသောကြောင့် ဝီရိယပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အာဇီဝမှာ၊ ဝီရိယာ၊ မှန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ပစ္စယသန္နိသိတသီလ ဟူသည် သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊
ဆေး၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို မှီဝဲ သုံးဆောင်သောအခါ ပညာဖြင့်
ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းရပါသည်။

သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသောအခါ ဤသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံခြင်း
သည် အအေး၊ အပူ၊ မှက်၊ ခြင်စသည်တို့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ ဝတ်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ အရှက် အကြောက်ကို ဖုံးလွှမ်းဖို့ရာ ဝတ်ခြင်းဖြစ်သည်။
လှပတင့်တယ်အောင် ဝတ်ခြင်းမဟုတ်ဟု ဆင်ခြင်ရသည်။ တတ်နိုင်
လျှင် ဝတ်ရုံတိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ အနည်းဆုံး အရုဏ်မတက်မီ
တစ်နေ့တစ်ကြိမ်တော့ ဆင်ခြင်ရမည်။ သင်္ကန်းကို ကိုင်တယ်၊ ယူ
တယ်၊ ဝတ်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်၍ ဝတ်လျှင်လည်း ဆင်ခြင်ခြင်း
ကိစ္စ ပြီးနိုင်ပါသည်။

ဆွမ်းစားသောအခါ ဤဆွမ်းကို စားခြင်းသည် ရွာသူ
ရွာသားငယ်တို့ကဲ့သို့ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားဖို့ရာ စားသည်မဟုတ်။
အသားအရေ ပြည့်ဖြိုးတင့်တယ်ဖို့ရာ စားသည်မဟုတ်။ တရားကျင့်
နိုင်ဖို့ရာသာ စားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ တတ်နိုင်လျှင်
ဆွမ်းအလုတ်တိုင်း အလုတ်တိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ အနည်းဆုံး
အရုဏ်မတက်မီ တစ်နေ့တစ်ကြိမ်တော့ ဆင်ခြင်ရမည်။ 'ဝါးတယ်'

‘ဝါးတယ်’ ‘မျိုတယ်’ ‘မျိုတယ်’ စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်၍ စားလျှင်လည်း ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စ ပြီးနိုင်ပါသည်။

ကျောင်းကို သုံးဆောင်သောအခါ ဤကျောင်း၌ နေခြင်းသည် အအေး၊ အပူ၊ မှက်၊ ခြင် စသည်တို့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ ဥတုဘေးရန်တို့ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ နေထိုင်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဤကျောင်းအတွင်း၌ နေ၍ တရားအားထုတ်ဖို့ရာ နေထိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ တတ်နိုင်လျှင် ကျောင်းထဲသို့ ဝင်တိုင်း ကျောင်းအပြင်သို့ထွက်တိုင်း ဆင်ခြင်ရမည်။ အနည်းဆုံး အရုဏ်မတက်မီ တစ်နေ့တစ်ကြိမ်တော့ ဆင်ခြင်ရမည်။ သတိပဋ္ဌာန် အမှတ်ဖြင့် ဝင်ထွက်လျှင်လည်း ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စ ပြီးနိုင်ပါသည်။

ဆေးကို မှီဝဲ သုံးဆောင်သောအခါ ဤဆေးကို မှီဝဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းဖို့ရာ အသက်ကို ကာကွယ်ဖို့ရာ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ မဂ် ဖိုလ်ရကြောင်း အကျင့်ကောင်း အကျင့်မြတ်တို့ကို ကျင့်နိုင်ဖို့ရာ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ မစားမီတစ်ခါ၊ စားပြီးတစ်ခါ ဆင်ခြင်ရမည်။ သတိပဋ္ဌာန်အမှတ်ဖြင့် စားလျှင်လည်း ဆင်ခြင်ခြင်းကိစ္စ ပြီးနိုင်ပါသည်။

ဤသင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို ဆင်ခြင်၍ မှီဝဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် အသိဉာဏ်မပါဘဲ နှုတ်ဖြင့် ရွတ်ဆိုဆင်ခြင်ကာမျှဖြင့် ဆင်ခြင်ရာမရောက်၊ ဉာဏ်သက်ဝင်၍ ဆင်ခြင်မှသာ ဆင်ခြင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ဉာဏ်ပညာ ပြဋ္ဌာန်းပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပစ္စယမှာ၊ ဉာဏ်ပညာ၊ မှန်စွာ ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဤလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားထူး တရားမြတ်များရဖို့ရာ သဒ္ဓိန္ဒြေ = ယုံကြည်မှုအားကောင်းခြင်း၊ ဝီရိယိန္ဒြေ = ကြောင့်ကြစိုက်မှု လုံ့လဝီရိယ အားကောင်းခြင်း၊ သတိန္ဒြေ = အမှတ်သတိရမှု အားကောင်းခြင်း၊ ပညိန္ဒြေ = ပညာဉာဏ်အားကောင်းခြင်း ဟူသော ဣန္ဒြေလေးပါး ပြည့်စုံနေပြီးဖြစ်သောကြောင့် သမာဓိန္ဒြေဖြစ်အောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ တရားမတွေ့သေးသူဖြစ်လျှင်လည်း တရားတွေ့သွားတတ်ပါသည်။ တရားတွေ့ပြီးသူဖြစ်လျှင်လည်း တရားတွေ့ တက်သွားတတ်ပါသည်။ တရားထူး တရားမြတ်များ ရသွားတတ်ပါသည်။

ရဟန်းတော်များမှာ ဤသီလလေးပါးကို တရားအား မထုတ်မီ ရှေ့အဖို့မှစ၍ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းရပါသည်။ အာပတ်များရှိလျှင်လည်း စင်ကြယ်အောင် ကုစားထားရပါသည်။

လူတို့၏ သီလ

တရားအားထုတ်လိုသော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်း၍လည်း အားထုတ်နိုင်ကြပါသည်။ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို စောင့်ထိန်း၍လည်း အားထုတ်နိုင်ကြပါသည်။ ငါးပါးသီလနှင့် အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတို့သည် အရေအတွက်အားဖြင့်သာ ထူးခြား

ကြပါသည်။ အပြည့်အစုံ စောင့်ထိန်းရာ၌ စောင့်ထိန်းရတာချင်း တူကြပါသည်။

ငါးပါးသီလကို အပြည့်အစုံ စောင့်ထိန်းလိုသော ပုဂ္ဂိုလ် သည် ပိသုဏဝါစာ = ကုန်းတိုက်ခြင်းကိုလည်း ရှောင်ကြဉ် စောင့် ထိန်းရပါသည်။ ဖရူသဝါစာ = ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်း ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်စောင့်ထိန်းရပါသည်။ သမ္မပ္ပလာပ ဝါစာ = အဖျင်းစကား ပြောဆိုခြင်းကိုလည်း ရှောင်ကြဉ် စောင့် ထိန်းရပါသည်။

အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို စောင့်ထိန်းရာ၌ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်မပါသော်လည်း ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ကိုယ် ဖြင့် လွန်ကျူးခြင်းတူသောကြောင့် အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ် စောင့်ထိန်းရပါသည်။

**ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ဩကာသ ကန်တော့ခန်း**

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ-မနော ကံတည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍ အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်ဘေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ တည်းဟူ သော ရတနာမြတ်သုံးပါး ဆရာသမားတို့ကို အရိုအသေ လက်အုပ် မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ပူးမျှော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား..

မှတ်ချက်။ ။ ဆုပေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိနေပါလျှင် ဤမျှကိုသာ ဆို၍ ကန်တော့ရပါမည်။ ဆုပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိခဲ့ပါလျှင် ဆက်လက်၍ ဆုံးသည့်တိုင်အောင် ဆိုရပါမည်။

ကန်တော့ရသော ဤကောင်းမှုကံ စေတနာတို့ကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပုတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနတရားငါးပါး၊ အနာမျိုး ၉၆ ပါး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်သာ ဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ရပါလို့၏ အရှင်ဘုရား..

ငါးပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတ္တာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလတရားကို တောင်းပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်အား သနားချီးမြှောက်၍ သီလပေးသနားပါ အရှင်ဘုရား။

သီလပေးသော ဆရာတော်က 'ယမဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ' ဟု ဆိုသောအခါ 'အာမဘန္တေ' ဟု ဆိုရမည်။

မြန်မာပြန်

သီလပေးသော ဆရာတော်က ‘ဆရာတော် ဆိုတာကို လိုက်ဆိုကြရမည်’ ဟု မိန့်ဆိုသောကြောင့် ‘လိုက်ဆိုပါမည် အရှင် ဘုရား’ ဟု ဝန်ခံကြရပါသည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဟု ဆရာတော်က တစ်ခေါက်ဆိုသောအခါ သုံးခေါက် လိုက်ဆိုရ ပါမည်။

မြန်မာပြန်

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ အလုံးစုံသော တရား တို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူသော၊ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါး ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

မြန်မာပြန်

ဘုရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

တရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

သံဃာကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

သီလပေးသော ဆရာတော်က 'တိသရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ'
ဟု ဆိုသောအခါ သီလယူသူများက 'အာမဘန္တေ' ဟု ဆိုကြရပါ
သည်။

မြန်မာပြန်

ဆရာတော်က 'သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်တာ ပြည့်စုံ
ပြီလား' ဟု မိန့်ကြားသောကြောင့် 'ပြည့်စုံပါပြီ အရှင်ဘုရား' ဟု
ဖြေကြရပါသည်။

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သု.အသက်လဲ၊ မသတ်ဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သု.ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ
ယာမိ။

ကာမဂုဏ်မဲ့၊ ကျင့်ဖောက်လွဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

၅။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

သေအရက်လဲ၊ မသောက်ဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလံ
ဓမ္မံယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်တကွ
အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတရားကို တောင်းပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်
အား သနားချီးမြှောက်၍ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလ ပေးသနားပါဘုရား။

ဆရာတော်. . ယမဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ။

သီလခံယူသူ. . အာမဘန္တေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃-ခေါက်ဆို)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံယံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ. . . ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ. . . ဒုတိယမ္ပိ သံယံ. . . ၊
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ. . . တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ. . . တတိယမ္ပိ သံယံ. . . ၊

ဘုရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

တရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

သံယာကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

ဆရာတော်. . တိသရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ၊

သီလခံယူသူ. . အာမဘန္တေ။

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သ္မုအသက်လဲ၊ မသတ်ဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သ္မုဥစ္စာလဲ၊ မခိုးဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ
ယာမိ။
ကာမဂုဏ်မွဲ၊ ကျင့်ဖောက်လွဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၅။ ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
ကုန်းတိုက်၍လဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၆။ ဖရုသဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
ကြမ်းတမ်းစွာလဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၇။ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
အဖျင်းစကားလဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၈။ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
အသက်မွေးမှားလဲ၊ မပြုဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

စွမ်းနိုင်ပါလျှင် ရှစ်ပါးသီလ ကိုးပါးသီလတို့ကို စောင့်ထိန်း
၍ အားထုတ်ကြရပါသည်။ ဝိကာလဘောဇန၊ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ
ဝိသုက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန စသော သိက္ခာပုဒ်များကို
ဆောက်တည်ထားသဖြင့် ညနေဘက်မှာ စားသောက်ဖို့ ရာ ဖန်တီး

ရခြင်း စားသောက်ရခြင်းကိစ္စ ပွဲလမ်းသဘင်ကိစ္စ ပန်းနံ့သာ ပန်ဆင်လိမ်းကျခြင်းကိစ္စတို့ နည်းပါးသွားကြသည်ဖြစ်၍ ရှုမှတ်အား ထုတ်ချိန် ပိုရသောကြောင့် သမာဓိဉာဏ်များ ဖြစ်လွယ်တတ်ကြရပါသည်။

ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂိသမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား.. တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့် တကွ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သီလတရားကို တောင်းပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်အား သနားချီးမြှောက်၍ ရှစ်ပါးသီလ ပေးသနားပါ အရှင်ဘုရား..

ဆရာတော်က.. ယမဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ၊

သီလခံယူသူ.. အာမဘန္တေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃-ခေါက်ဆို)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ

ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ . . ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ . . ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ . . ၊
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ . . တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ . . တတိယမ္ပိ သံဃံ . . ၊

ဘုရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။
တရားကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။
သံဃာကိုလဲ၊ စိတ်ဝယ်စွဲ၊ အမြဲ ဆည်းကပ်မည်။

ဆရာတော်က . . တိသရဏ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ၊
သီလခံယူသူ . . အာမဘန္တေ။

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့အသက်လဲ၊ မသတ်ဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
သူ့ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
မမြတ်တာလဲ၊ မကျင့်ဘဲ၊ စိတ်စွဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။
သေအရက်လဲ၊ မသောက်ဘဲ၊ အမြဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။
- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
နေ့မွန်းတိမ်းလွဲ၊ ညစာလဲ၊ မစားဘဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိညူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန
ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ။

ပွဲလမ်းသဘင်၊ အလှပြင်လဲ၊ မပြုဘဲ၊ စိတ်စွဲ ရှောင်ကြဉ်
မည်။

၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာ
ဒိယာမိ။

မြင့်မြတ်ရာလဲ၊ မနေဘဲ၊ စိတ်စွဲ ရှောင်ကြဉ်မည်။

ကိုးပါးသီလ ခံယူပုံ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါ
သထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတ္တာ သီလံ ဒေထ မေဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

အရှင်ဘုရား. . တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်
တကွ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သီလတရားကို တောင်းပါ
သည်ဘုရား၊ တပည့်တော်အား သနားချီးမြှောက်၍ ကိုးပါးသီလ
ပေးသနားပါ အရှင်ဘုရား. .

ဆရာတော်. . ယမဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ၊

သီလခံယူသူ. . အာမဘန္တေ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃-ခေါက်ဆို)

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ . . ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ . . ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ . . ၊
တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ . . တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ . . တတိယမ္ပိ သံဃံ . . ၊

ဆရာတော် . . တိသရဏာ ဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ၊
သီလခံယူသူ . . အာမဘန္တေ။

(၁) မှစ၍ (၈) တိုင်အောင် သိက္ခာပုဒ်များကို ရှစ်ပါးသီလ
၌ ဆိုခဲ့သောနည်းအတိုင်း ဆို၍ ဆောက်တည်ပါ။

၉။ မေတ္တာ သဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏဘူတေသု
ဖရိတွာ ဝိဟရနံ သမာဒိယာမိ။
သတ္တဝါများ၊ မေတ္တာပွား၊ ဖြန့်ထားနေထိုင်မည်။

နိဗ္ဗာန်သို့ အမြန်သွားလို အမြန်ရောက်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့
သည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသောအခါ သမာဓိဉာဏ်များ ပြည့်စုံအောင်
အားထုတ်ရပါသည်။ ယခုခေတ်အခါမှာ မဂ်ရောက် ဖိုလ်ရောက်
တရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမထမှစ၍ အားထုတ်
သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလွန်နည်းပါးပါသည်။ ဝိပဿနာကစ၍ အား
ထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ များပါသည်။

ဝိပဿနာမှစ၍ အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း
ရှေးဦးစွာ ခဏိကသမာဓိ ဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြရပါသည်။
ခဏိကသမာဓိဟူသည် ရုပ်နာမ်အာရုံတို့ ပေါ်ခိုက်ပေါ်ခိုက်မှာ ပေါ်

ရာအာရုံပေါ်၌ တစ်ခဏ တစ်ခဏ မှတ်စိတ် တည်ငြိမ်သွားအောင် ထားပေး မှတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် စိတ်၏ တစ်ခဏ တစ်ခဏမျှ တည်ငြိမ် တည်ငြိမ်သွားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပဿနာရှုပုံ အကျဉ်း

ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်၌ ဝိပဿနာ ရှုဖို့ရာ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဟူ၍ နေရာဌာန ခြောက်ခု ရှိပါသည်။ မျက်စိကလည်း ဝိပဿနာ ရှုရပါသည်။ နား ကလည်း ရှုရပါသည်။ နှာခေါင်းကလည်း ရှုရပါသည်။ လျှာကလည်း ရှုရပါသည်။ ကိုယ်ကလည်း ရှုရပါသည်။ စိတ်ကလည်း ဝိပဿနာ ရှုရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ပင် ရှုရပါသော်လည်း ရှုမှတ်ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့မှစ၍ မရှုမှတ်သင့်ကြ ပါ။ ကိုယ်ကာယမှစ၍ ရှုမှတ်သင့်ကြပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပြင်ပမှ အာရုံ ၆-ပါးနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း မှ အကြည်ဓာတ် ၆-ပါးတို့ တွေ့ဆုံခိုက်မှာ ပစ္စုပ္ပန်တည်တည် ရှုမှတ် ကြရပါသည်။

မျက်စိအကြည်နှင့် အဆင်းတွေ့ဆုံခြင်း၊ နားအကြည်နှင့် အသံတွေ့ဆုံခြင်း၊ နှာခေါင်းအကြည်နှင့် အနံ့တွေ့ဆုံခြင်း၊ လျှာ အကြည်နှင့် အရသာတွေ့ဆုံခြင်း၊ စိတ်အကြည်နှင့် သဘောအာရုံ တွေ့ဆုံခြင်းတို့သည် အလွန် နူးညံ့သိမ်မွေ့ကြပါသည်။ သမာဓိ

ဉာဏ်များ အားနည်းနေသောအခါ 'မြင်တယ်' 'ကြားတယ်' 'နံတယ်' 'စားတယ်' 'ထိတယ်' 'ကြံစည်တယ်' ဟု မှတ်ပါသော်လည်း မထင်မရှား မထူးမခြား ဖြစ်နေတတ်ကြပါသည်။ အချိန်သာ ကုန်နေတတ်ကြပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ ကိုယ်ကာယ၌ ထင်ရှားသော အတွေ့အထိမှ စ၍ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်၌ တွေ့ထိရာဌာန ကာယအကြည်သည် တစ်ကိုယ်လုံး၌ အနှံ့အပြား တည်ရှိနေပါသည်။ အပ်ဖျားကလေးနှင့် တို့ကြည့် ထိကြည့်၍ ထိမှန်းသိသော နေရာမှန်သမျှ ကိုယ်အကြည်များ ရှိနေကြသည်။

ဝိပဿနာရှုမှတ်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကိုယ်ကာယမှ ထင်ရှားရာကစ၍ ရှုမှတ်ရပါသည်။ ကိုယ်ကာယ၌ အတွေ့အထိတို့တွင် အသက်ရှူသွင်း၍ ဝမ်းဗိုက်ကို လေတိုးသဖြင့် ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ဖောင်းကြွတက်လာတာ၊ အသက်ရှူထုတ်၍ ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ပိန်ကျသွားတာတို့သည် ထင်ရှားလှပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝမ်းဗိုက်အဆင့်ဆင့် ဖောင်းကြွ တက်လာတာကို ဖောင်းစက ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ဖောင်းကြွတက်လာတာကို မိနိုင်သမျှ မိအောင် စိတ်ဖြင့်စူးစိုက်၍ 'ဖောင်းတယ်' ဟု မှတ်ရပါသည်။ ပိန်ကျသွားတာကိုလည်း ပိန်စမှ ပိန်ဆုံးတိုင်အောင် အဆင့်ဆင့် ပိန်ကျသွားတာကို မိနိုင်သမျှ မိအောင် သိနိုင်သမျှ သိအောင် စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ 'ပိန်တယ်' ဟု မှတ်ရပါသည်။

အကယ်၍ ဝမ်းဗိုက်ဖောင်းတာ ပိန်တာ မထင်ရှားခဲ့ပါလျှင် တရားယိုစိတ်နေရာ၌ မိမိတရားထိုင်နေပုံကို ခေါင်းမှစ၍ တစ်

ကိုယ်လုံးကို စိတ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ ‘ထိုင်တယ်’ ဟု တောင့်တင်းသော သဘောသိအောင် ရှုမှတ်ရပါသည်။ ထို့နောက်မှ ထိုင်ထား၍ ကြမ်း၊ ဖျာ အခင်းများနှင့် တင်ပါး ခြေထောက်တို့ ထိနေတာကို စိတ်ဖြင့် စူးစိုက်၍ ထိတယ်ဟု ရှုမှတ်ရပါသည်။ ‘ထိုင်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ဟု ရှုမှတ်လို့ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိ ဖြစ်လာသောအခါ ဝမ်းဗိုက်ကို အာရုံပြုစူးစိုက်၍ မှတ်ကြည့်ရပါသည်။ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထင်ရှား နေတတ်ပါသည်။

၁။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်

ဤကဲ့သို့ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထင်ရှားလာသောအခါ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ပိန်တယ်’ ‘ထိုင်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ဟု လေးချက် မှတ် လို့ ရလာပါသည်။ လေးချက်မှတ်လို့ ရလာခဲ့ပါလျှင် စိတ်ပြေး စိတ် ထွက်နည်း၍ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိဖြစ်လာပြီး တရားရှုမှတ်လို့ အထူး ကောင်းလာတတ်ပါသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်များ ဖြစ်လာ တတ်ပါသည်။ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ထိုင်တာ ထိတာက တခြား၊ မှတ်သိနေတာက တခြားအားဖြင့် နှစ်မျိုးကွဲပြား၍ သိလာတတ်ပါ သည်။

ဖောင်း ပိန် ထိုင် ထိတဲ့ ရုပ်က တခြား၊ မှတ်သိတဲ့ စိတ် နာမ်က တခြား၊ ကွဲပြား ပိုင်းခြား၍ သိလာခြင်းသည် နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

စင်္ကြံ (လမ်း) လျှောက်၍ ရှုမှတ်ရာမှာလည်း ‘ဘယ်လှမ်း တယ်’ ‘ညာလှမ်းတယ်’ ‘ကြွတယ်’ ‘ချတယ်’ ‘ကြွတယ်’ ‘လှမ်းတယ်’

‘ချတယ်’ လို့ မှတ်နေတဲ့အခါတို့မှာလည်း ကြွ၊ လှမ်း၊ ချနေသော ခြေလှုပ်ရှားမှုများက တခြား၊ မှတ်သိနေတာက တခြားအားဖြင့် ကွဲပြား၍ သိလာတတ်ပါသည်။

တစ်ရံတစ်ခါ သမာဓိဉာဏ်များ အထူးထက်သန် အား ကောင်းလာသည်ရှိသော် ကြွ၊ လှမ်း၊ ချဖြင့် သွားနေသော ကိုယ် ကာယကြီးသည် စိတ်ယန္တရားရုပ်ကြီးသဖွယ် မှတ် သိ စိတ်နှင့် မရော မစပ် သတ်သတ်သွားနေသကဲ့သို့ တွေ့မြင်လာတတ်၏။ တရား ရှုမှတ်နေသော ယောဂီသည် မဖြစ်ဖူး မတွေ့ဖူးတာကို မြင်တွေ့ရ သောကြောင့် ကြောက်လန့်သွားတတ်ပါသည်။

၂။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ် များ တစ်ဆင့်ရင့်သန် အားရှိလာသောအခါ တရားထိုင်မှတ်နေရာ တွင် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ တွန်းကန် လှုပ်ရှားတွေ့ထိ သွားလာနေ သော အသေးစိတ် အာရုံများကို အများအပြား တွေ့လာတတ်ပါ သည်။ သိမ်မွေ့သော (ဝါယော) လေရုပ်များ လှုပ်ရှား တွန်းကန် တွေ့ထိခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ခြေဖျား၊ လက်ဖျား၊ နှာခေါင်းဖျား၊ နားရွက်ဖျား၊ နှုတ်ခမ်းဖျား၊ ခေါင်းရေခွံများက တရွရွ တွန်းကန်လှုပ် ရှား တွေ့ထိသွားနေသော သိမ်မွေ့သော (ဝါယော) လေ အတွေ့ ရုပ်များကို မှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ် များ တစ်ဆင့်ရင့်သန် အားရှိလာပြန်သောအခါ သိမ်မွေ့သော ရုပ်

သွားတတ်ပါမှ တရားရ

အမူအရာထက် သိမ်မွေ့တဲ့ စိတ်နာမ်တရားများကိုပါ ရှုမှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း-ကုရိယာပုထ် လေးပါးတို့၌ သွားချင်သောစိတ်၊ ရပ်ချင်သောစိတ်၊ ထိုင်ချင်သောစိတ်၊ လျောင်းချင်သောစိတ်တို့က ရှေးဦးစွာ ဖြစ်လာကြသည်ကို တွေ့သိလာကြသည်ဖြစ်၍ ‘သွားချင်တယ်’ ‘သွားချင်တယ်’ ‘ရပ်ချင်တယ်’ ‘ရပ်ချင်တယ်’ ‘ထိုင်ချင်တယ်’ ‘ထိုင်ချင်တယ်’ ‘ထိုင်ချင်တယ်’ ‘လျောင်းချင်တယ်’ ‘လျောင်းချင်တယ်’ စသည်ဖြင့် သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း၊ ရုပ်အမူအရာ ဖြစ်ဖို့ရာ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော စိတ်ကိုပါ မှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။

သွားချင် ရပ်ချင် ထိုင်ချင် လျောင်းချင်သော စိတ်သည် အကြောင်း၊ သွား ရပ် ထိုင် လျောင်း ရုပ်အမူအရာတို့သည် အကျိုးဖြစ်၍ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို သိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် (သုဂတိ) ကောင်းသောဘဝ မြဲသောကြောင့် စူဠသောတာပန် ဖြစ်၏။ ဒုတိယဘဝ၌ အပါယ်မကျနိုင်တော့ပြီဟု ဆိုလိုပါသည်။

အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုသိသော ဤ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိတို့ ကင်းပျောက်သွားကြပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလို ဖြစ်လာကြသည် ‘အကြောင်းမရှိဘဲ အလို

လို ဆင်းရဲချမ်းသာကြသည်' ဟု ယူဆသော အဟေတုကဒိဋ္ဌိလည်း ကင်းပျောက်သွားပါသည်။ လူ စသော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့ကို တန်ခိုးကြီးမားကြသော ဗြဟ္မာကြီးများက ဝိဿနိုး နတ်မင်းကြီးများက ဖန်ဆင်းထားသည်။ ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု အကြောင်းနှင့်အကျိုး မညီမမျှ ယူဆသော ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိလည်း ကင်းပျောက်သွားပါသည်။

စူဠသောတာပန်

ဣမိနာ ပန ဉာဏေန သမန္နာဂတော ဝိပဿကော ဗုဒ္ဓသာသနေ လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နိယတဂတိကော စူဠသောတာပန္နော နာမ ဟောတိ။

(ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၂၊ ၂၄၀)

ပန၊ အကျိုးကို ပြဆိုဦးအံ့။ ဣမိနာဉာဏေန၊ အကြောင်းအကျိုးကို သိသော ဤပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ဝိပဿကော၊ ဝိပဿနာ ရှုသောသူသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ သာသနာတော်၌။ လဒ္ဓဿာသော၊ ရအပ်သော သက်သာရာရှိသည်ဖြစ်၍။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌော၊ ရအပ်သော ဆောက်တည်ရာရှိသည်ဖြစ်၍။ နိယတဂတိကော၊ သုဂတိဘဝမြဲခြင်းရှိသော။ စူဠသောတာပန္နောနာမ၊ အငယ်စား သောတာပန်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မြန်မာပြန် အဓိပ္ပာယ်

‘ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ ဤအကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိသော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ သက်သာရာ ထောက်တည်ရာ ရသွားပါသည်။ လူ့ စသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့ကို တန်ခိုးကြီးမားကြသော ဗြဟ္မာကြီး ဝိဿနိုးနတ်မင်းကြီးများက ဖန်ဆင်းထားသည်။ ဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ဆိုသည်မှာ ဟုတ်လေသလော၊ မဟုတ်လေသလော စသည်ဖြင့် ယုံမှားတွေးတောမှုများ မဖြစ်တော့ပါဘဲ သက်သာရာ ထောက်တည်ရာ ရသွားပါသည်။ သတ္တဝါတို့သည် သူ့အကြောင်းကံကြောင့် သူ့ ဖြစ်လာကြတာပင် ဖြစ်သည်ဟု ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ သက်သာရာ ထောက်တည်ရာ ရသွားပါသည်။ အငယ်စား သောတာပန်ဖြစ်၍ ဒုတိယဘဝမှာ အပါယ်ငရဲသို့ မကျရောက်နိုင်တော့ပါဘဲ ကောင်းသော ဘဝတို့၌သာ ဖြစ်ရတော့သည်’ ဟု ဆိုလိုပါသည်။

သာသနာတော်၌ သက်သာရာ ထောက်တည်ရာ အစစ်အမှန်သည် မဂ်တရားဖိုလ်တရားတို့သာဖြစ်ကြပါသည်။ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကိုသိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ‘သက်သာရာ ထောက်တည်ရာ’ ဟု ဆိုခြင်းသည် ဤဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆက်လက် အားထုတ်ခဲ့သည်ရှိသော် မဂ်ဖိုလ်သို့ ဧကန်မုချ ရောက်လတ္တံ့ဖြစ်၍ အကျိုးမဂ်ဖိုလ်တို့၏ သက်သာရာ ထောက်တည်ရာကို အကြောင်းပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၌ တင်စား၍ (ဖလူပစာအားဖြင့်) ဖွင့်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၃။ သမ္မာသနဉာဏ်

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ် များ တစ်ဆင့်ရင့်သန် အားရှိလာပြန်သောအခါ နာကျင်မှု၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊ မူးယိုင်းအော့အန်မှု၊ ယားယံမှု၊ တင်းကျပ်မှု စသော ဒုက္ခ ဝေဒနာများ အလွန်ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ဒုက္ခ ဝေဒနာများကို ဆင့်ကာဆင့်ကာ လေးချက် ငါးချက် ရှုမှတ်လိုက် သောအခါ ပို၍ ပို၍ နာလာတာ သက်သာ သက်သာသွားတာ တခြားနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားတာများကို တွေ့ရသဖြင့် ဒုက္ခ ဝေဒနာတွေဟာလဲ မြဲတာမဟုတ် အနိစ္စပါလားဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင် ၍ သိလာတတ်၏။

တရားရှုမှတ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကင်းချင်၍ ရှုမှတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုမူကား ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့ကိုသာ တွေ့ကြုံ ခံစားနေရ၏။ ကိုယ် ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်၊ ကိုယ် အစိုးမရသော အနတ္တပါတကားဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိလာ၏။ ဤကဲ့သို့ 'အနိစ္စ ပဲ ဒုက္ခပဲ အနတ္တပဲ' ဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိလာခြင်းသည် သမ္မာ သနဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ် များ တစ်ဆင့်ရင့်သန် အားရှိလာပြန်သောအခါ နာကျင်မှု၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းမှု၊ တင်းကျပ်မှု စသော ဒုက္ခဝေဒနာများ နည်းပါး ပျောက်

ကင်းသွားကြပြီးလျှင် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ချမ်းချမ်းသာသာဖြင့် ရှုမှတ်လို့၊
ကောင်းကင်ဘဝတော်၏။ ဖြစ်မှု ပျက်မှုများ တဖြည်းဖြည်း ထင်ရှားလာ
၏။

ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်လိုက်သောအခါ ဖောင်း
တာ ပိန်တာတွေ အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့လာ
တတ်ပါသည်။ အခြားမှတ်သိစရာ အာရုံတို့ကို မှတ်လိုက်သောအခါ
၌လည်း အသစ် အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာကြပြီး ချက်ချင်း လျင်မြန်စွာ
ပျောက်ပျောက်သွား ပျက်ပျက်သွားတာကို စောင့်ကြည့်နေရသလို
ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့လာတတ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို
တွေ့မြင်လာခြင်းသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်
သည်။

၅။ ဘင်္ဂဉာဏ်

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ်
များ တစ်ဆင့်ရင့်သန် အားရှိလာပြန်သောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်
တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်သောအခါတွင် ဖောင်းစ ပိန်စတို့
မထင်ရှားတော့ပါဘဲ ဖောင်းဆုံး ပိန်ဆုံးတို့ ထင်ရှားတာကိုသာ တွေ့
မြင်လာတတ်ပါသည်။ ‘ဖောင်းတယ်’ ‘ပိန်တယ်’ လို့ မှတ်လိုက်ရင်
တရိပ်ရိပ် ကုန်ပျောက် ကုန်ပျောက်နေတာကိုသာ တွေ့မြင်လာတတ်
၏။ တခြားမှတ်စရာ အာရုံများကို မှတ်သောအခါ၌လည်း တရိပ်
ရိပ် ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားတာကိုသာ တွေ့မြင်လာတတ်ပါသည်။

သမာဓိဉာဏ်များ အထူးထက်မြက် ရင့်သန်လာသောအခါ
‘ဖောင်းတယ်’ ဟု မှတ်လိုက်လျှင် ဖောင်းတာလေး ရိပ်ကနဲ ပျောက်

သွားပြီးနောက် မှတ်သိစိတ်ကလေးလည်း ရိပ်ကနဲ ပျောက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်၏။ ပိန်တာကို မှတ်တဲ့အခါ၌လည်း နည်းတူပင် ပိန်တာ ပျောက်သွားပြီးနောက် မှတ်သိစိတ်ပါ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်ပါသည်။ အခြားမှတ်စရာ အာရုံတို့ကို မှတ်ရာမှာလည်း အာရုံရော မှတ်စိတ်ပါ တစ်စုံစီ တစ်စုံစီ ပျောက်ပျောက်သွားတာ ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ အပျက်ကိုသာ တွေ့မြင်ခြင်းသည် အပျက်ကိုသိသော ဘင်္ဂဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်္ဂဉာဏ် ထက်သန်လာသောအခါ မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာတို့ကလည်း မှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။ မျက်စိက မြင်စရာ အဆင်းကို မြင်တဲ့အခါ 'မြင်တယ်' ဟု မှတ်ကြည့်ရပါသည်။ နားက အသံကို ကြားသောအခါ 'ကြားတယ်' 'ကြားတယ်' ဟု မှတ်ကြည့်ရပါသည်။ နားကစ၍ မှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။ 'ကြားတယ်' 'ကြားတယ်' ဟု မှတ်လိုက်သောအခါ ကြားရသောအသံ မဆက်တော့ပါဘဲ တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ ပျက်ပျက်သွားတာကို တွေ့မြင်လာတတ်ပါသည်။ ထိုသို့ နားကမှတ်လို့ ရလာပြီးသည်နောက် မျက်စိ၊ နှာခေါင်း၊ လျှာတို့ကလည်း မှတ်လို့ ရလာတတ်ပါသည်။

၆။ ဘယဉာဏ်

ထို့နောက် ဆက်ကာဆက်ကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သမာဓိဉာဏ်များ ထက်သန်အားရှိလာပြန်သောအခါ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အပျက်ကိုသာ တွေ့မြင်လာသောကြောင့် မသိလို့သာ ပျော်ရွှင်နေကြတာ

ပဲ၊ တစ်ပျက်တည်း ပျက်နေတာပဲ၊ ကြောက်စရာချည်းပါတကား၊ ပျက်တိုင်း ပျက်တိုင်း သေနိုင်တာချည်းပဲ၊ ကြောက်စရာချည်းပါတကားဟု ထင်မြင်လာခြင်းသည် ဘယဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအခါ ယောဂီ၏စိတ်သည် အားကိုးရာမဲ့၍ အားငယ် ညှိုးနွမ်းနေသကဲ့သို့လည်း ဖြစ်နေတတ်၏။ လျင်မြန်စွာ ကုန်ပျက် နေသော ရုပ်နာမ်တို့ကို ကြောက်ရွံ့နေသကဲ့သို့လည်း ဖြစ်နေတတ် ၏။ ဝမ်းနည်းသလိုလိုလည်း ဖြစ်နေတတ်၏။

၇။ အာဒီနဝဉာဏ်

ထို့နောက် ရုပ်နာမ်တို့သည် တစ်ပျက်တည်းပျက်၍ တစ် ခုမျှမြဲတာတွေ မဟုတ်ကြ၊ မမြဲတာတွေချည်းပဲ၊ မကောင်းတာတွေ ချည်းပဲ၊ ဘာတစ်ခုမျှ အသုံးမကျ အဖိုးမတန်တာတွေချည်းပဲ၊ ရွံ့မုန်း စရာတွေချည်းပဲ၊ ပုပ်ရိဆွေးမြည့်နေသလိုပဲ၊ ဘာတစ်ခုမျှ ခိုင်မာတာ မရှိ၊ မနှစ်သက်ဖွယ်တွေ ချည်းပါတကားဟု အပြစ်မြင်ခြင်းသည် အာဒီနဝဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

၈။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်

ထို့နောက် မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်း ရုပ်နာမ်တို့၏ ကုန်ပျက်မှုတို့ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား တွေ့ရ၍ မှတ်သိမှု ကောင်းငြား သော်လည်း ယောဂီ၏စိတ်သည် ရှေးကလို အားရတက်ကြွခြင်း မရှိ ဘဲ မပျော်မွေ့ ငြီးငွေ့၍သာ နေ၏။ မမှတ်ချင်သလိုလို၊ မှတ်ရမှာ

ပျင်းသလိုလို ဖြစ်နေတတ်၏။ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့သည် ဘယ်ဘုံမှ ပျော်မွေ့စရာ မဟုတ်ကြ၊ ပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ်ရာ ဘုံတွေ ချည်းပါတကားဟု ငြီးငွေ့လာခြင်းသည် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

၉။ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဉာဏ်

ထို့နောက် မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်သိစိတ်သည် မှတ်အပ်သော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့မှ အတင်းရုန်းကန် ဖယ်ထွက်နေသကဲ့သို့ ထင်လာတတ်၏။ ထိုင်မှတ်နေရင်းပင် လက်ခြေ စသည်တို့ မငြိမ်မသက် ဟိုနားရွှေ့ချင်၊ ဒီနားရွှေ့ချင် ဖြစ်လာတတ်၏။ နာကျင်ခြင်း စသော မခံသာမှု ဝေဒနာများလည်း ဖြစ်ပေါ်လာတတ်၏။

မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ ထိုင်မှု၊ ကွေးမှု၊ ဆန့်မှု၊ ထိမှု၊ ကြံစည်မှု၊ ရှုမှတ်မှု စသည်တို့ အားလုံးမရှိလျှင် ကောင်းမှာပဲ၊ ယင်းတို့ကို လွတ်၍ တခြားသို့ စွန့်ပစ်ရလျှင် ကောင်းမှာပဲဟု သင်္ခါရတို့မှ လွတ်မြောက်လိုခြင်းသည် မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

၁၀။ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်

ထို့နောက် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတို့မှ လွတ်ချင်သော်လည်း မမှတ်ဘဲနေ၍ မလွတ်နိုင်၊ ရုပ်နာမ်တွေကို ပြန်မှတ်မှ ရုပ်နာမ်တို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်မည်ဟု သဘောကျပြီး မှတ်မြဲတိုင်း ပြန်၍မှတ်ခြင်းသည် ပဋိသင်္ခါဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်သို့ ရောက်သောအခါ မှတ်လို့ မကောင်းဟုလည်း ထင်နေတတ်၏။ မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ မကပ်ပါဘဲ ဝေးနေသည်ဟု ထင်နေတတ်၏။ ပြင်ချင် ပြောင်းချင်တဲ့ စိတ်တွေဖြစ်ပြီး အမျိုးမျိုး ပြင်မိ ပြောင်းမိတတ်၏။ ခဏခဏ ပြောင်းချင် ပြင်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း မပြောင်း မပြင်ပါဘဲ ကြာကြာထိုင်နိုင်အောင် အထူး ကြိုးစား အားထုတ်အပ်၏။ သည်းခံ၍ မှတ်အပ်၏။

၁၁။ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်

ထိုနောက် တစ်ခုတည်းသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ကြာကြာ ထိုင်နိုင်အောင် သည်းခံ၍ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် သမာဓိဉာဏ် တစ်ဆင့် ရင့်သန်အားရှိလာပြန်သောအခါ ရှုမှတ်ရတာ အထူးလွယ်ကူလာတတ်၏။ မှတ်စရာအာရုံကလည်း အဆင်သင့် အဆင်သင့် ပေါ်လာတတ်၏။ မှတ်သိစိတ်ကလည်း ပေါ်သမျှ အာရုံတို့ကို ကြောင့်ကြမစိုက်ရဘဲ အလိုလိုပင် မှတ်နေသကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ ရှုမှတ်နေရတတ်၏။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၌ကဲ့သို့ နှစ်သက်စရာ အာရုံတို့ကိုလည်း နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ ဘင်္ဂ ဘယစသော ဉာဏ်တို့၌ကဲ့သို့ ကြောက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိပါဘဲ အညီအမျှ ရှုမှတ်နိုင်၏။ ချမ်းသာမှုတွေကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ ဆင်းရဲမှုတွေကိုလည်း ဂရုမစိုက်ပါဘဲ အညီအမျှ ရှုနိုင်ခြင်းသည် သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ် ရင့်သန်အားရှိလာသောအခါ ရှေးက ထက်ပို၍ တစ်ကြိမ်ထက်တစ်ကြိမ် သွက်လက်လျင်မြန် ကောင်းမွန်သော မှတ်ချက်များသည် အထူးထင်ရှားလာ၏။ နောက်ဆုံး မှတ်ချက်၏ အခြားမဲ့၌ မှတ်စရာ အာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ ပြတ်သွားပြီး ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ အလုံးစုံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွား၏။

၁၂။ အနုလောမဉာဏ်

ထိုသို့ ချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားရာတွင် ရှေးက ထက်ပို၍ တစ်ကြိမ်ထက်တစ်ကြိမ် သွက်လက် လျင်မြန်ကောင်းမွန်သော မှတ်ချက်များသည် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ မည်၏။ နောက်ဆုံးမှတ်ချက်သည် အနုလောမဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၃။ ဂေါတြဘူဉာဏ်

ထိုနောက် ကိလေသာကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ မရှိပါဘဲ ပုထုဇဉ်အန္တယ်ကိုဖြတ်လျက် ရှေးဦးစွာ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သွားခြင်းသည် ဂေါတြဘူဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၄။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်

ထိုနောက် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနှင့် အပါယ်သို့ ကျရောက်စေနိုင်သော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်၍ ရုပ် နာမ် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သွားခြင်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၅။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်

ထိုနောက် ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေလျက် ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ တို့၊ ချုပ်ငြိမ်းရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ဆက်ကာဆက်ကာ ရောက်သွားပြီး နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် ဖိုလ်စိတ်တို့ ဖြစ်ခြင်းသည် သောတာပတ္တိဖိုလ် ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၆။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်

ဤကဲ့သို့ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ပြီးသောအခါ ပြန်၍ ဆင်ခြင်မိ၏။ အာရုံနှင့် မှတ်စိတ်ပါ ချုပ်ပြတ်သွားခြင်းသည် တရား ထူး တရားမြတ်ပဲ၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပဲဟု ပြန်ဆင်ခြင်ခြင်းသည် ပစ္စ ဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ = ဖိုလ်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿန = ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင် မြန်စွာရောက်အောင် သွားတတ်ကြရမည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နေခြင်းသည် မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက် တိုင်းတို့၌ မဂ္ဂင် ၈-ပါး ပါဝင်နေသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန် စွာ သွားနေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်တိုင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပါဝင်ပုံ

ဝိပဿနာ ရှုမှတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မရှုမှတ်မီ ရှေးဦးစွာ သီလကို ခံယူဆောက်တည်၍ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းကြရပါ သည်။ ဤကဲ့သို့ စောင့်ထိန်းထားခြင်းဖြင့် သမ္မာဝါစာ = မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တ = မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သမ္မာအာဇီဝ

= မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ဟူသော သီလမဂ္ဂင်သုံးပါး ပြည့်စုံ
နေကြပါသည်။

သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် 'ဖောင်းတယ်' 'ပိန်တယ်'
'ထိုင်တယ်' 'ထိတယ်' 'ဝင်လေ' 'ထွက်လေ' စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်သော
အခါ သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါးနှင့် ပညာမဂ္ဂင်နှစ်ပါးတို့ မှတ်ချက်တိုင်း
မှတ်ချက်တိုင်းတို့၌ ပါဝင်လျက် ရှိကြပါသည်။

သမာဓိမဂ္ဂင် ၃-ပါး ပါဝင်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ မှတ်ရာ၌ ဖောင်းတာလေး ပေါ်ခိုက်မှာ
ရှုမှတ်နိုင်ရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်မှုသည် သမ္မာဝါယာမ ဖြစ်သည်။
ဖောင်းတာပေါ်လာသည်နှင့် ကပ်ကနဲ မှတ်လိုက်ခြင်းသည် သမ္မာ
သတိ ဖြစ်၏။ ဖောင်းစမှ ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် မှတ်စိတ် အာရုံ
တစ်ပါးသို့ မသွားစေဘဲ တည်ငြိမ်အောင်ထားလိုက်ခြင်းသည် သမ္မာ
သမာဓိ ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ သမာဓိမဂ္ဂင်သုံးပါး ပါဝင်သွားပါသည်။

သမာဓိဖြင့် လျင်မြန်စွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးသွားရမည်ဟူသော
အဋ္ဌကထာ စကားအရ ဝိပဿနာသမာဓိဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ
သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ပညာမဂ္ဂင် ၂-ပါး ပါဝင်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ မှတ်ရာ၌ ဖောင်းတဲ့ အပေါ်သို့ မှတ်စိတ်
တည့်တည့်မတ်မတ် တက်ရောက်သွားအောင် တင်ပေး ပို့ပေးလိုက်

ခြင်းသည် သမ္မာသင်္ကပ္ပ ဖြစ်၏။ ဝမ်းဗိုက် ဖောင်းကြွတက်လာတာ က တစ်ခု၊ မှတ်သိနေတာက တစ်ခုဟု ဖောင်းတာနဲ့ မှတ်သိတာ တစ်ခုစီ ဖြစ်သည်ဟု ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည် မှန်ကန်စွာ သိခြင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။ ပညာမဂ္ဂင်နှစ်ပါး ‘ဖောင်းတယ်’ ဟု မှတ်ရာ၌ ပါဝင်သွားပါသည်။ ‘ပိန်တယ်’ ဟု မှတ်ရာ၌လည်း ပိန်တာကတစ်ခု မှတ်သိနေတာက တစ်ခုဟု ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းနှစ်ခုသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပင် ဖြစ်သည်။

‘ထိုင်တယ်’ ‘ထိတယ်’ ‘ကြွတယ်’ ‘လှမ်းတယ်’ ‘ချတယ်’ စ သည် မှတ်ရာ၌လည်း မှတ်စရာက တစ်ခု၊ မှတ်သိနေတာက တစ်ခု ဟု ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်၏။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ဖောင်းတာ ပိန်တာလေးတွေက ရှေ့ကပေါ်ပေးလို့ မှတ်သိစိတ်ကလေးများက နောက်က လိုက်မှတ်နေကြရသည်။ ဖောင်းတာ ပိန်တာများက အကြောင်း၊ မှတ်သိစိတ်များက အကျိုးဟု အကြောင်းနှင့် အကျိုး ကို သိခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်၏။

အထက် အထက် ဉာဏ်များ၌လည်း ဉာဏ်စဉ်အားလျော် စွာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိခြင်း၊ အဖြစ်ကို သိခြင်း၊ အပျက်ကို သိခြင်း စသည်တို့သည် သမ္မာဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်၏။

‘ပညာဖြင့် လျင်မြန်စွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးသွားရမည်’ ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားအရ ဝိပဿနာပညာဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နေစဉ်မှာ ဝစီဒုစရိုက်လေးပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း သမ္မာဝါစာ၊ ကာယဒုစရိုက် သုံးပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း သမ္မာကမ္မန္တ၊ ကာယဒုစရိုက် သုံးပါး၊ ဝစီဒုစရိုက် လေးပါးမှ ရှောင်ကြဉ်၍ အသက်မွေးခြင်း သမ္မာအာဇီဝ ဟူသော သီလမဂ္ဂင် သုံးပါးလည်း ပါဝင်ကာ ပို၍ စင်ကြယ်နေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ရာ၌ ဘယ်အမှုအရာကိုပင် ရှုမှတ် ရှုမှတ် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပါဝင်နေသည်ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအပေါင်းကို မဂ္ဂလို့ ခေါ်ရပါသည်။

ယင်း မဂ္ဂ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက် နားလည်ရအောင် အဋ္ဌကထာဆရာများက ဤသို့ ရှင်းပြထားပါသည်။

ကိလေသေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ မဂ္ဂေါ။

အနက်။ ။ ကိလေသေ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟ စသော ကိလေသာတို့ကို။ မာရေန္တော၊ သတ်လျက်။ နိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိတဿှာ၊ ထိုသို့။ လောဘ ဒေါသ မောဟ စသော ကိလေသာတို့ကို သတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂ မည်၏။

မုချအားဖြင့် အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ရပါသည်။ အကျိုးဖြစ်သော အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို အကြောင်းဖြစ်သော ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၌ တင်စား၍ ဖလူပစာအားဖြင့် ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလည်း ယူရပါသည်။

သွားတတ်ပါမှ တရားရ

ဤကဲ့သို့ မှတ်ချက်တိုင်း မှတ်ချက်တိုင်းတို့၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပါဝင်နေသောကြောင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နေခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားပုံ

မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားရပုံကို အဋ္ဌကထာဆရာများက သမဏာနတ်သားဝတ္ထုဖြင့် ပြဆိုထားကြ ပါသည်။

အခါတစ်ပါး မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် သာဝတ္ထိပြည်သား အမျိုးကောင်းသား တစ်ယောက် သည် သံသရာ၏အပြစ်ကို မြင်၍ သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ကာ ရဟန်းဝတ်လေ၏။ ရဟန်းကျင့်ဝတ် ကံကြီး ကံငယ်များကို သင်ကြား တတ်မြောက်ပြီး ၅-ဝါရသောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား တောင်းယူ၍ တောအရပ်သို့ထွက်ကာ တရားအားထုတ် လေ၏။

မေ့လျော့ခြင်း၏ အပြစ်ဘေးကို မြင်၍ ညဉ့်သုံးယံတွင် တစ်ယံမျှမအိပ်ပါဘဲ နေ့ရောညပါ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ရာ တရားအားထုတ်နေရင်းပင် လေဖြတ်၍ ပျံလွန်တော်မူသွားလေ၏။ တရားအားထုတ်ရင်း ပျံလွန်တော်မူသွားသောကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးလာသကဲ့သို့ ခမ်းနားကြီးကျယ်သော နတ်ဗိမာန်တံခါးဝ၌ ဖြစ်လေ၏။

နတ်သမီးတစ်ထောင်တို့သည် တီးမှုတ်စရာ တူရိယာတို့ ကို ကိုင်၍ ပျော်မွေ့ဖို့ရာ လာရောက်၍ ဝိုင်းရံကြကုန်၏။ နတ်သား

သည် ရဟန်းဘဝက စုတေလာခဲ့သည်ကို မသိ ရဟန်းလို့ပင် မှတ်ထင်နေသေး၏။ နတ်သမီးများကို အမျိုးသမီးတွေ ကျောင်းစဉ် လှည့်၍ ကြည့်ရှုလာကြသည်ဟု ယူဆကာ နတ်တို့၏အပေါ်ရုံကို သင်္ကန်းဝတ်သကဲ့သို့ ပခုံးတစ်ဖက်ကို ဖုံးကာ ဝတ်ရုံပြီးလျှင် ဣန္ဒြေစောင့်စည်းကာ မျက်လွှာချ၍ နေလေ၏။

နတ်သား၏ အမူအရာကိုမြင်ကြသော နတ်သမီးတို့က ဤနတ်သားသည် ရဟန်းဘဝက နတ်ဖြစ်လာသည်ကို သိကြ၍ ‘အသင်နတ်သား.. နတ်ပြည်သည် ရဟန်းတရား အားထုတ်ရာ နေရာဌာန မဟုတ်ပါ။ နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံစား စံစားရာ နေရာဌာန ဖြစ်ပါသည်’ ဟု ပြောဆိုကြလေကုန်၏။ နတ်သားကြီးသည် ရှေ့နည်းတူ ရဟန်းတို့၏ ဣန္ဒြေစောင့်စည်းသကဲ့သို့ မျက်လွှာချကာ နေလေ၏။

နတ်သမီးတို့သည် ဤလို ပြောကာမျှဖြင့် နတ်သားကြီးသည် နတ်ဖြစ်နေမှန်း သူမသိသေးပေဟုဆိုကာ နတ်တို့၏ တီးမှုတ်ဖွယ် တူရိယာတို့ကို တီးကြ မှုတ်ကြ ကကြကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ နတ်သမီးတို့ တီးကြ မှုတ်ကြ ကခုန်ကြသည်ကိုလည်း မကြည့်ဘဲ နေလေ၏။

နတ်သမီးတို့သည် ကိုယ်လုံးပေါ်မှန်ကြီး ယူဆောင်၍ နတ်သားရှေ့မှာ ထောင်ထားပေးလိုက်ကြ၏။ မှန်ထဲတွင် နတ်သားဖြစ်နေတဲ့ အရိပ်ကိုမြင်မှ ရဟန်းဘဝက စုတေခဲ့သည်ကို သိသွားလေ၏။ မရည်မှန်းတဲ့ နတ်ပြည်သို့ ရောက်လာခြင်းကြောင့် စိတ်နှလုံး မသာမယာ အထူးဖြစ်သွားလေ၏။ မိမိ ရဟန်းတရားကို ကြီးကြီး

သွားတတ်ပါမှ တရားရ

စားစား အားထုတ်ခဲ့ခြင်းသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ဖို့ရာ တောင့်တ ရည်မှန်း၍ အားထုတ်ခဲ့ခြင်း၊ မဟုတ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် တရားထူး တရားမြတ် ရဖို့ရာကိုသာ ရည်မှန်းတောင့်တ၍ အားထုတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု နတ်စည်းစိမ်ကို ရခြင်း၌ စိတ်နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်လေ၏။

ဤနတ်ပြည် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ရဖို့ရာ မခက်ခဲပါဘူး၊ လွယ်ပါသည်။ ဘုရားပွင့်တဲ့အခါနှင့် တွေ့ကြုံဖို့ရာသာ အလွန် ခဲယဉ်းပေသည်ဟု အကြံဖြစ်ပြီးလျှင် နတ်ဗိမာန်ထဲသို့ မဝင်သေး ပါဘဲ အခြံအရံ နတ်သမီးတစ်ထောင်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ လာ၍ ရှိခိုးကာ လျှောက်ထားလေ၏။

အစ္စရာ ဂဏ သယ်၌၊ ပိသာစ ဂဏ သေဝိတံ။

ဝနန္တံ မောဟနံ နာမ၊ ကထံ ယတြာ ဘဝိဿတိ - ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အစ္စရာ ဂဏ သယ်၌၊ နတ်သမီး အပေါင်းတို့၏ သိန်းသောင်းများစွာ သီဆို ကြွေးကြော်ရာ ဖြစ်သော။ ပိသာစ ဂဏ သေဝိတံ၊ တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ မှီဝဲ ကျက်စားရာဖြစ် သော။ မောဟနံ နာမ၊ နတ်အပေါင်းတို့အား တရားရှောင်လွှဲ မိုက်မဲ စေတတ်သောကြောင့် မောဟနမည်သော။ တံ ဝနံ၊ နန္ဒဝန်မည် သော ထိုဥယျာဉ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော နည်းဖြင့်။ ယတြာ၊ ကျော်လွန်ရှောင်ရှား ထွက်သွားနိုင်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပါ သနည်း အရှင်ဘုရား။

မြန်မာပြန် အဓိပ္ပါယ်

‘မြတ်စွာဘုရား.. . နတ်သမီးအပေါင်း သိန်းသောင်းမက များစွာ ကခုန် သီဆို ကြွေးကြော်နေကြသော နတ်တို့ ပျော်ရာ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်ကို တပည့်တော်၏ စိတ်မှာ တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ ကျက်စားရာ နေရာဌာနကဲ့သို့ ထင်မြင်နေပါသည်ဘုရား၊ နတ်သမီး နတ်သားတို့ကို တရားရှောင်လွှဲ မိုက်မဲစေတတ်သော အမိုက်တော ကြီးကဲ့သို့ ထင်မြင်နေပါသည်ဘုရား၊ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် ဤ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ် အမိုက်တောထဲမှ ဘယ်လိုလွတ်အောင် တပည့်တော် ထွက်ပြေးရပါမည်နည်းဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

နတ်သား လျှောက်ထားပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားက-
ဥဇုကောနာမ သော မဂ္ဂေါ၊ အဘယာနာမ သာဒိသာ။
ရထော အကူဇနော နာမ၊ ဓမ္မစက္ကဟိ သံယုတော။

ဟူ၍ အမိုက်တောမှ ထွက်ပြေးရမည့်လမ်း၊ ထွက်ပြေးရ မည့်အရပ်၊ ထွက်ပြေးရမည့် ယာဉ်ရထားတို့ကို မိန့်ကြားတော်မူ လိုက်ပါသည်။

ဒေဝပုတ္တ၊ ထွက်ပြေးလိုရေးနှင့် မေးမြန်းလျှောက်ထားလာ သော အို. . နတ်သား။ ဥဇုကောနာမ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားရာ လမ်း မည်သည်။ သောမဂ္ဂေါ၊ ရဟန်းဘဝတုန်းက သင်သွားခဲ့သော ထို မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ ဝိပဿနာလမ်းပေတည်း။ အဘယာနာမ၊ ဘေးကင်းရာ အရပ်မည်သည်။ သာဒိသာ၊ ရဟန်းဘဝတုန်းက သင်မျှော်မှန်းခဲ့ သည့် ထိုနိဗ္ဗာန် အရပ်ပင်တည်း။ အကူဇနော၊ အသံမမြည်သော။

ရထောနာမ၊ ရထားမည်သည်။ ဓမ္မစက္ကေဟိ၊ ကိုယ်လုံ့လ စိတ်
လုံ့လဟူသော ဘီး ၂-ခုတို့နှင့်။ သံယုတော၊ တပ်ဆင်အပ်သော
ဝိပဿနာ မဂ္ဂင်ရထားပေတည်း။

မြန်မာပြန် အဓိပ္ပါယ်

အမောင် နတ်သား.. သင် ဖြောင့်ဖြောင့် ပြေးသွားရမည့်
လမ်းမှာ သင်ရဟန်းဘဝက သွားခဲ့တဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ ဝိပဿနာလမ်း
ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သင် ပြေးရမည့် ဘေးကင်းရာ အရပ်မှာ သင်
ရဟန်းဘဝက မျှော်မှန်းခဲ့တဲ့ နိဗ္ဗာန်အရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သင်
စီးသွားရမည့် ယာဉ်ရထားမှာ အသံမမြည်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သော
ဝီရိယတည်းဟူသော ဘီး၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ဝီရိယတည်း ဟူသော
ဘီး၊ ဤ ဘီး ၂-ခုတို့ တပ်ဆင်ထားသော ဝိပဿနာမဂ္ဂင် ယာဉ်
ရထားဖြင့် ကိလေသာ အမှိုက်တောထဲမှ လွတ်မြောက်အောင် ပြေး
သွားရလိမ့်မည်ဟု ဖြေကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။

ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ သွားဖို့ ရာမှာ သတိပဋ္ဌာန်
ဝိပဿနာလမ်းမှတစ်ပါး တခြားလမ်းခွဲ လမ်းမြွှာ မရှိပေ။ သတိ
ပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာလမ်းကပင် သွားရမည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာ
ပွားများခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ယာဉ်ရထားဖြင့်
သွားရမည်။ ဤမဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၌ ဘီးများသည် အသံမမြည်ဘဲ
လိမ့်သွားနိုင်သော ဘီးများဖြစ်ပေသည်ဟု ဟောကြားတော်မူလိုရင်း
ဖြစ်ပါသည်။

တရားထိုင်မှတ်ရာ၌ ခါး ခေါင်းတို့မှစ၍ တစ်ကိုယ်လုံး တည့်တည့်မတ်မတ် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ရှိနေရအောင် ကြောင့်ကြ စိုက်ထားခြင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်တည်မြဲတိုင်းမှာ တည်နေရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကာယိကာဝီရိယ မည် ၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားဖို့ရာ အသံမမြည်သော ဘီးတစ်ဘီး ဖြစ်ပါသည်။

တရားထိုင်မှတ်ရာ၌ ဖောင်းတာ ပိန်တာ ပေါ်လာရင် ဖောင်းတာ ပိန်တာကို မှတ်နိုင်ရအောင်၊ နာတာ ကျင်တာ စသည် တို့ ပေါ်လာရင် မှတ်နိုင်ရအောင် ကြောင့်ကြ စိုက်ထားခြင်းသည် စိတ်ဖြင့် ပေါ်ရာအာရုံများကို မှတ်နိုင်ရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထား ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် စေတသိကဝီရိယ ဖြစ်ပါသည်။ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားဖို့ရာ အသံမမြည်သော ဘီးတစ်ဘီးပင် ဖြစ်ပါသည်။ မဂ္ဂင် ယာဉ်ရထား၌ ဤဘီး ၂-ဘီး တပ်ဆင်ထားသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

- ဆောင်ပုဒ်။ ။ နိဗ္ဗာန်ရပ်သာ၊ ဘေးကင်းရာ၊ မှန်စွာ ဖြစ်ပေ သည်။
- ဖြောင့်ဖြောင့် သွားရာ၊ လမ်းကောင်းမှာ၊ ဝိပဿနာ ဖြစ်ပေသည်။
- မဂ္ဂင်ယာဉ်မှာ၊ ဘီးနှစ်ဖြာ၊ ကောင်းစွာ တပ်ထား သည်။
- ကာယစိတ္တ၊ ဘီးနှစ်ဝ၊ လုံးဝ သံမမြည်။

သွားတတ်ပါမှ တရားရ

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ မြတ်စွာဘုရားက . .

ဟိရိ တဿ အပါလမ္မော၊ သတျဿ ပရိဝါရဏံ။

ဓမ္မာဟံ သာရထိံ ဗြူမိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုရေဇဝံ . .

ဟူ၍ မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၏ နောက်မှီခုံ၊ အကာအရံ၊ ယာဉ်မောင်း သမားတို့ကို ဟောကြား ညွှန်ပြတော်မူလိုက်ပါသည်။

ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုမဂ္ဂင်ယာဉ် ရထား၏။ အပါလမ္မော၊ နောက်မှီခုံပေတည်း။ သတိ၊ အမှတ်ရမှု သည်။ အဿ၊ ထိုမဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၏။ ပရိဝါရဏံ၊ အကာအရံပေ တည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုရေဇဝံ၊ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှေ့သွားရုံသော။ ဓမ္မံ၊ အရိယမဂ် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ သာရထိံ၊ ယာဉ်ရထားမောင်းသူ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဗြူမိ၊ ဟောကြားတော်မူ၏။

မြန်မာပြန် အဓိပ္ပါယ်

အသင်နတ်သား ကိလေသာ အမှိုက်တောမှ ထွက်သွားဖို့ ရာ မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၌ ဟိရိ = အရှက်၊ ဩတ္တပ္ပ = အကြောက် အလန့်သည် မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၏ နောက်မှီခုံဖြစ်သည်။ အမှတ် သတိသည် မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၏ အကာအရံ ဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ = ဉာဏ်ပညာသည် ရှေ့ပြေးလမ်းရှင်း၊ လမ်းပြ ဖြစ်သည်။ မဂ်သမ္မာဒိဋ္ဌိ = မဂ်ပညာသည် မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၏ ယာဉ်မောင်း သမား ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြား ညွှန်ပြတော်မူလိုက်ပါသည်။

ပကတိသော ယာဉ်ရထားတို့၌ နောက်မှီခုံ မရှိခဲ့ပါလျှင် ယာဉ်ရထားစီးသူတို့သည် နောက်သို့ လန်ကျ လဲကျသွားတတ်

သကဲ့သို့ တရားအားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အရှက် အကြောက် မရှိလျှင် သီလ သမာဓိ ပညာများ မကြာခဏ ပျက်စီး သွားတတ်ကြပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၌ သီလ သမာဓိ ပညာတို့ မပျက်စီးဖို့ရာ ဟီရိ = အရှက်၊ ဩတ္တပ္ပ = အကြောက်တို့သည် နောက်မှီခုံ ဖြစ်ပါသည်။

ပကတိသော ယာဉ်ရထားတို့၌ အကာအရံမရှိခဲ့လျှင် အအေးဒဏ်၊ အပူဒဏ်နှင့် ခဲ၊ တုတ်တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်သော ဘေး အန္တရာယ်တို့ ဖြစ်လာတတ်သကဲ့သို့ တရားအားထုတ်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အမှတ်သတိ မရှိခဲ့ပါလျှင် အာရုံအမျိုးမျိုးတို့ ကြောင့် လောဘ ဒေါသ စသော ကိလေသာ ဘေးရန်တို့ ဖြစ်လာ တတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား၌ လောဘ ဒေါသ စသော ကိလေသာ ဘေးရန်တို့ မဝင်ရောက်နိုင်ဖို့ရာ ကောင်းစွာ အမှတ်ရခြင်းသတိသည် အကာအရံ ဖြစ်ပါသည်။

ပကတိ ယာဉ်မောင်းသမားသည် ရှေ့ပြေးလမ်းပြ လမ်း ပြင်သူများက အန္တရာယ်ကင်းအောင် ရှင်းလင်းပြီးသော လမ်းမှ ခရီးသည်များကို အလိုရှိရာသို့ ကောင်းမွန်စွာ ပို့ပေးနိုင်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ရှေးဦးစွာ လမ်းခရီး ကို ရှင်းလင်းပြီးသောအခါမှ မင်းကြီးသည် နောက်က ထွက်လာ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိက အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကိလေသာ အန္တရာယ်တို့ကို ရှင်းလင်းပေးပြီးမှ မဂ်သမ္မာ ဒိဋ္ဌိက ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ပေးလိမ့်မည် ဟု ဟောကြားတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မဂ္ဂင်ရထား၊ နောက်ခုံကား၊ ပြုထားဟီရိမည်။
သတိကာရံ၊ ပြုထားပြန်၊ အမှန်လုံခြုံသည်။
ယာဉ်မောင်းသူမှာ၊ မဂ်ဉာဏ်သာ၊ မှန်စွာ ဖြစ်
ပေသည်။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားက. . .

ယဿ ဧတာဒိသံ ယာနံ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿဝါ။

သေဝ ဧတေန ယာနေန၊ နိဗ္ဗာနဿေဝ သန္တိကေ. . .

ဟူ၍ မဂ္ဂင်ရထားရှိသူတို့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားနိုင်ပုံကို ဟောကြား
တော်မူလိုက်ပါသည်။

ယဿဣတ္ထိယာဝါ၊ အကြင်အမျိုးသမီးအားလည်းကောင်း။

ယဿ ပုရိသဿဝါ၊ အကြင်အမျိုးသားအားလည်းကောင်း။ ဧတာ

ဒိသံယာနံ၊ ဤသို့သော မဂ္ဂင် ၈-ပါး ယာဉ်ရထားသည်။ အတ္ထိ၊

ရှိငြားအံ့။ သ-သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသမီး အမျိုးကောင်းသားသည်။

ဧတေနယာနေန၊ ဤမဂ္ဂင် ၈-ပါး ယာဉ်ရထားဖြင့်။ ဝေ၊ စင်စစ်။

နိဗ္ဗာနဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန်၏သာလျှင်။ သန္တိကေ၊ အထံသို့။ ဂတော၊

ရောက်ရ၏။

မြန်မာပြန်အဓိပ္ပါယ်

မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အမျိုးကောင်း
သမီးပင်ဖြစ်စေ၊ အမျိုးကောင်းသားပင်ဖြစ်စေ၊ ဤမဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား
ဖြင့် စင်စစ်ဧကန် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့
ရောက်သွားကြရမည်ဟု သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားများခြင်းဖြင့် ဝိပဿ

နာ မဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား ရှိသူများအတွက် အားတက်ဖွယ်ရာ မိန့်ကြား တော်မူလိုက်ပါသည်။

ဤ သမဏနတ်သားဝတ္ထုဖြင့် ဝိပဿနာရှုမှတ်၍ ရရှိအပ် သော မဂ္ဂင် ၈-ပါးယာဉ်ရထားဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားရ မည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။

သမဏနတ်သားဝတ္ထုဝယ် သတိပြုဖွယ်

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာများကို ဟောကြားပြီးသော အခါ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်ယာဉ်ရထား ရှိပြီးသော သမဏနတ်သားအား သစ္စာလေးပါးကို ဟောကြားတော်မူ၏။ သစ္စာလေးပါးကို ဟောပြု သည်၏အဆုံး၌ သမဏနတ်သားသည် သောတာပန်ဖြစ်သွားလေ ၏။ နံ့သာပန်းတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်၍ နတ်ပြည်သို့ ပြန် လာခဲ့လေ၏။

သမဏနတ်သားသည် ရဟန်းဘဝမှ ဝိပဿနာဉာဏ် ပညာ အခြေခံပါရှိခဲ့ပြီး နတ်ပြည်လောကမှစ၍ သံသရာ၏အပြစ် ကို မြင်နေခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော အမြတ်ဆုံး ဆရာ ကောင်းကို အမှီရခြင်းဟူသော အကြောင်းများကြောင့် သစ္စာလေး ပါး တရားဆုံးသည်နှင့် လျင်မြန်စွာ သောတာပန်ဖြစ်၍ တရားထူး တရားမြတ် ရသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တရားထူး တရားမြတ်များ ရလိုကြသော အမျိုးကောင်း သား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည်လည်း ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာ အခြေခံရှိဖို့ရာ၊ သံသရာ၏အပြစ်ကို မြင်ဖို့ရာ၊ ဆရာကောင်းအမှီ ကို ရဖို့ရာတို့ကို အထူး သတိပြုသင့်ကြပေသည်။

နိဂုံး

“မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ တရားတော်” ကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြသော အမျိုးကောင်းသား အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် ကောင်းကျိုးလိုလား မိဘ ဆရာသမားတို့၏ စကားကို လိုက်နာနိုင်ခြင်း၊ မကောင်းသော စိတ်အကြံအစည်များကို ပယ်ရှား၍ မိမိစိတ်ကို ကြည်လင်အောင် ထားတတ်ခြင်း၊ အရာရာတွင် သည်းခံ၍ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ဖို့ ရာမှစ၍ ကောင်းရာဘက်၌ အမြဲ ညွတ်ကိုင်သော စိတ်ရှိခြင်း ဟူသော ဤတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံကြပြီးလျှင် အရသာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးအရသာဖြစ်သော တရားအရသာတို့ကို ခံစားနိုင်ကြသည့် မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်အစစ် သမီးတော်အစစ် အရိယာအဖြစ်သို့ အမြန်ရောက်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

မင်းဆင်ပမာ ကျင့်ဖွယ်ရာ

နာဂသုတ္တန်တရားတော်-ပြီးပါပြီ။

